

**SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI
 KORMÁNYHIVATAL**

Ügyszám: 1980-94/2023
 Ügyintéző: Sándor Edina/
 dr. Vágner István
 Telefon: (42) 598-930

Tárgy: A „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi víz-visszatartás) célzó projekt előkészítése” KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító sz. projekt, Vajai-főfolyás vízrendezése” projekterlem környezetvédelmi engedélyre

Hiv. szám: -
 Melléklet: 2 db

HATÁROZAT

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal, mint területi környezetvédelmi hatóság hatáskörében a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékkezelési Főosztály; (a továbbiakban: Főosztály) az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012) Budapest, Márvány utca 1/d.; KÖJ száma:100137590 meghatalmazása alapján eljáró VIZITERV Enviro Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) kérelmére a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi víz-visszatartás) célzó projekt előkészítése” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító számú projekt „Vajai-főfolyás vízrendezése” projekterlem létesítményeinek megvalósítására, üzemeltetésére, felhagyására

KÖRNYEZETVÉDELMI ENGEDÉLYT

ad az alábbiak szerint:

1. Környezethasználati adatai

Környezethasználati neve: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Székhelye: 1012 Budapest, Márvány utca 1/D.

KSH statisztikai száma: 15796019-8411-312-01

KÖJ száma: 103061113

2. Engedélyezett tevékenység

A „Nyírség Vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi víz-visszatartás) célzó projekt előkészítés” című, KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító számú projekt célja a Nyírség területének sajátosságaihoz illeszkedő vízgazdálkodási, illetve tájhasználati beavatkozási módok megvalósítása, a gazdálkodási feltételek és az ökológiai állapot javítása. Ezen módok megvalósítását a természet okozta, mind az emberi tevékenységből eredő problémákat, valamint fenntartható módon teszik lehetővé a gazdaságos területkezelést, a lakosság területkezelését a térségben és életfeltételeinek javítását.

A projekt réazét képezi a Vajai-főfolyás vízrendezése.

A Vajai-főfolyás esetében várhatóan a **specifikus fejlesztési elemek** a jelenlegi tervezési adatok alapján:

2.1. Csatornamenedzszer

2.1.1. Csatornarekonstrukciók

Vajai-főfolyás vízgyűjtőjén tervezett csatornarekonstrukciós munkák

Csatorna		Befogadó		
Elnévezés	Teljes hossz (km)	Tervezendő hossz	Neve	Szelvényszám
Baktatói (III/3) mellékág	13,798	13,798	Vajai-főfolyás	11+729
Cinkóréti szivárgó	3,435	3,435	Óri (III/5) mellékág	1+318

KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY
 KOMPLEX ENGEDÉLYEZÉSI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS NYILVANTARTÁSI OSZTÁLY
 4400 Nyíregyháza, Kőocsy utca 12-14., 4400 Nyíregyháza, Pf.: 246. Telefon: (42)598-930
 E-mail: ugyfelszolgalat.zoldhatosag@szabolcs.gov.hu Honlap: http://mnyf.zoldhatosag.hu

S. V. V. V.

C. L. 2023. 07. 07.

Csatorna		Befogadó	
Elnévezés	Teljes hossz (km)	Neve	Szelvényszám
Cukker szivárgó	1,601	Baktatói (III/3) mellékág	4+800
Császánfalú csatorna	1,773	Ramocsaházi (III/1)	0+383
Csókaköves szivárgó	1,755	Vajai-főfolyás	31+260
Darukői szivárgó	0,155	Lórándházi (III/2) mellékág	15+800
Fornási szivárgó	1,363	Vajai-főfolyás	7+894
Förkői szivárgó	1,071	Vajai-főfolyás	13+942
Hintőfarkú szivárgó	3,862	Vajai-főfolyás	39+461
Hosszúréti szivárgó	1,641	Lórándházi (III/2) mellékág	15+320
Ramocsaházi (III/1) mellékág	8,644	Vajai-főfolyás	1+360
Sipos (III/4) mellékág	3,116	Vajai-főfolyás	12+485
Óri (III/5) mellékág	4,547	Vajai-főfolyás	25+596
Jóréti szivárgó	5,873	Vajai-főfolyás	35+403
Kovácsréti főág	1,187	Vajai-főfolyás	0+073
Középréti szivárgó	2,311	Ramocsaházi (III/1)	6+917
Kunradányi szivárgó	1,165	Óri (III/5) mellékág	1+677
Kullaposi szivárgó	0,986	Pallavicsházi szivárgó	1+020
Lábasréti szivárgó	1,631	Sipos (III/4) mellékág	0+782
Lencsedi oldág	0,537	Lencsedi körgazda	1+966
Lencsedi körgazda	2,980	Lencsedi szivárgó	0+204
Lencsedi szivárgó	3,135	Lórándházi (III/2) mellékág	10+560
Lórándházi (III/2) mellékág	17,802	Vajai-főfolyás	10+508
Ludastói csatorna	2,054	Vajai-főfolyás	2+237
Nyíresi csatorna	1,038	Vajak-főfolyás	30+959
Pallavicsházi szivárgó	6,946	Baktatói (III/3) mellékág	10+990
Ramocsaházi-Bücsi szivárgó	4,909	Ramocsaházi (III/1)	5+428
Sipos-Szőfőréti szivárgó	3,804	Sipos (III/4) mellékág	1+832
Szénaréti szivárgó	1,786	Lencsedi körgazda	3+080
Hodász-Vereiméti szivárgó	0,460	Jóréti szivárgó	1+642
Vajai-főfolyás	47,470	Lóryer-főcsatorna	44+600
Kútágasi szivárgó	0,993	Vajai-főfolyás	45+480

2.1.2. Műtárgyak rekonstrukciója és új műtárgyak kialakítása, beépítése

- Áteresz rekonstrukciója
- Meglévő szilpábiák, csappantyúk rekonstrukciója
- Meglévő betonszerkezetek rekonstrukciója
- Átépítendő műtárgyak rekonstrukciója

2.1.2.1. Medertárolók duzzasztó műtárgyai

2.1.2.2. Új tárolók duzzasztó szilpái

2.1.2.3. Távjelzőt vízszintmérő

A beruházás célja, hogy a szolgáltatott vizek nyomon követhetők legyenek, azokról valós idejű adatokat álljanak rendelkezésre, lehetővé téve a leghatékonyabb és legbiztonságosabb vizsgálatokat, valamint dinamikus vizskészlet gazdálkodás valószínűsítését.

Tervezett távjelző és izomirányítási rendszer a Vajai-főfolyáson a rekonstrukció munkálataihoz kapcsolódóan

Csatorna/Tároló/Szvatyútelep neve	Szelvény-szám	Vízmeres telepítési szűkelet [db]	Tervezett távjelző száma (db)		Tervezett szvatyútelepi üzemiadatok gyűjtése, távfelügyelet [db helyszíni]
			átfvzi	felvzi	
Vajai-főfolyás	21+000-21+010	0	1	1	0
Vajai-főfolyás	28+945-28+980	0	1	1	0
Vajai-főfolyás	40+800	0	1	1	0
Ludastói tároló (tervezett új)	2+000	4	1	1	0
Laskodi tároló (tervezett új)	10+510	2	0	1	0

2.2. Meglévő tározók rekonstrukciója

Meglévő tározók adatai

Tározó neve	Tápláló vízfolyás		Térfogata (millió m ³)	Felülete (km ²)	Max. tározási szint (mBf.)
	neve	szelv. szám.			
Rohodi	Vajai főfolyás	21+008	1,015	0,6	131,43
Vajai	Vajai főfolyás	28+910	0,92	0,85	137,78
Pazarnyi ideiglenes	Vajai főfolyás	40+800	0,23	0,19	142
Pazarnyi állandó	Vajai főfolyás	40+800	0,82	0,93	142

2.3. Tervezett új tározók kialakítása

Tervezett tározók adatai

Tározó neve	Tápláló vízfolyás		Térfogata (millió m ³)	Felülete (km ²)	Max. tározási szint (mBf.)	Átlagos vízmélység (becsült) (m)	Záróhát hossza (m)
	neve	szelv. szám.					
Laskodi tározó	Vajai főfolyás	2+000	1,1	2,0	110,2	0,45	2000
Ludasfői tározó	Vajai főfolyás	10+500	1,1	1,7	103	0,52	6000

2.4. Medertározás

Tervezett medertározási helyszínek a Vajai-főfolyás vizgyűjtőjén

Műtárgy jele	Műtárgy jellege	Tározási terület (ha)	Szelvényszám	Duzzasztási szint
MV-1	zsilip	2000 m	0+040	100,18 mBf
MV-2	zsilip	800 m	4+800	105,60 mBf
MV-3	zsilip	2300 m	5+700	106,40 mBf
MV-4	zsilip	1000 m	8+000	108,00 mBf
MV-5	zsilip	1480 m	15+170	119,10 mBf
MV-6	zsilip	1450 m	16+650	123,10 mBf
MV-7	zsilip	700 m	18+300	126,00 mBf
MV-8	zsilip	1630 m	19+370	129,20 mBf
MV-9	zsilip	870 m	23+834	133,60 mBf
MV-10	zsilip	2800 m	24+800	135,20 mBf
MV-11	zsilip	5180 m	32+820	140,53 mBf
MV-12	zsilip	2800 m	38+000	141,22 mBf
MV-13	zsilip	700 m	0+000	139,20 mBf
M-01	zsilip	1500 m	10+000	-
M-02	zsilip	1700 m	12+100	-
M-04	zsilip	2500 m	0+020	-
M-03	zsilip	5700 m	0+020	-

2.5. Helyi vízvesztésértérek

Vízvesztésértérek kijelölt területek mértékét a Vajai-főfolyás vizgyűjtőjén

Elzárás helye	Szelvényszám [km]	Szintvonal [mBf]	Elbontás max. területe [ha]
Baktatói (III/3) mellékág	1+850	112,00	16,47
Baktatói (III/3) mellékág	3+100	114,50	21,08
Baktatói (III/3) mellékág	4+028	118,00	1,10
Baktatói (III/3) mellékág	4+800	122,00	9,77
Baktatói (III/3) mellékág	6+250	125,00	11,89
Baktatói (III/3) mellékág	7+400	127,00	2,79
Baktatói (III/3) mellékág	8+900	133,00	19,25
Cinkóvári szivárgó	1+450	136,50	1,78

Elzárás helye	Szelvényszám [km]	Szintvonal [mBf]	Elbontás max. területe [ha]
Czukker szivárgó	1+000	126,00	0,71
Czukker szivárgó	1+550	127,00	0,95
Csidókahelyi szivárgó	0+000	139,00	3,23
Csidókahelyi szivárgó	0+450	140,00	2,78
Danukói szivárgó	0+155	135,00	1,62
Forrásréti szivárgó	0+500	110,00	8,08
Füzfői szivárgó	0+850	115,00	2,08
Füzfői szivárgó	0+000	142,00	3,89
Hintőfarki szivárgó	0+010	143,00	3,12
Hintőfarki oldalág 1 kiágazás	3+100	143,00	2,62
Hintőfarki szivárgó	0+460	144,00	1,18
Hodász-vertetői szivárgó	1+850	110,00	30,42
Sipos (III/4.sz.) mellékág	0+700	136,00	1,55
Óri (III/5.sz.) mellékág	2+000	138,00	3,99
Óri (III/5.sz.) mellékág	0+300	143,00	2,23
Belejáró csatorna	5+300	142,00	5,37
Jóvártói csatorna	0+400	108,50	18,09
Kovácsréti fűző	1+150	113,00	1,73
Középfői szivárgó	0+110	136,50	3,49
Óri 1 (094/2 hrsz.) csatorna	0+850	137,00	1,97
Kütlaposi szivárgó	0+200	111,00	9,43
Lábasréti szivárgó	1+372	112,00	4,89
Lencsédi kiágazás	1+700	134,50	10,88
Lencsédi kiágazás	2+400	135,00	1,59
Lencsédi szivárgó	1+221	132,00	0,54
Lencsédi szivárgó	1+500	134,00	3,04
Lencsédi szivárgó	2+400	135,00	3,98
Lórántházi (III/2.sz.) mág	1+850	111,00	5,37
Lórántházi (III/2.sz.) mág	4+800	115,00	2,65
Lórántházi (III/2.sz.) mág	5+000	116,00	13,42
Lórántházi (III/2.sz.) mág	0+100	120,00	4,40
Kaszálói 2. szivárgó	15+400	134,00	2,22
Lórántházi (III/2.sz.) mág	0+450	136,00	2,91
Lórántházi (III/2.sz.) mág	18+850	138,00	5,58
Nyírfesi csatorna	5+050	139,00	1,60
Pallavicáni szivárgó	0+010	102,00	13,32
Berkeaz 2 (0117/1 hrsz.) csatorna	3+500	104,00	6,31
Ramocsahezi (III/1.sz.) mág	3+400	106,00	16,98
Ramocsahezi (III/1.sz.) mág	6+750	108,50	22,74
Ramocsahezi (III/1.sz.) mág	8+550	112,50	3,50
Vajai-főfolyás	9+000	108,00	6,03
Vasútmeleki szivárgó	0+280	114,00	1,98
Peineháza 1 (0135/28 hrsz.) csatorna	0+000	115,00	1,36
Kirádi szivárgó	0+450	128,50	3,67
Néada szivárgó	0+280	134,00	3,25
Mogyoróközi szivárgó	0+740	141,00	1,70
Halvanavölgyi szivárgó	0+200	143,00	3,89
Nyírgyulai 1 (051/6 hrsz.) csatorna	0+150	143,00	17,17
Nyírgyulai 2 (0199/1 hrsz.) csatorna	0+000	146,00	1,23
Bartéri szivárgó	0+140	145,00	1,03

A projektilem a teljes projektterületen összesen 259 db helyszínt érint.

A tervezett tevékenység települési helye szerinti települések:

Baktalórántháza, Berkosz, Hodász, Kántorjánosi, Laskod, Nyírbrator, Nyirderza, Nyírgyulai, Nyírtrony, Nyírfákó, Nyírkőrös, Nyírmada, Nyírtass, Ófahértő, Ór, Petneháza, Ramocsaháza, Rótfod, Vaja
A létesítés és az üzemeltetés hatásterülete által érintett települések listája a fentivel megegyezik.

3. A tevékenység végzésének feltételei

3.1. Általános előírások, bejelentési kötelezettségek

3.1.1. A Főosztály az eljárás során megállapította, hogy a tervezett tevékenység engedélyezését kizáró ok merült fel, mivel a tervezett beruházás Nyírtass, Petneháza, és Rohod községek településrendezési eszközeivel, ill. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Területrendezési Tervével nincs összhangban.

A tervezett tevékenység és a településrendezési eszközök, továbbá a Vármegyei Területrendezési Terv közötti összhanggot meg kell teremteni, az által a kizáró okot meg kell szüntetni a tervezett tevékenység kivitelezési munkáinak megkezdéséig. A munkaterület átadás-átvételiig igazolni szükséges (a környezetvédelmi hatóságra benyújtandó dokumentációval, jegyzői nyilatkozattal, állami főpénztári állásfoglalással, stb.) a tervezett tevékenység és a településrendezési eszközök, ill. területrendezési terv közötti összhanggot.

3.1.2. A tervezett tevékenységet úgy kell megvalósítani, a létesítményeket úgy kell üzemeltetni, hogy az mindenképpen megfeleljen a jelen engedélyben, valamint a vonatkozó hatályos jogszabályokban foglaltaknak.

3.1.3. Amennyiben a jelen engedély 2. pontjában szereplő engedélyezett tevékenység műtárgyainak műszaki paramétereit, száma és helye a továbbtervezés során módosulnak, és a változtatás miatt nem nő a tervezett tevékenység telepítésének, megvalósításának a jelen eljárásban bemutatott hatásterülete, a környezetvédelmi engedély módosítása nélkül a környezethasználathoz szükséges, más jogszabály által meghatározott létesítési, illetve üzemeltetési engedélyezési eljárás kezdeményezhető. Ezen eljárás keretében be kell mutatni a változtatáshoz kapcsolódó környezeti hatásokat, azok területi kiterjedését.

3.1.4. Az engedélyezéskor alapul vett körülmények jelentős megváltozását, tervezett jelentős megváltoztatását, továbbá az üzemeltető változását a környezethasználó köteles a Főosztály részére 15 napon belül írásban bejelenteni.

3.1.5. Az engedélyezett tevékenység, ill. az ahhoz szükséges építési előkészítési munkák megkezdésének időpontját a munkák megkezdését megelőző, legalább 8 nappal írásban be kell jelenteni a Főosztályhoz.

3.1.6. A kivitelezés, üzemeltetés és felhagyás során bekövetkező környezetszennyezés tényét haladéktalanul be kell jelenteni a Főosztály részére.

3.1.7. A beruházó jelen határozat átadásával köteles tájékoztatni a kivitelezőket és az üzemeltetőket a környezetvédelmi engedélyben szereplő kötelezettségekről.

3.1.8. A tevékenység/létesítmény felhagyására vonatkozó szándékot az üzemeltető a felhagyást megelőző 6 hónapon belül köteles bejelenteni a Főosztályra. A bejelentéshez állapothatározatot kell mellékelni, amelynek tartalmaznia kell a tevékenység felhagyására, az esetleges károk felszámolására, az eredeti természetes állapot visszaállítására vonatkozó tervet.

3.1.9. Az engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a Főosztály határozatban kötelezi a környezethasználót 200.000-500.000 forint bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb 6 hónapos határidővel intézkedési terv készítésére, vagy környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzésére.

3.2. Levegőtisztaság-védelem

3.2.1. Tilos a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

3.2.2. A kivitelezés során felhasznált anyagok szállítást kizárólag kizárólag és kizárólagot megakadályozó ideiglenes takarású konténerben, vagy e feltételeket biztosító célgéppel, szállítójárművel, levegőtisztaság-védelem kizárólagos módon kell végezni.

3.2.3. Az építési munkálatokban csak olyan gépjárművek, munkagépek, munkagépek vehetnek részt, amelyek megfelelnek a mozgó pontforrásokra vonatkozó környezetvédelmi előírásoknak.

3.2.4. Az építés alatt a munkaterület úgy kell kialakítani, működtetni, hogy a lehető legkevésbé légszennyező anyag kerüljön a környezetbe, ennek érdekében a jelentős porszennyezéssel járó tevékenységek végzésénél a porszennyezést locsolással szükséges csökkenteni.

3.2.5. A szabadban végzett anyagátvitelt úgy kell kialakítani, hogy abból a lehető legkevésbé légszennyező anyag kerüljön a környezetbe.

3.2.6. A légszennyezettség kialakulásának megelőzése érdekében:

- száraz időszakban a kiporzásra hajlamos felületek (munkaterületek és szállítási útvonalak) nedvesítéséről gondoskodni kell,
- a kiporzásra hajlamos földanyagot szállítás közben le kell takarni,
- anyagszállítás során - lehetőség szerint - a telepítéseket, településrészeket elkerülő utakat kell igénybe venni.

Az előzőeket a munkát végző cégek felé a munkaleírás során rögzíteni kell.

3.3. Földtani közeg védelem

3.3.1. Az építési és üzemeltetési tevékenység nem okozhatja a földtani közeg (B) szennyezettségi határértékénél kedvezőtlenebb állapotot a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KVM-EUM-FVM együttes rendelet 1. és 3. számú mellékletében szereplő szennyezőanyagok és határértékek tekintetében.

3.3.2. Az építési munkák és az engedélyezett tevékenység végzése során csak megfelelő műszaki állapotú járművek, munkagépek és egyéb eszközök használhatók. A földtani közeg szennyeződésének elkerülése érdekében a járművek, munkagépek és eszközök rendszeres karbantartásáról gondoskodni kell. A járművek, a munkagépek, és egyéb eszközök esetleges javítása, szervizelése, karbantartása csak szakműhelyben végezhető.

3.3.3. A létesítés során a munkagépek esetleges tantholását szolgáló helyszínt megfelelő méretű (térfigat és alapterület), folyadékzáró kárművel kell ellátni. A földtani közeg minőségére veszélyes szennyezőanyagok (pl. üzemanyag) tárolása csak a legszükségesebb mennyiségben, valamint megfelelő műszaki védelem és -intézkedések mellett történhet.

3.3.4. A földművekbe csak szennyezetlen földtani közeg építhető be.

3.3.5. A földtani közeg minőségére veszélyes szennyező anyagok tárolását, gyűjtését és átadását/elhelyezését a földtani közeg szennyezettségét kizáró módon kell végezni.

3.3.6. Amennyiben az építés/bontás, valamint az üzemeltetés vagy felhagyás során szennyezett földtani közeget találnak, úgy arról az illetékes környezetvédelmi hatóságot, valamint a vízügyi és vízvédelmi hatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell. Szennyezett földtani közeg deponálása (átmenetileg is) csak műszaki védelem mellett végezhető.

3.3.7. Az okozott, vagy havi havi jellegű szennyeződést, károsodást haladéktalanul be kell jelenteni az illetékes környezetvédelmi hatóságnak, azonnal gondoskodva a szennyező tevékenység befejezéséről és a károkozás megkezdéséről.

3.5. Zaj- és rezgésvédelem

- 3.5.1. Kivitelezési munka kizárólag nappali időszakban végezhető.
- 3.5.2. A kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építési tevékenység ideje alatt köteles betartani.
- 3.5.3. Az építési tevékenységhez kapcsolódó szállítási útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy csak a szükséges mértékben érintsen zajtól védendő területeket.
- 3.5.4. Amennyiben az építési, kivitelezési tevékenységből származó zajterhelési határérték túllépés műszaki vagy munkaszervezési intézkedésekkel határértékre nem csökkenthető, akkor a kivitelező köteles felmentést kémi a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól.
- Zajterhelési határérték túllépéssel érintett munkafázisok kizárólag a környezetvédelmi hatóság által kiadott felmentés birtokában kezdhetők meg. A felmentésre irányuló kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit. A kérelmet a munkák megkezdése előtt legálább 60 nappal kell benyújtani a környezetvédelmi hatóság felé.

3.6. Természet- és tájvédelem

- 3.6.1. A kivitelezési munkák megkezdése előtt legálább 15 nappal a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot meg kell keresni szakfelügyelet biztosítása céljából. A tervezett munkákat az igazgatósággal ismertetni kell. Azokat a beavatkozásokat, amelyek tekintetében szakfelügyelet indokolt, az igazgatóság határozza meg, ezekre a kivitelező köteles szakfelügyeletet kérni.
- 3.6.2. A szakfelügyelettel nem érintett beavatkozások tekintetében a kivitelezési munkák megkezdése előtt legálább 8 nappal az illetékes természetvédelmi őrt (Gillányi Gábor - 06306598-9032, Halabics Béla - 06307625-2116) értesíteni kell! Munkavégzés csak a természetvédelmi őrtel előzetesen egyeztetve történhet, melyet hitel érdemlően igazolni kell (jegyzőkönyvvel, vagy az őri napló egyeztetési szöveg bejegyzésével).
- 3.6.3. A munkaterületet jól láthatóan ki kell jelölni, a munkálatok során deponálásra, felvonulási területként, illetve szállítási útvonalként a környező ex lege védett és Natura 2000 gyep-területek nem használhatóak! A környező ex lege védett és Natura 2000 gyep-területek járművel történő felsértése, taposása, illetve egyéb módon való károsítása tilos!
- 3.6.4. A kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok használhatóak. A kivitelezést megelőzően szervezési tervet kell készíteni, melyet a természetvédelmi kezelővel egyeztetni kell. Az organizációs tervben fel kell tüntetni a meglévő utakon és parti sávokon kívül mindazon területeket, amelyeket a kivitelezés során megközelítésre, felvonulásra, deponálásra vagy egyéb más célra használni terveznek. A természetvédelmi kezelővel egyeztetett véglegesített szervezési tervet a Főosztály részére meg kell küldeni.
- 3.6.5. A magasabb rendű növényzet elivárolásával járó terület előkészítési munkafolyamatok területi igénybevételét csak a legszükségesebb mértékben szabad megállapítani!
- 3.6.6. A védett és fokozottan védett ragadozó madarak fészkelése zavartalanításának biztosítása érdekében, azok elhelyezkedéséről és a szükséges időbeli és térbeli korlátozásról a tervezett tevékenységet megelőző év végén egyeztetni szükséges az igazgatósággal.

3.3.8. A benyújtott környezeti hatástanulmány földtani közeg védelmére vonatkozó előírásait és javaslatait a tervezés, a megvalósítás és az üzemeltetés során figyelembe kell venni, illetve be kell tartani.

3.4. Hulladékgazdálkodási szaktérkérdés vizsgálata során tett előírás

- 3.4.1. A tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, a környezet terhelése és igénybevétele csökkentjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezeti- és tájvédelmi értékeit.
- 3.4.2. A hulladékgazdálkodási tevékenységet az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül úgy kell végezni, hogy az ne jelentsen kockázatot a környezeti elemekre, ne okozzon lakosságot zavaró (határértéket meghaladó) zajt vagy bűzt, és ne befolyásolja hátrányosan a tájat, valamint a védett természeti és kulturális értékeket.
- Aki olyan hulladékgazdálkodási tevékenységet végez, amely a tevékenység jellegéből fakadóan a környezeti elemekre, az emberi egészségre, a tájra, valamint a védett természeti és kulturális értékekre kockázatot jelent, gondoskodik arról, hogy a kockázatot a lehető legkisebbre csökkentse.
- A hulladékokban rejlő anyag, energia hasznosítása érdekében törekedni kell a hulladék lehető legnagyobb arányú újrahasználatra való előkészítésére, újrafelhasználására, valamint a nyersanyagok hulladékkal történő helyettesítésére.
- 3.4.3. A környezethasználó - mint hulladékbirtokos - a hulladék kezeléséről a hulladékezelőnek, hulladék szállítónak, hulladék gyűjtőknek, hulladék közvetítőnek, hulladék kereskedőnek, hulladék közszolgáltatónak történő átadása után köteles gondoskodni. Ha a hulladékbirtokos a hulladékot másnak átadja - a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében történő átadás kivételével -, meg kell győződnie arról, hogy az átvevő az adott hulladék szállítására, közzétételére, kereskedelmére, illetve kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik, vagy az adott hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez szükséges nyilvántartásba vétele megtörtént.
- 3.4.4. A környezethasználó a hulladékot a kezelésre történő elszállítás érdekében köteles elkülönítetten gyűjteni. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékot más hulladékkal vagy eltérő tulajdonságokkal rendelkező más anyagokkal összekeverni tilos.
- 3.4.5. A környezethasználó a tevékenysége során telephelyenként és hulladéktípusonként képződő, másnak átadott hulladékról az adott telephelyen köteles nyilvántartást vezetni a vonatkozó jogszabály szerinti adattartalommal. A nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy az alkalmas legyen arra, hogy annak alapján az adatszolgáltatási kötelezettség teljes körűen teljesíthető legyen, és a hatósági ellenőrzések során a telephelyi hulladékforgalom tételes nyomon követhetőségét biztosítsa. A környezethasználó a nyilvántartást anyagszámla alapján, hulladéktípusonként és technológiánként, naprakészen köteles vezetni.
- 3.4.6. A hulladéktermelő az adatszolgáltatási kötelezettségének - a tevékenysége során keletkezett hulladékokról - évente a tárgyévét követő év március 1. napjáig tesz eleget, amennyiben a külön jogszabályban elírt feltételek teljesülnek.
- Az adatszolgáltatás kizárólag elektronikus úton teljesíthető.
- 3.4.7. A kiterületen lévő munkaterületeken a hulladékok elszállításáról napi rendszerességgel gondoskodni kell.
- 3.4.8. A kivitelezési munkák során keletkező építési-bontási hulladékok kezelését a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell végezni.

3.6.7. Fakivágás, növényzetirítás fészkelési időszakon kívüli (július 31. - március 15. között) végzhető, az esetlegesen előforduló időszakos faegyedeket meg kell kímélni. Fészkelési és vegetációs időszakban történő munkavégzés (március 15. - július 31.) kizárólag az illetékes természetvédelmi őri egyeztetéstől történhet, melyet a természetvédelmi őri jegyzőkönyvben, vagy az őri napló egyeztetésről szóló bejegyzésében rögzíti!

3.6.8. Amennyiben olyan fák kivágásra kerülnek sor, ahol természetes odú található, akkor a kivágás előtt meg kell győződni arról, hogy az odú lakatlan.

3.6.9. Az 1. sz. melléklet szerinti 44 db élőhelyfajta területén a fakitermelés által érintett időszakos méteres magasságban 25 cm-t meghaladó törzsátmérőjű, őshonos faegyedek alakozta, vagy ilyen egyedeket is tartalmazó fás élőhelyeken az esetleg szálláshelyet foglaló odúalakó denverfajok védelme érdekében a fakitermelést augusztus 16. és október 31. között lehet elvégezni, így elkerülhető a denvernek szükséges táplálása. Amennyiben a javasolt időszakon túlnyúlóan végezhető csak el a fakivágás vagy a fakivágások maradvék része, akkor a munkálatakat legkésőbb március 1-ig fejezzék be, valamint az ebben az időszakban végzett fakivágások előtt az egyes 1 méteres magasságban 25 cm-t meghaladó törzsátmérőjű faegyedeket szakértő vizsgálja át, annak megítélése szempontjából, hogy van-e potenciális denverbirtokhely az adott fában. Mivel nem minden odú detektálható egyértelműen egy ilyen átvizsgálás során, minden, a földfelszíntől számított 1 méteres magasságban 25 cm-t meghaladó törzsátmérőjű fa ledöntését követően legalább egy éjszaka teljen el a törzs felarabolása és elszállítása előtt.

3.6.10. A kotrás munkák és földmunkák minden beavatkozási területen a keltétek és hullók aktív időszakában, március 15. és október 15. közötti időintervallumban történhetnek. Abban az esetben, ha a keltétek és hullók aktív időszakában a mederkonstrukciók területén olyan folyamatos vízborítás lenne jelen, amely keltétek szaporodóhelyként/élőhelyként funkcionálna, akkor a tervezett munkákat az érintett vizes élőhelyek kiszáradásáig, de legkésőbb július 31-ig késleltetni kell. Ha július 31. után sem száradnak ki az említett élőhelyek, akkor a munkákat július 31. és október 15. közötti időintervallumra kell időzíteni.

3.6.11. A csatornák kotrása csak olyan szakaszokon végezhető el, ahol - figyelembe véve a vízviszatarthatóság halását is - a mértékadó bevízhozam elvezetéséhez szükséges mederszelvény nem áll rendelkezésre. Ezen mederszakaszok a tervezés során kerüljenek meghatározásra. A túlkotort szakaszokon további kotrás nem történhet, azonban a lefolyást akadályozó növényzet eltávolítása (kaszálás, illetve cserje, bozót irtása, egyes fák, fűszók kiszédelése) a természetvédelmi kezelővel és a vízügyi kezelővel egyeztetést követően elvégezhető.

3.6.12. A kivitelezés időszakában vízzel borított és jelenzőben szinte állandó vízborítású, kifejezetten értékes, sok védett és fokozottan védett fajhoz tartozó egyednek élőhelyt biztosító csatornaszakaszok esetében:

- A kotrás csak lyukas kanállal és úgy lehet végezni, hogy az összes víz még a csatorna fölé folyék ki belőle.
- A kivitelezőnek gondoskodni kell a kotrás során partra kerülő védett, illetve fokozottan védett halak, keltétek és hullók mederbe történő visszajuttatásáról. A partra került állatokat a lehető legnagyobb kíméllettel kell visszahelyezni a vízbe. Az állatokat leheltség szerint a legközelebbi, kotrással nem érintett szakaszba kell visszarendezni. A kotrás anyagát a mentést végző személyek 30 percenként, szakaszosan visszamentőleg is kötelesek újabb átmozgatni, mivel ekkorra újabb egyedek juthatnak a felszínre.
- A mentési munkálatokhoz a beruházó/kivitelező köteles min. 2 fő személyt biztosítani a nagyobb hatékonyág érdekében és a beleszervezésiyes körülmények miatt. Amennyiben a kotrás munkálatot több munkagép is végzi eltérő szakaszokon vagy ellentétes oldalon, úgy minden munkagép mellé a beruházó/kivitelező köteles biztosítani min. 2 főt a mentés megvalósításához.

- Kotrás munkálatok csak akkor végezhetőek, ha az időjárási viszonyok a mentést is lehetővé teszik.

- Kotrás munkálatok során, ha a természetvédelmi kezelő képviselője kiérkezésekor a mentést végző személyek hiányát, munkavégzés hiányát vagy elégtelen munkavégzést tapasztal, mely védett ésvagy fokozottan védett fajokat is érint, a kotrás munkálatokat azonnali hatállyal lefüggesztheti.

3.6.13. A kotrással érintett munkálatok során Natura 2000 ésvagy ok lege védett területek esetén amennyiben elengedhetetlen fontosságú a kotrás, az kizárólag a csatorna egyik oldalán történhet.

3.6.14. A rekonstrukciós kotrásokat megelőzően vagy azzal egyidejűleg a vízviszatarító műtárgyakat is meg kell építeni, elkerülendő, hogy a kotrás következményeképpen csak a vízlevezetés hatékonysága javuljon a projekt célként megfogalmazott vízviszatarítás nélkül. Vízpótlással érintett csatornák kotrása a fentiekben túl a projekt keretében csak a vízpótlás megvalósulását követően végezhető el.

3.6.15. Az építés során ügyelni kell arra, hogy a megnyitott földárkok, munkagödörök (pl.: alapzat) a lehető legnévdebb ideig maradjanak nyitva, így elkerülhető, hogy azokba védett keltétek, hullók hulljanak bele. Amennyiben ez mégis előfordulna, azokat a betemetés, betonozás előtt el kell távolítani.

3.6.16. A vízügyi engedélyes tervnek tartalmaznia kell a kotrással érintett csatornaszakaszok kezdő- és végpontjait, a csatornaszakaszok átnézetes térkép(ek)en való ábrázolását és digitális ábramintákat .shp formátumban, továbbá a kotrás szükségességét alátámasztó műszaki adatokat és információkat (pl.: nyilvántartott tenékszint, feliszapolódás mértéke, aktuális és nyilvántartott vízszállító kapacitás stb.).

3.6.17. A vízügyi engedélyes terv előző előírásban foglaltakat tartalmazó részait a vízügyi engedély iránti kérelemmel egyidejűleg meg kell küldeni a Főosztály és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság részére.

3.6.18. A vízpótlási útvonalon kívüli eső csatornákon tervezett vízviszatarításokat olyan, fix kúszóval is rendelkező műtárgyakkal (pl. a műszaki leírásban szereplő fix kúszóból billenőtáblás műtárgyakkal) kell megtervezni, amelyek biztosítják a csatornában a műszakilag és belvízvédelmi szempontból elérhető legnagyobb mértékű vízviszatarítást az üzemeletési és az egyéb emberi beavatkozásoktól függetlenül is. A vízpótló útvonalba - különösen a főcsatornára és jelentősebb mellékcsatornára - tervezett műtárgyak fix kúszóból kell tervezhetők a belvízvédelmi funkciót biztosítandó. Ezen műtárgyak billenőtábláinak elérésekor a vízpótlási útvonalon állandó vízviszatarítást biztosítsák. A billenőtáblák nyitása kizárólag belvízvédelmi szükségessé esetén történhet meg, és kizárólag a készült-ség idején tartható fenn, azt követően haladéktalanul vissza kell állítani a vízviszatarítási szintre. A vízviszatarítási terület és az új tározók esetleges hirtelen leürüléssel a keltétek, keltétek és a fészkelő madárfaajok egyedekre veszélyt jelentenek. A műtárgyak állítószereket olyan műszaki megoldást kell alkalmazni, ami biztosítja, hogy a műtárgyak nyitása illetéktelenek által a lehető legkevesebb legyen lehetséges.

3.6.19. A rendelkezés részben feltüntetett, illetve a Hatástanulmányban szereplő műtárgyak helyvidéi, szármától eltérni kizárólag abban az esetben lehet, ha a vízügyi létesítési engedélyes szintű tervezés során feltárt műszaki problémák miatt elengedhetetlen, vagy ha a projekt elvárt céljainak megvalósítását segíti. A Hatástanulmányban feltüntetett vízviszatarító műtárgyak számától összességében eltérni csak pozitív irányban lehet. A Hatástanulmánytól való eltérést és annak indokait a vízügyi engedélyes tervben fel kell tüntetni és indokolni kell.

az egyes mediterránokon a konkrét időbeli korlátozást a kivitelezés tervezett időszakának meteorológiai körülményei figyelembevételével, a területileg illetékes természetvédelmi örmel közös terepbejárás keretében kell rögzíteni, és alapvetően a fent javasolt időbeli korlátal vagy annak az adott év hidrometeorológiai viszonyai alapján történő módosításával kerüljenek kijelölésre.

3.6.26. A tározó kotrási munkálatainak kivitelezését a projekt megvalósításának arra az időszakra kell időzíteni, amikor már kiépült és üzemszerűen működik a - Tiszából történő - vizpótlás, hogy a vizpótlással elkerülhető legyen a kotrászhoz kapcsolódóan az úszólápok további károsodását okozó szélsőségesen alacsony vízállás kialakulása. A vizpótlás megindulása esetén a vizpótlás mértékének és ütemének meghatározása a természetvédelmi kezelővel egyeztetve történhet, tekintettel arra, hogy az úszólápok az alacsony vízállás miatt lerögzültek, felszakadásukra lehetőségét kell biztosítani.

3.6.27. A tározó rekonstrukciója minimumum két, de lehetőség szerint három év alatt, minimumum két, de lehetőség szerint három ütemben valósítható meg, a következő pontokban foglaltaknak megfelelően. A kotrási és a kíméleti területek lehatárolásának alapja a határozat 2. számú mellékletét képező térkép, amelyet a kivitelezés megkezdését megelőzőben a természetvédelmi kezelő bevonásával pontosítani kell. A kotrási és a kíméleti területek határát a tározóterületben a munkák megkezdése előtt jól láthatóan ki kell jelölni.

3.6.28. A kotrás első ütemét a tározó déli részén, alacsony (de minimumum 135,9-136,1 mBf közé beállított) vízszintnél kell elvégezni, erre alkalmas munkagépek (pl. hidraulikus mocsárjáró kotró) segítségével. A kotrásra kerülő magasabb rendű növényzetet és üledéket teljes egészében el kell távolítani a mederből. A kotort anyag mederből történő kijuttatása érdekében legalább 3-4 helyen, maximum 10 m széles átjárókat kell kijelölni a part menti emez mocsárnövényzet sávján és a fászáru szegélyvegetáción keresztül a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetés alapján.

A kotrás második, illetve harmadik üteme leghamarabb az első ütem befejezését követő évben kezeshető meg. A második, illetve harmadik ütem a tározó északi részének legmélyebb, valamint a 2022-ben emez mocsár növényzettel mentes középső részének kotrása, melyeket kifejezetten magas vízszintnél kell elvégezni. A szükséges vízszintet a vizpótlás kezelő a természetvédelmi kezelő bevonásával határozza meg, és állítja be a kotrási megkezdésben.

Az E-1 területrezen hidromechanizációs technológia alkalmazandó.

A középső területrezen (a hidromechanizációs kotrásra javasolt északi kotrási terület és a mocsárjáró hidraulikus kotróval történő kotrásra javasolt déli kotrási terület érintkezési sávja), ahol az 1. ütemben előírt minimális vízszint mellett mocsárjáró kotróval nem megvalósítható hatékonyan a kotrás, ill. hidromechanizációs technológiával sem végzhető el a kivitelezés, ott úszóműre helyezett hidraulikus kotróval magas vízállás mellett történjen a kotrás megvalósítása.

A második és a harmadik ütem feicsérítható, de lehetőség szerint két egymást követő évben kerüljön elvégzésre. Amennyiben erre projektfinanszírozási, forrás rendelkezésre állás, műszaki, vagy egyéb okok miatt nincs lehetőség, a második és a harmadik ütem egy évben összevontan elvégezhető.

3.6.29. A kotrási munkálatok során kitermelt kotrási anyagot a Vajai-tározó (HUHN20120) Különleges Természetmegőrzési Terület határain kívül kell elhelyezni. A kotrási anyagokból még az ideiglenes deponálása sem éríthető a Vajai-tó természetvédelmi szempontból kiemelkedően értékes úszólápi jellegű élőhelyet. Ennek megfeleleiben ideiglenes deponálás csak kotrásra egyébként kijelölt területen történhet, kíméleti területen nem.

3.6.20. A vizes élőhelyek esetében a vízszintjavítás javítása érdekében a tiszai eredetű víz kivételét csak hosszasan tartó teljesen száraz állapot okozta kedvezőtlen irányú állapotváltozás hatásainak eseti enyhítésére, a természetvédelmi kezelő kifejezett kérésére, a tiszai vizpótlás hatásainak monitorozása mellett engedélyezett megvalósítani! Ezen élőhelyeknél a helyben keletkezett és az élőhelyen összegyűlt csapadékvizek minél nagyobb arányú visszatartására kell alapozni és a kiviteli tevékenységet alakítani!

3.6.21. A tervezett új létesítésű állandó tározók esetében az ökológiai vízmennyiséget mindenesetben a mederben kell tartani. Az ökológiai vízmennyiség az a vízszint, aminek a tervezett tározóban tapasztalható felszíni vízbortítás területi kiterjedése az üzemvízszintnél észlelhető terület vízbortítás 50%-a. Amennyiben a tározóban a tározott vízmennyiség az ökológiai vízmennyiségre csökken, a tározóból illos mindennemű vízkivétel, egészen addig, amíg a vízszint mértéke az üzemvízszintnél észlelhető vízbortítás 50%-a felé nem realizálódik. Ezen intézkedés betartása alól kivételt kizárólag a tározóhoz képest alvizi vízfolyás-szakaszon jelentkező, a természetvédelmi kezelő által kért - természetvédelmi szempontból kiemelt értéket képező élőhelyet érintő - ökológiai vizigény kielégítése képezhet.

3.6.22. Az Ófehértói tóter (HUHN20062) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen

a. A Lórándházi (III/2) mellékleten áthaladó szakaszon gyökerzőnás kotrást terveztek a csatorna utolsó, mintegy 940 m hosszú szakaszán. A jelölt fajok és élőhely érintettségé miatt a kotrás nem megengedett, kotrás helyett (esetleges műtárgyfelújítási munkák mellett) a csatorna lisztítése az olyan mederben lévő cserjék, bozót, esetleg fák irtásával történhet, amelyek lefolyási akadályt képezhetnek.

b. A Lórándházi (III/2) melléklettel kapcsolatosan, mivel a melléklet Natura 2000 terület közelében, azzal érintkezve halad a 41-es főúttól D-re a 10+225-13+000 km szelvények között (HUHN20063 Baktai erdő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület), ezen a szakaszon a kotrási munkákat elsősorban a jobb partonri végessék. Így minimalizálható a Natura 2000 terület érintettsége. Ahol a bal parton meglévő földút található, ott a kotrás a bal partonri is végezhető.

3.6.23. A Darnu-rét (HUHN20124) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a Baktató (III/3) mellékleten áthaladó szakaszon a jelölt fajok jelentős érintettsége miatt kotrást nem lehet végezni, kotrás helyett (esetleges műtárgyépítési, műtárgyfelújítási munkák mellett), ezen a szakaszon legfeljebb csak a lefolyást akadályozó növényzet eltávolítása (kaszálás, illetve cserje, bozót irtása, egyes fák, tuskók kiszedése) történhet!

3.6.24. A Vajai tározó kotrási munkálatainak megkezdése előtt a kiviteli szintű tervezési fázisban részletes talajtani, talajmechanikai vizsgálatokat szükséges végezni a tározó mederében és pontosan meg kell határozni a meder vízirtó képességét biztosító vízrekesztő tulajdonságú réteg vastagságát és térbeli miniatúráját. Ennek pontos ismeretében kell megállapítani a tározó egyes területein a tényleges kotrási mélységet. El kell kerülni a vízrekesztő tulajdonságú réteg megszakítását és intenzív szivárgási ablakok kialakítását a mederben. Ahol a felmérés alapján az a vízrekesztő réteg korábban megsérült, meg kell vizsgálni a kotrási munkálatok kiviteli szintű tervezése során a réteg vízzáró anyaggal történő helyreállításának lehetőségét és szőktségességét.

3.6.25. A Vajai-tó Természetvédelmi Területen és a Vajai-tározó (HUHN20120) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a kotrási munkálatokat a kivitelezés időszakában a vízrel borított vagy a kivitelezést megelőző időszakban tartóan vízzel borított mederterületek esetében július 31.-október 31. között kell elvégezni.

A kivitelezést megelőzőben, a nyári-kora őszi időszakban hosszú ideig (legalább 1 hónap) száraz állapotban lévő, tartós vízbortítással nem jellemezhető mederterületek esetében az időbeli korlátozás az őszi-téli időszakra (október 31. - március 15. között) nem indokolt, ezért

3.6.30. Mivel a javasolt időbeli korlátok indokoltsága, szükségességük függ az adott év meteorológiai és kőlési viszonyaitól, ezért a természetvédelmi kezelővel a kivétel megkezdése előtt történő szakmai egyeztetés alapján az előző előírásokban szereplő időbeli korlátoktól el lehet térni. Az eltérés időbeli mértékét a természetvédelmi kezelő jegyzőkönyvében, vagy az őri napló erről szóló bejegyzésében rögzíti.

3.6.31. A kitermelt anyagot a kezelői sávban úgy lehet deponálni, hogy a gyommentesítő kaszálat el neessen végzani. A kotrás után a kotrási anyagot el kell egyengetni, majd gyommentesen kell tartani

3.6.32. A beruházással kapcsolatos munkálatok következtében a bolygott területeken és azok környezetében a gyommentesítéssel mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással (pontos, cseppmentes és célirányos vegyszer-kijuttatás) gondoskodni kell, ezen technológián túl egyéb vegyszerhasználat tilos! Az inváziós és termőhely-idegen növényfajok (pl. gyalogkakac, amerikai kőrös) megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell a munkálatokkal érintett területek teljes szakaszán és közvetlen környezetben.

3.6.33. A kivétel során védett élőlény egyedének, illetve állományának veszélyeztetése esetén a munkálatokat le kell állítani és haladéktalanul értesíteni kell az illetékes természetvédelmi őrt, aki a helyszínen a természeti értékek védelme érdekében a munkálatokat felüggesztheti, valamint a természetvédelmi hatóság úján további korlátozásokat tehet.

A munkálatok csak az illetékes természetvédelmi őrről történő konzultációt követően kezdődhetnek abban az esetben, ha a birték területeken az aktuális állapotban nem állapítható meg természetvédelmi szempontból védendő faj vagy érték előfordulása. A kivételi szintű tervezési fázisban - természetvédelmi kezelő bevonásával - készíteni kell egy áttelepítési tervet azokra a védett növény egyedekre vonatkozóan, amelyek a tervezett beavatkozások során közvetlenül érintettek az építési, kivételezési tevékenységek által.

3.7. Szakhatóság előírások

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatóság Főigazgató-helyettesi Szervezeti Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/1949-2/2023. ált. számú szakhatósági állásfoglalása alapján:

3.7.1. A tárgyi projekt keretében tervezett vízügyi engedélyköteles létesítmények megvalósításához vízügyi létesítési engedély, majd az alapján megépített vízellátási létesítmények használatbavételéhez vízügyi üzemeltetési engedély beszerzése szükséges.

3.7.2. A munkagépek karbantartása a munkaterületeken nem végezhető, az csak az erre kijelölt telephelyen történhet. A hibaelhárítás miatti szerelési munkákat csak a legszükségesebbekre korlátozódhatnak, melyet csak kármentő tálcá alkalmazásával lehet folytatni.

3.7.3. A gépek üzemanyaggal való feltöltése csak az erre kijelölt telephelyen történhet kármentő tálcá alkalmazásával.

3.7.4. A földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kijutó bármilyen szennyező anyagot a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának szabályai alapján és szerint haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani, valamint a szükséges környezetkárosodást megelőző intézkedéseket meg kell tenni.

3.7.5. A szennyező anyag földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kerüléséről, a megteendő intézkedésekről a területi vízvédelmi hatóság haladéktalanul értesíteni kell.

3.7.6. A vízbázis védőterületek közelében történő, vagy azokat érintő építési munkák során fokozott körültekintéssel és különös figyelemmel kell eljárni.

3.7.7. Az építések, üzemeltetések, felhagyások keletkező veszélyes hulladékok, üzemanyag és kerdanyag tárolókat úgy kell kialakítani, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható legyen.

3.7.8. A vízpótló rendszer működőképességének biztosítására különös figyelmet kell fordítani, a vízminőség megővését vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkával folyamatosan biztosítani kell.

3.7.9. A megépült vízpótló rendszerből a vízkivételeket dokumentálni kell, az illegális vízkivételeket beazonosítást követően meg kell szüntetni.

3.7.10. A Vajai-főfolyáson a beruházástól függetlenül, korábban létesített meglévő felszíni víz monitoring pontokon folytatni és dokumentálni kell a vízminőség rendszeres ellenőrzését.

3.8. Szakértés vizsgálatával kapcsolatos előírások

3.8.1. Kulturális örökségvédelmi előírások:

3.8.1.1. A beruházás tekintetében a hatályos jogszabályoknak tartalmi és formai szempontból megfelelő előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni, és azt hatóságoknak a feltárási projekttervvel együtt véleményezésre a beruházás kivételének megkezdése előtt, legkésőbb a munkaterület átadás-átvételétől eljárást elbír 30 nappal be kell nyújtani:

- Az előzetes régészeti dokumentációt a geofizikai kutatás és régészeti próbafejtés eredményeivel ki kell egészíteni, és annak eredményei alapján össze kell állítani a feltárási projekttervet.
- Amennyiben az érintett ingatlanmal a beruházó nem jogosult rendelkezni, és az ingatlanmal rendelkezni jogosult nem járul hozzá a próbafejtés elvégzéséhez, a próbafejtést az előzetes régészeti dokumentáció elkészítését, valamint a próbafejtést akadályozó körülmény megszűnését követően kell elvégezni.
- A beruházó az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésére jogosult Magyar Nemzeti Múzeummal írásbeli szerződést köteles kötni.
- A próbafejtést a feltárást végző intézmény - az erről szóló, a beruházóval kötött szerződés megküldésével - bejelenti az örökségvédelmi hatóságnak.

3.8.1.2. A próbafejtés eredményein alapuló előzetes régészeti dokumentáció záródokumentumát, a feltárási projekttervet a létesítési engedélyezés során be kell nyújtani. A létesítési tervdokumentációt csak abban az esetben áll módjában elbírálni, amennyiben tartalmazza az előzetes régészeti dokumentáció feltárási projektterv eredményeit.

3.8.1.3. Az elkészített előzetes régészeti dokumentáció feltárási projekttervének eredményei alapján további régészeti szakterületek (régészeti megfigyelés, teljes területű feltárási megállapításra kerülhet sor).

3.8.1.4. A földmunkákkal érintett és az egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területeken a kivételéhez szükséges elsődleges földmunkák régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhetőek.

3.8.1.5. A tervezett beruházás kivételezése csak az előzetes régészeti dokumentáció feltárási projekttervében javasolt régészeti kutatások befejezése után kezdhető el, a feltárt terület nagyságát és határát a munkaterület átadás-átvételről készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

3.8.1.6. A tárgyi létesítmények műszaki átadás-átvételének és üzembe helyezési engedélynek hozzájárulásához feltétel a régészeti kutatás ellátását igazoló építési naplóbefeljegyzés másolatának bemutatása.

3.8.2. Termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata szakértésben tett előírások:

- A Vajai-főfolyás vízrendezéséhez (pl. új tározók kialakítása, valamint a csatornák, mőljárgyak és az állandó tározók rekonstrukciója, burkolatok helyreállítása, anyaggyerő-helyek kialakítása, rekultivációja) kapcsolódóan termőföld (aszántó, rét-legelő, nádas, gyümölcsös és fásított terület

INDOKOLÁS

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.), a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízszolgáltatás) célzó projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajta-folyás vízrendezése” projektjelem megvalósítása tárgyában 2023. február 21-én környezeti hatástanulmány benyújtásával környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását kezdeményezte a Főosztályon.

A műszaki terveket a VIZITERV Environ Kft. készítette. A hatástanulmány szakági tervezői: ENVIRO-EXPERT Környezetvédelmi, Szolgáltató és Tanácsadó Kft. (4028 Debrecen, Hadházi u. 7. i. em. 5.); BioAqua Pro Környezetvédelmi, Szolgáltató és Tanácsadó Kft. (4032 Debrecen, Sós R. u. 21.).

A dokumentáció összeállításában szakértői jogosultsággal rendelkező szakértők vettek részt.

A környezeti hatástanulmányhoz Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt, VKI 4. Cikk (7) bekezdés szerinti vizsgálati dokumentációt és Előzetes régészeti dokumentációt mellékeltek. A dokumentáció részeként klímakockázati elemzés is készült.

A VIZITERV Environ Kft. a tényállás tisztázása, pontosítása érdekében 2023.03.02-én kérelem kíséretében nyújtott be a Főosztályra: a beavatkozásokkal érintett ingatlanok helyrajzi szám szerinti felsorolását megküldte.

Előzmények:

A korábbi években készült előzetes elemzések, tanulmányok megállapításai szerint a vizsgálandó területen a vízműzartási egyensúly felborulni látszik, kiszáradási folyamat indult el, a vízgyűjtő sokévi átlagos potenciális vízkészlete csökkent. A talajvízszint süllyedésnek indult, ami miatt az azt addig megcsapoló felszíni vízfolyások kivi vízhözamai csökkenésnek indultak, sok esetben a vízfyások teljesen kiszáradtak. A felszíni vízrendszer egyre kevésbé tudja biztosítani a felszíni vízből a vízigények kielégítését, a megépült tározók gyakran vízutánpótlás nélkül maradtak. Ezen okok miatt a mezőgazdasági vizigényeket felszín alatti vízből próbálták kielégíteni, ez további talajvízszint süllyedéshez vezetett és megindult a vele szoros kapcsolatban lévő rétegvíz nyomásszintjének csökkenése is. A térség rehabilitációs lehetőségeiről készült elemzés alapján a vízpótlás alapvetően a Tiszából (távweteteren, szivattyúzással) átvételezt vízkészletre támaszkodhat, amely lehetővé teszi a Nyírség alacsonyabb területeinek vízellátását, valamint a magasabb területek szivattyús vízpótlását.

A lehetséges műszaki beavatkozások közvetlen céljai:

- Térségi vízvételéssel növelni a térség felszíni víz készletét. (Ezzel csökkenthető a felszín alatti készletek igénybevétele is.)
- Javítani a vizek tározási, visszatartási lehetőségét, úgy, hogy az a talajvizek szintjére is hatással lehessen.

- A felszín alatti vizek szintjének növelésével a természeti értékek revitalizációjának segítése.

- A mennyiségi és minőségi monitoring, illetve az aszálymonitoring fejlesztése a kialakított rendszer minél hatékonyabb és problémamentesebb működtetéséhez.

A Tiszai vízvezeték való vízvezetést elsősorban új létesítmények építésével, a víz szétosztását a vízgyűjtőn pedig nagyrészt a meglévő csatornák, létesítmények felújításával, rekonstrukciójával, továbbfejlesztésével lehet megoldani.

A vízvezetékhez új vízkivételi műre és új vízszállító távvezetékre van szükség, vízleadó műtárgyak és nyomásfokozók közbeiktatásával. A távvezetékkel a vizet a Nyírség gerincére kell eljuttatni és onnan a meglévő csatornahálózatot gravitációban lehet a vízgyűjtőket felszíni vízzel ellátni.

A víz szétosztásához a meglévő csatornahálózat (főfolyások) burkolatainak, mederkeresztjei-vényeinek és a töltészeit csatornák depóniahányos szakaszainak rekonstrukciója, javítása szükséges. Fontos az állami kezeltésű műtárgyak (zsilipek, bújítók, fenéktéposók) javítása, rekonstrukciója is.

művelési ágú területek) érintettségére esetén gondoskodni kell a felső humuszos termőréteg védelméről (fetermelés, deponálás, szakszerű felhasználás, rekuultiváció).

- Amennyiben a csatornából, víztározókból kikerülő kotrási iszap (kezelt mederiszap) termőföldön kerül hasznosításra, úgy a 2007. évi CXXIX. Tv. (a termőföld védelméről) 49. § (1) bekezdés e) pontja alapján engedélyt adunk ki, amelyhez talajvédelmi tervet kell készíttetni!

- A 2007. évi CXXIX. törvény (a termőföld védelméről - Ttv.) 43. § (1)-(2) bekezdése alapján „bentházásokat, valamint termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak”. „A beruházások megvalósítása során a beruuházó köteles gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról.”

A termőföld időleges és végleges más célú hasznosítási engedélyezési eljárásához, valamint a kotrási iszap (kezelt mederiszap) termőföldön történő hasznosításának engedélyezési eljárásához készített talajvédelmi terv, illetve a humuszgazdálkodási terv előírásainak betartásával biztosítható a talajvédelmi követelmények érvényesítése a humuszmentésre, deponálásra, felhasználásra, rekuultivációra, valamint a kotrási iszap (kezelt mederiszap) hasznosítására vonatkozóan.

3.8.3. Erdővédelmi előírások:

A beruuházás megvalósításához erdőterületek érintettsége került megállapításra, a beruuházó a kivételzés megkezdése előtt folytatása le a beruuházással érintett erdő- és egyéb részeitek vonatkozásában az erdő igénybevétele és az igénybevétele engedélyezésére irányuló eljárást (végleges igénybevételei eljárást) az erdészeti hatóságnál.

4. A környezetvédelmi engedély érvényességéről lejde:

A fentiekben megadott előírások betartása esetén ezen engedély a végleges véltésának napjától határozatlan ideig érvényes.

A Főosztály a környezetvédelmi engedélyt visszavonja, ha a véglegesség váltásától számított öt éven belül a tevékenységet, illetve az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg, vagy ha a környezethasználó nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel nem kíván élni, továbbá akkor is, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.

A határozathoz csatolt 2 db melléklet a határozat elválaszthatatlan részét képezi, a határozat a melléklettel együtt érvényes.

Ezen határozat a jogszabályokban előírt más engedélyek beszerzése alól nem mentesít.

A környezeti hatásvizsgálati eljárás igazgatási szolgáltatási díjköteles, melynek megfizetésére az ügyfél köteles. Az ügyfél az engedélyezési eljárás igazgatási szolgáltatási díját (1.200.000,- Ft) az eljárás során megfizette, egyéb eljárási költség nem keletkezett.

A határozat ellen közpazaratási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az a közléssel véglegesé válik, amely ellen - a közléstől számított harminc napon belül - közpazaratási pert lehet indítani, amelyet a Debreceni Törvényszékhez (4026 Debrecen, Petényi u. 1.) címzett, de a Főosztályon írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra (közvetlen) esetén, elektronikus úton benyújtott keresettel lehet kezdeményezni. A perben a jogi képviselet kötelező.

A közpazaratási per kezdeményezése esetén fizetendő illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. §-a határozza meg, amelyet a 74. §-ban meghatározott módon kell megfizetni.

A bíróság a pert tárgyaláson kívüli bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja, tárgyalást tart.

A tervezett beruházás részletes leírását a környezeti hatástanulmány tartalmazza.

A környezeti hatástanulmány elbírálása:

A tervezett fejlesztés a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khv.) 3. sz. mellékletének alábbi pontjai alapján minősül a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntéséértől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységnek:

122.

Duzzasztómű vagy tározó (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)

a) 1 millió m³ duzzasztott, illetve tározott vízmennyiség től

b) vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről szóló jogszabály a védőövezetben nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, biológiai védőövezetén méretmegkötés nélkül

127.

Víznyelvényrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető-kepeség helyreállítására irányuló, fenntartási célú igazgatási tevékenység és részbenrendezés, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja)

a) 1 km víznyelvényhossztól

Az ügyfél a 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 1. § (6) bekezdésére hivatkozva (amely szerint a környezethasználati kérelmére a környezetvédelmi hatóság - előzetes vizsgálati eljárás nélkül - környezeti hatásvizsgálati eljárást folytat le, ha a környezethasználat olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel) környezeti hatásvizsgálati eljárást folytatását kezdeményezte a Főosztályon.

A kérelem alapján a Főosztály 2023. február 21-én közigazgatási hatósági (környezeti hatásvizsgálati) eljárást indított.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 43. § (2) bekezdése alapján a Főosztály az eljárás megindítását követő 8 napon belül az 1980-1/2023. számú iratban tájékoztatta az ügyfelet arról, hogy a benyújtott kérelmet teljes eljárásban bírálja el, valamint a teljes eljárás ügyintézési határidejéről, a határidő túllépésének jogkövetkezményeiről.

Az Ákr. 128. § (1) bekezdése alapján kérelme indult eljárásban az eljárás költségeit - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a kérelmező ügyfél előlegezi. Az eljárás költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségértékeléséről, a költségnek megfizetéséről, valamint a költségmentességéről szóló 469/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja alapján a közigazgatási hatósági eljárásban az eljárás költsége az igazgatási szolgáltatási díj. A benyújtott kérelem elbírálására irányuló eljárás a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 14/2015. (III.31.) FM rendelet (továbbiakban: Díjrendelet) értelmében igazgatási szolgáltatási díjköteles.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértéke a Díjrendelet 4. számú melléklete alapján 1.200.000,- Ft., amely a kérelem benyújtásával egyidejűleg megfizetésre került, egyéb eljárás költsége nem merült fel.

A Főosztály a kérelem benyújtását követően a honlapon és hivatalában az eljárás megindítására vonatkozó adatokat tartalmazó közleményt (a továbbiakban: közlemény) tett közzé, egyidejűleg a Khv. 8. § (2) és 9. § (6) bekezdése alapján a közleményt, továbbá a kérelem és mellékletei elektronikus elérhetőségét az 1980-2/2023. számú iratban megküldte a tervezett tevékenység telepítési helye szerinti 19 település (Baktalórántháza, Berkesz, Hodász, Kántorjánosi, Laskod, Nyírálator, Nyírdacs, Nyírgyulaj, Nyírbrony, Nyírjákó, Nyírkeresztúr, Nyírmada, Nyírfass, Nyírsass, Ófehértó, Ór, Pétrneháza, Ramocsaháza, Rohod, Vajta) jegyzőinek közlímére táteleire.

A Főosztály az 1980-3/2023. számú végzésében 2023. április 19-ára közzétételét rendel el a Főosztály hivatalos helyiségébe, amelyre meghívta az eljárásba bevont szakhatóságokat, a szakértői dőszak vizsgálatát végző hatóságokat, az érintett települések jegyzőit, a kérelmezőt, a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatóságát és a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságot.

Az eljáró hatóságnak az eljárás megindításával kapcsolatos közleménye a közzétételre vonatkozó adatokat is tartalmazta, amelynek közzététele egyidejűleg megtörtént.

A települések jegyzői szintén gondoskodtak a közlemény közzétételéről; a közzététel időtartama alatt a települések jegyzőjéhez észrevétel nem érkezett.

Az 1980-3/2023. sz. irat alapján a Főosztályra a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafelügyeleti Osztály általi, SZTFH-BANYASZ/3823-4/2023. számú tájékoztatása érkezett.

A tevékenység végzése nem felezinmozgás-veszélyes területeken tervezett. Az állami ásványi nyersanyag és geotermikus nyílvtartás szerint nyílvtartott ásványi nyersanyagvagyron területét tekintve az egykor, már törölt Kántorjánosi I-homok és agyag" védendő bányatelek szelét érinti. A projekt keretében tervezett csatornarekonstrukció, Kántorjánosi 0313 hrsz.-ú ingatlanra is kiterjedő szakasza a fenti bányatelek törlesztését követően az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiaanyagvagyron nyílvtartásban szereplő, ásványi nyersanyagvagyron maradt vissza, amelynek jövőbeni kitermelését ugyanakkor a tárgyi csatorna rekonstrukciós munkálatok nem lehetetlenítik el.

A tevékenység megvalósítása során hatásviselel környezeti elemként jelenik meg az ásványi nyersanyag.

A Nyírség területének sajátosságaihoz illeszkedő vizsgálati módszerek alkalmazása, illetve tájhasználati beavatkozási módok kialakítása, a gazdálkodási feltételek és az ökológiai állapot javítása ásványi nyersanyag kitermeléssel járók (csatorna rekonstrukciók, nyomásfokozó szivattyútelepek telepítése). Erre tekintettel a Kérelmezőnek az ásványi nyersanyag tájájának a megnevezését és a várható kitermelési mennyiség meghatározását is terveznie szükséges a tevékenység engedélyeztetésénél. A figyelembeveendő jogszabályok a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.), valamint az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajtálagos értékeinek, valamint az értékmérés módjának meghatározásáról szóló 54/2008. (III.20.) Korm. rendelet. A Bt. 49. § 1. pontja alapján ásványi nyersanyagok minősül minden, a humuszon (talajon) kívüli fókuszterületen, függetlenül annak ásványi anyag összetételétől. A Bt. 1. § (7) bekezdése alapján a Bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján végzett ásványi nyersanyag kitermelésre a Bt. 3. § 20. §, 25. §, 41. §, 41/A. § és 44. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Bányafelügyelet a tájékoztatást a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 9. § (8) bekezdése alapján adta ki.

A Főosztály a Bányafelügyelet iratában foglaltakat az eljárás során figyelembe vette, a környezet-használati figyelembe szánt felhívást jelen határozat tartalmazza.

A meghirdetett közzététel megtartására nem került sor, mert a közzétételre vonatkozóan az érintett ügyfelek nem jelentek meg.

A Főosztály az 1980-4/2023. számú végzésében tájékoztatta a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságot az eljárás megindulásáról. A Főosztály továbbá megkereséssel fordult igazgatóságához, mint a természeti értékek természetvédelmi kezelőjéhez, az ügy tárgyat képező beruházás által érintett

területek vonatkozásában rendelkezésre álló természetvédelmi adatok, illetve az eljárás szempontjából releváns tények megkülönböztetésében.

Az igazgatóság, mint az érintett terület természetvédelmi kezelője a HNPI-00076-5/2023. Ügy-számon, az alábbiak szerint adott tájékoztatást, ill. tett javaslatokat a projektre vonatkozóan.

A Vajai-tavat illetően a kórház területéről pontos, méréseltek és helyszíni bejárással aláírt vizsgálatot szükséges végezni, közvetlenül a kórház mellette a Nemzeti Park igazgatóság szakfelügyelete mellett.

- A Berkeszi-tározónál szükségesnek tartjuk kémiai terület meghatározását és/vagy különleges rendeltetésű tározórész kialakítását a tervezett tározó délikeleti nyúlványában.

- KHT 236., 247.o.: A dokumentumban szerepel, hogy „a tervezett *töltésnyomvonalak* *negy* *elő-* *szűréssel* *a* *kővetkező* *élethejydarabokat* *meiszik* *ki*.” Pontosan a végleges nyomvonalat lehetne véleményezni. Erre szükségünk lenne fedvényre, ami lehatárolja ezt a területet.

- 339.o. és 517.o.: A vízpótlásban nem részesülő csatornák kórházra vonatkozó véleményünk kiemelten igaz a Baktal-erdőre vonatkozó hatásbocsolásban foglaltakra is. A területen az „üzemeltetés” természetvédelmi szempontból negatívan hat az élőhelyekre, mivel a csatornán nem lesz vízpótlás. A Daru-rét esetében sem lesz tervezett vízpótlás, így természetvédelmi szempontból itt is káros a beavatkozás.

- Általánosságban a védett területeken való vízviszatarlás módjának zsilipeket említt. Természetvédelmi szempontból kedvezőbbnek tartjuk és javasoljuk mindenhová fenékküszöböt betervezni.

- Azoknak a csatornának a kórház, amelyeket nem érint a vízpótlás, a projekt céljaival ellentétesnek tekintjük. A vízpótlással nem érintett védett, ex lege területeket érintően, vagy azokra közvetlenül hatással levő csatornában történő kórház nem támogatható, természetvédelmi szempontból káros. Ezeket a csatornákat azonban szükséges és hasznos vízviszatarló műtárgyak kialakítása és támogatható a cserjeirtás, fakivágás a mederből (tehát egy ésszerű, kórház nélküli mederrekonstruktó). Ezen csatornák vizgói létesítési engedélyében foglalt fenékszintje felülvizsgálandó/fejlesztendő a jelenlegi fenékszint magasságával.

- Szeretnénk fedvényt kérni a kémiai területekről is.

Egyéb javaslatok:

- Védelet és fokozottan védett ragadozó madarak fészkelése zavartalanításának biztosítása érdekében, azok elhelyezkedéséről és a szükséges időbeli és térfelületi korlátozásról a tervezett tevékenységet megelőző év végén előzetesen egyeztetni szükséges igazgatóságunkkal.

- A védett és fokozottan védett halak érdekében a tervezett kórházok során javasoljuk több részletben, az igazgatóságunkkal előzetesen egyeztetett kémiai szakaszok kijelölését.

- A kórházok kivitelezése során kérjük, hogy a vízzel borított, vagy a kórház megelőzően tartósan vízzel borított részeket szeptember 01.-október 15. között, a száraz részeket március 15-október 15. között kórházzal. Ettől eltérni az igazgatóságunkkal történt előzetes írásbeli egyeztetést követően lehet.

- Minden olyan területen, ahol nem feltétlenül szükséges, javasoljuk a kórház elhagyását, mert csak szűrt talással lenne a mellette lévő élőhelyekre. Ha mindenképpen szükséges kotorni, javasoljuk ebben az esetben is, hogy a kórház csak azután valósuljon meg, ha a vízpótlás a területnek már megoldott.

- A tervezett víztározások ökológiai (természetvédelmi) szempontból is kimondottan fontosak, az öntözési igény kielégítését az ökológiai (természetvédelmi) céloknak felül kell írniük: a Tiszából ökológiai vízszint alatt nem lehet vizet kienni, illetve az új tározókból sem, ha az 50%-nál kisebb mederteliséget eredményezne.

- Alapvető szempont, hogy ex lege védett területen nem lehet felszini vízkivétel a csatornákból. Ezeket a természetvédelmi szempontból kiemelten fontos helyeken több olyan fix fenékküszöb létesítésére van szükség, amely legalább 50, jobb esetben 80%-os mederteliséget garantál.

- Egyes kiemelt természeti értéket képviselő részeken elsősorban és felelőtlatlan az ökológiai (természetvédelmi) érdek, különben a beruházás eredményeként természetközeli és védett élőhelyek fogynak károsítani vagy megsemmisíteni.

- Új csatornák építése esetén: Az érintett csatornák a tervek szerint beton elemekkel lesznek burkolva. Javasoljuk, hogy amennyiben a csatornában levezetésre kerülő víz hatását érezetmi kívánják a javítás esetében is, célszerű lenne a földmédri csatornákat kialakítani, hogy kapcsolat alakulhasson talaj a talajvíz és a mederben található víz között.

- Továbbá minden burkolt medri csatornaszakasz esetében gondoskodni kell az esetleg belekerülő károsító állatfajok meghatározott távonkénti kimenekülésének biztosításáról (rámpa, kijáró, kibővítés stb.).

- Az 1 m-nél alacsonyabb vizet tartó műtárgyaknál országos jelentőségű védett természeti terület vagy Natura 2000 területeken is javasoljuk fenékküszöbök létesítését. Ugyanígy a vízpótlási útvonalon lévő csatornákra is javasoljuk fenékküszöb elírását, a billenőgátas megoklás helyett megakadályozandó, hogy az egész vízhozamot át lehessen engedni. Az érkező élőhelyeken célszerű bebiztosítani a víz megmaradását több fenékküszöbvel is.

- A kémiai területek legyenek körbekerítve kőzve és az építés elől elzárva, ott átmenő forgalom sem lehet.

- Az országos jelentőségű védett természeti területek, ex lege területek és Natura 2000 területek esetében is a kórházok esetén minden esetben kérjük, vegyék fel igazgatóságunkkal a kapcsolatot előzetes egyeztetés, esetenként szakfelügyelet biztosítása céljából

- A javasolt időbeli korlátozások esetében természetvédelmi szempontból kedvezőbbnek tartjuk a fészkelési és vegetációs időszak március 15 és augusztus 31 közötti megállapítását, az esetleges másod- és harmadkötések miatt. Ettől eltérni csak előzetes, írásos egyeztetés után, különleges esetekben lehetséges, a munkálatok legkorábban augusztus 01-jel kezdésével.

- Minden esetben a beavatkozással érintett ingatlanokon található vagy azokkal szomszédos gyepterületek csak a lehető legkisebb kiterjedésben legyenek igénybe véve. Gyepterületen depózás, parkolás, felvonulás, tárolás lehetőleg ne történjen.

- A magasabb rendű növényzet (fák, cserjék, felemelkedő szárú, magasra nővó mocsári növényzet, pl. nádas) ellátásával járó terület előkészítő munkafolyamatok (pl. fa- és cserjeirtás, kivágás, szárazítás, gyepparatás, gyeplántás) területi igénybevételek csak a legszükségesebb mértékben szabad megállítani, felesleges területi igénybevétel ne történjen.

- „Abban az esetben, ha a tervezett munkálatok még jóval március 15. előtt megkezdődnek, akkor az érintett területeken fészkelő madárpárok korábbi fészkelőhelyeiket elkerülik és egyéb területek foglaltak révén.” A dokumentum idézett mondatával szakmai szempontból nem értünk egyet, az erre hivatkozással történő folyamatos munkavégzéssel megzavarhatják a fészkeléseket, elpusztíthatják a tojásokat/fiókákat fészkeket.

- Ezen felül a kórházok miatt területi korlátozással érintett területeken a kórház ne a védett vagy jelölt élőhelyek érintett oldalán történjen, ha mindkét oldalon védett vagy jelölt élőhely található, javasoljuk a kórház mellőzését.

- Továbbá a kiterített anyagot a szervizsávban lehet deponálni úgy, hogy a gyommentesítő kaszálat el tudják végezni.

A projektre vonatkozóan a további általános javaslatokat tesszük:

- A beruházás során kérjük, hogy a felmerülő vízkivételi helyeket és mennyiségeket, a vízkivételi idejét, továbbá az esetleges hotgászati helyeket, más célú hasznosításokat előre egyeztetéssel le igazgatóságunkkal.

- Természetvédelmi szempontból fontosnak tartjuk, hogy a beruházás által érintett ex lege területeken legyen vízviszatarlás, aminek fix fenékküszöbök (legalább 50%, de amennyiben lehetséges 80 % mederteliséget eredményező) elhelyezését javasoljuk a mederben. Amennyiben a védett terület mederteliséget eredményező

nagobb kiterjedésű, akkor a mederszakaszon kedvezőbbnek tartjuk a több kisebb fenékköszöb elhelyezését, az egy nagy mőtárgy helyett, mivel így több kisebb szakaszon történhet meg a víz visszaduzzasztása a kockázatosabb, nagyobb szakasz helyett.

- A vízviszatarással érintett védett vagy Natura 2000 élőhelyek esetében javasoljuk a fenékköszöb alkalmazását, akár léposzétésen, több elhelyezésével, melynek üzemeltetése jóval egyszerűbb (ideális esetben szinte elhanyagolható), esetleges üzemzavar, vagy rongálás esetén is kisebb eséllyel fordulhat elő, hogy a területről a vízszatarlandó víz távozik.

- Fontos írásban megjegyezni, hogy ex lege védett területen ne legyen vízkivétel!

- Az ex lege területekről az eddigi vízet levezető csatornák (eszivárgók, forrácscsatornák) kotrása tilos! Ettől egy esetben lehet eltérni, amennyiben esetleg előzetes egyeztetés alapján az irányuk megfordítható, vagyis a csatornából a védett terület felé fogja a vizet vezetni. Ebben az esetben is mindvégigre kerüljön mederköszöb.

- A kotrásra vonatkozó időbeli korlátozás: vízzel borított, vagy tartósan vízzel borított részekben szeptember 01. – október 15. között (száraz mederszakasz esetében előzetes írásbeli egyeztetést követően ettől lehet eltérni), ennek betartását az országos jelentőségű védett természeti és Natura 2000 védett területeken kérjük, az ezen kívüli eső részekben javasoljuk.

- Kotrással csak azok a csatornaszakaszok legyenek érintve, ahol az mindenképpen szükséges, erről előzetes egyeztetést kérünk! A kotrással érintett szakaszokon kíméleti területek kijelölését kérjük szükségesnek, amely területek korábbi kotrások során kíméleti területek számítottak, azok a jövőben is, teljes területükkel legyenek azok. Ezekről előzetes egyeztetés szükséges, helyüket és kiterjedésüket rögzíteni kell.

- A kotrással nem érintett (tűlkotorként említtet) szakaszokon a gyökérvonás növényfeltávoztatást sem elfogadható.

- A kotrás a lehető legkíméletesebb módon, csak a feltétlenül szükséges iszapmennyiség eltávolításával szabad végezni.

- Kotrást csak lyukas kanállal és úgy lehet végezni, hogy az összes víz, még a csatorna fölött folyjon ki befelé.

- A kivételzőnek gondoskodni kell a kotrás során partra került védett, illetve fokozottan védett halak, kétéltűk és hüllők mederbe történő visszajuttatásáról. A mentési munkálattal végző személyek minden állatfaj összes feltehető kötelesek visszajuttatni a vízterbe, azok védettségétől függetlenül. A partra került állatokat a lehető legnaggyobb kímélettel kell visszahelyezni a vízbe. Az állatok lehetőség szerint a legközelebbi, kotrással nem érintett szakaszba kell visszaengedni. A kotrási anyagot a mentést végző személyek 30 percenként, szakaszosan visszamenőleg is kötelesek újból átnézni, mivel ekkorra újabb állatok vergődhetnek a felszínre.

- A mentési munkálathoz a beruházó/kivitelező köteles min. 2 fő személyt biztosítani a nagyobb hatékonyág érdekében és a balesetvesztéses körülmények (vesztélyes munkagép, csúszós terep) miatt. Amennyiben a kotrási munkálattal több munkagép is végzi eltérő szakaszokon vagy elemintés oldalon, úgy minden munkagép melé a beruházó/kivitelező köteles biztosítani a min. 2 főt a mentés megvalósításához.

- A kotrás munkálattal csak akkor végezhető, ha az időjárási viszonyok a mentést is lehetővé teszik.

- Kotrási munkálat során, ha a természetvédelmi kezelő képviselője kiérkezésekor a mentést végző személyek hiányát, munkavégzés hiányát vagy elégtelen munkavégzést tapasztal, mely védett és/vagy fokozottan védett fajokat is érint, a kotrási munkálattal azonnali hatállyal felfüggesztheti.

- A munkálatok során kizárólag a csatorna depóniája vehető igénybe, gyepterületekre kotrási anyag nem juthat.

- A kotrás után a kotrási anyagot el kell egyengetni, majd gyommentesen kell tartani (akár több éven keresztül is).

- Az élőhelyek esetében problémát jelenthet az előltés elmaradása, vagy időközbeni abbamaradása. A kivitelezési munkálattalotok egyására építve szükséges végezni, először fontos, hogy mőtárgy a vízpótlási rendszer, csak utána kezdjenek el kotromi, mőtárgyakat építeni, megakadályozandó, hogy megfelelő vízpótlás hiányában esetleg tovább szarítsák a területeket.

- A konkrét kivitelezési munkálatok megkezdése előtt további egyeztetéseket kérünk, a kivitelezés során, több helyen természetvédelmi szakfelügyelet szükséges.

Javasoljuk, hogy a projekt kivitelezése és az üzemelési időszakok alatt is folyamatosan tartsák igazgatóságunkkal a kapcsolatot. Kérjük, a dokumentumokban végrehajtott változtatások minden esetben jól követhetően, egyértelműen legyenek jelölve."

Az eljáró hatóság a rendelkezés rész 3.6. fejezete szerinti természetvédelmi elbírások megállapításánál, a természeti környezetet érintő hatások megítélése során az ügyiratban foglaltakat figyelembe vette.

A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a környezeti hatásvizsgálati eljárásban az Ákr. 10. § (1) bekezdése szerinti ügyfélnek minősül, ezért a Főosztály az 1980-5/2023. számú iratában tájékoztatta a közigazgatási hatósági eljárás megindításáról és nyilatkozattételéről lehetőségéről.

A Vízügyi Igazgatóság az ügyvel kapcsolatban az alábbi véleményt adta:

"A tervezett projektelemekek: csatorna rekonstrukciók, távjelzett vízszintmérőkeleles, meglévő tározók rekonstrukciója, tervezett új tározók, medertározások, helyi vízviszatarításra kijelölt helyek előzetesen egyeztetve voltak a FETVIZIG-gel.

A projekt eredményeként későbbiekben megvalósuló beruházást, - mely hozzájárul a térség vízhozartásának javításához - a FETVIZIG támogatja."

A Khvr. 1. § (6b) alapján a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati, valamint ösvettség eljárásában a tevékenység telepítési helye szerinti telepítés önkormányzata ügyfélnek minősül, aki a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelmem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat. A Főosztály a hivatkozott jogszabályhely alapján az 1980-9/2023. számú iratában az érintett települések önkormányzatát tájékoztatta a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindulásáról, a benyújtott kérelmem és dokumentáció elérhetőségéről, valamint a nyilatkozattételéről lehetőségéről.

Ramocsaháza Községi Önkormányzata Képviselő-Tesztülete az 1980-9/2023. sz. irat alapján nyilatkozatot az alábbi határozatba foglalta:

"45/2023. (III. 14.) ÖNKORMÁNYZATI HATÁROZAT a „Vajai-folyás vízrendezése” projektelelem megvalósítása tárgyában környezeti hatásvizsgálati eljárásban történő nyilatkozatról
A Képviselő-testület:

mint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 3/14/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 1. § (6b) bekezdése alapján érintett önkormányzat, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatali Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Komplex Engedélyezési, Természetvédelmi és Nyilvántartási Osztály 1980-9/2023. ügyszámon megküldött dokumentumban foglaltaknak eleget téve, a megküldött és elérhető dokumentációk alapján az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Mártány u. 1/D.) meghatalmazása alapján eljáró VIZITERY Envilon Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) 2023. 02. 21-én benyújtott kérelmére a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízviszatarítás) előző projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajai-folyás vízrendezése” projektelelem megvalósításának környezeti hatásvizsgálati eljárása ügyében az alábbi nyilatkozatot teszi:

a megvalósításáért, javaslatot nem tesz, kifogást nem emel."

- A jelenleg hatályban lévő határozatok és rendeletek számai - melyeket mellékletben megküldünk a T. Hatóság részére a rajzi mellékletekkel - 24/2007. (IV.12.) önk. határozat (szerkezeti terv), 86/2016. (XII.8.) önk. határozat (szerkezeti terv módosítása); 4/2007. (IV.12.) önk. rendelet (HÉSZ); 8/2016. (XII.08.) önk. rend. (HÉSZ módosítás).

- A tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban van, mivel az Önkormányzatnak erre vonatkozó helyi rendelete nincs.

Nyírbátor Város Jegyzője az 1956-5/2023. újszámú tájékoztatóban az alábbi szerepel:
Nyírbátor Város Jegyzője az 1956-5/2023. újszámú tájékoztatóban közölte, hogy „a projektkelem megvalósítása megfelel a Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testület által elfogadott, a község igazgatási területére vonatkozó Szabályozási Terveinek elfogadásáról és a Helyi Építési Szabályzat megállapításáról szóló többször módosított 6/2006. (VIII.04.) rendeletnek, valamint megfelel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1996. évi LIII. törvényben meghatározott természetvédelmi követelményeknek.”

Nyírbátor Város Jegyzőjének NY/JA33-2/2023. újszámú tájékoztatója szerint:

- A tervezett tevékenység Nyírbátor Város településrendezési eszközeivel összhangban van.

- A tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban van.

Nyírkércs Község Jegyzőjének NYK/208-6/2023. újszámú nyilatkozata szerint:

- A tervezett tevékenység a Nyírkércs Község Önkormányzata Képviselő-testület által elfogadott, a község igazgatási területére vonatkozó Szabályozási Terveinek elfogadásáról és a Helyi Építési Szabályzat megállapításáról szóló 9/2006. (VII.27.) rendeletben foglaltak szerint a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak megfelel.

- A tervezett tevékenység helyi természetvédelmi követelményeket nem sért.

Nyírmada Város Jegyzője az 1255-2/2023. újszámú iratában az alábbiak szerint nyilatkozott:

... a tervezett projektkelem megvalósítása a település kultúrlétre jóváhagyott településrendezési tervvel nem ellentétes. Közölni, hogy a kultúrlétre vonatkozó szabályozási terv nem készült.

A projektkelem megvalósítása a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos szabályozással összhangban van.

Eljárásom során hatáskörömbé tartozóan vizsgáltam az alábbi önkormányzati rendeletekbe foglalt helyi környezet- illetve természetvédelemmel kapcsolatos előírások teljesülését:

A 8/2009. (VI.25.) ÖK. rendelet, a kocsányos tölgyfák védetté nyilvánításáról, az 5/2001. (II.28.) ÖK. rendelet a helyi építéssel örökség védetté nyilvánításáról.

A nyírmadai 070, 074, 071/2 hrsz.-ú ingatlanok közös sarokpontjában lévő kb. 160-180 éves, valamint az 1280/24 hrsz.-ú ingatlanon lévő kb. 100 éves kocsányos tölgyfák a tervezett beruházástól légvonalban 3 km, illetve 4 km távolságra találhatók.

Megállapítottam, hogy az építvány üzemeltetése kapcsán

- azokban a környezeti elemekben, vagy rendszerekben, amelyek védelme jogszabály alapján a hatáskörömbé tartozik, jelentős állapotváltozás nem következik be, illetve
- nem változtatható olyan környezetvesztélyeztetés, amely elleni védelmet jogszabály az önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe utalja.

Órshértló Község Jegyzője 2023. május 12-én érkezett nyilatkozata szerint a tervezett tevékenység a község köznevelési és a település jelen eljárás időpontjában hatályos településrendezési tervével, eszközeivel, a település helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban van.

Ór Község Jegyzőjének Önk/1008-5/2023. számú állásfoglalása szerint „a tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban

A Főosztály az 1980-10/2023. számú végzésben megkereséssel fordult a tervezett tevékenység telepítési helye szerinti települések jegyzőjéhez, a tervezett tevékenységnek a településrendezési eszközökkel, valamint a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással való összhangja megállapítása érdekében.

Baktalórántháza Város Jegyzője az 1956-5/2023. újszámú tájékoztatóban az alábbi szerepel:
Baktalórántháza Város Jegyzője az 1956-5/2023. újszámú tájékoztatóban közölte, hogy „a tervezett beruházás nem ellentétes a Berkesz Község Szabályozási Tervéről szóló 6/2006. (V.10.) és 38/2014. (III.20.) számú határozattal, valamint a helyi építési szabályzatról szóló 18/2006. (XII.15.) sz. rendelettel, továbbá nem ellentétes a helyi önkormányzati rendeletekben foglalt helyi környezet- és természetvédelmi követelményekkel.”

Hodász Nagyközség Jegyzője az 1139/2023. újszámú iratában nyilatkozott arról, hogy

... A tervezett tevékenység Hodász Nagyközség jelenleg hatályos településrendezési eszközeivel összhangban van. Az érintett hodászi ingatlan (0146/23 hrsz.) Mkor korlátozott használatú mezőgazdasági területre tartozik.

- A jelenleg hatályban lévő többször módosított 8/2010. (III.22.) önk.rendeletet (HÉSZ) és a rajzi mellékleteket mellékletben megküldjük a T. Hatóság részére.

- A tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban van, mivel az Önkormányzatnak erre vonatkozó helyi rendelete nincs.

Kántorjánosi Község Jegyzője a PH/317-13/2023. számú állásfoglalásában megállapította, hogy „a tervezett létesítmény megfelel a településrendezési követelményeknek és a Helyi Építési Szabályzat előírásainak, és a természetvédelmi követelményeknek. Annak kivételése helyi jelentőségű természetvédelmi területet nem érint.”

Laskod Község Jegyzője a LAS/511-7/2023. újszámú iratában arról adott tájékoztatást, hogy

- A tervezett tevékenység Laskod hatályos településrendezési eszközeivel összhangban van.

- A tervezett tevékenység a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással összhangban van.

Nyírbátor Város Jegyzője a Hat/644-2/2023. újszámú nyilatkozata alapján „Nyírbátor Város Önkormányzatának többször módosított 5/2022. (III.25.) számú rendeleteit elfogadott helyi építési szabályzatának és szabályozási tervének tekintetében, a terület igénybevétele a Helyi Építési Szabályzattal (továbbiakban: HÉSZ) és a helyi környezet- és természetvédelmi önkormányzati szabályozással nem ellentétes.”

Nyírderecs Község Jegyzője a 35-12/2023. számú iratában megállapította, hogy „a projektkelem összhangban van Nyírderecs Község hatályos településrendezési eszközeivel; a csatolt dokumentáció megfelel Nyírderecs Község Önkormányzata 18/2006. (XI.29.) számú önkormányzati rendeletével megállapított Szabályozási Terv és Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) előírásainak, ill. a helyi önkormányzati rendeletekben foglalt természetvédelmi követelményeknek.”

Nyírgyulaj Község Jegyzője az 1/295-2/2023. számú nyilatkozatában az alábbiak szerepelnek:

... A tervezett tevékenység Nyírgyulaj község jelenleg hatályos településrendezési eszközeivel összhangban van. Az érintett nyírgyulai ingatlanok V vizsgáldalkodási terület övezetbe tartoznak.

van, a település jelen eljárás időpontjában hatályos településrendezési eszközeivel összhangban van.

Ramocsaháza Község Jegyzője a RAM/356-6/2023. ügyszámú iratában arról nyilatkozott, hogy:

- a tervezett tevékenység a Ramocsaháza Község Önkormányzata Képviselő-testület által elfogadott, Ramocsaháza község Szabályozási Tervei elfogadásáról és a Helyi Építési Szabályzat megállapításáról szóló többször módosított 11/2006. (VII.27.) számú Önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a településrendezési követelményeknek és a helyi építési szabályzatnak megfelel.

- a tervezett tevékenység helyi természetvédelmi követelményeket nem sért.

Vaja Város Jegyzőjének 347-11/2023. ügyszámú nyilatkozata alapján:

- A tervezett beruházás nem ellentétes Vaja Város Önkormányzatának, jelenleg érvényben lévő Helyi Építési Szabályzatával, illetve hatályos Rendezési Tervével.

- Nyilatkozom továbbá, hogy amennyiben a beruházás a bemutatott dokumentációban rögzített feltételekkel valósul meg, úgy:

- azokban a környezeti elemekben, vagy rendszerekben, amelyek védelme jogszabály alapján a hatáskörbe tartozik, jelentős állapotváltozás nem következett be, illetve nem valószínűsíthető olyan környezetszennyezés, amely elleni védelmet jogszabály az Önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe utalja.

- A működő létesítmény, az ott folyó munka nem érinti helyi védettségű természeti területet.

Nyírtaas Község Jegyzőjének NY/1417-2/2023. számú tájékoztatója szerint:

- a tervezett tevékenység Nyírtaas Község Önkormányzata Képviselőtestülete Helyi Építési Szabályzatáról szóló 17/2006. (XII.19.) KT számú rendeletével nincs összhangban.

Az összhang a település teljes külterületi szabályozási tervét érinti, melynek alapján gyakorlatilag új szabályozási terv készítését kell elvárni a vonatkozásában.

Az összhang megteremtése az önkormányzat rendelkezésére bocsátott kisajátítási terveket követő 6 hónappal oltatható meg legkorábban, a költések külső téri által történő rendezése által.

A tervezett a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással nem ellentétes.

Petneháza Község Jegyzője a 2023. április 12-én iktatott elektronikus levelében nyilatkozta, hogy a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt” előkészítés a jelen eljárás időpontjában hatályos településrendezési tervvel, eszközökkel nincs összhangban, mivel az új, nagy létesítmények tervezése folyik. Amennyiben a tervezési folyamatok befejeződnek és a tervvel megvalósítandó projekt elkezdődik, az építési engedélyezési eljárás elindul, akkor majd az összhang megteremthető lesz. A petneházi hatályos HÉSZ rendelet száma: 3/2018. (III.29.) A tervezett tevékenység nem ütközik a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásba.

Rohod Község Jegyzője a 2023. április 12-én iktatott elektronikus levelében nyilatkozta, hogy a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt” előkészítés a jelen eljárás időpontjában hatályos településrendezési tervvel, eszközökkel nincs összhangban, mivel az új, nagy létesítmények tervezése folyik. Amennyiben a tervezési folyamatok befejeződnek és a tervvel megvalósítandó projekt elkezdődik, az építési engedélyezési eljárás elindul, akkor majd az összhang megteremthető lesz. A rohodi hatályos HÉSZ rendelet száma: 15/2006. (XI.30.) A tervezett tevékenység nem ütközik a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozásba.

A Főosztály az 1860-6/2023. számú végzésében az egyes közérdekű alapuló kényyszerű indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § (6) bekezdése alapján az 1. melléklet 9. táblázat 2., 3. pontjában szereplő szakhatóságokban szakhatóságként a

Belügyminisztérium Országos Katastrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálatot kereste meg.

A Belügyminisztérium Országos Katastrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat a 35000/1948-2/2023. ált. számú vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását előírásokkal adta meg. Előírásait a rendelkező rész 3.7. pontja tartalmazza. Döntését az alábbiak szerint indokolta:

I. Előzmények, előzetes megállapítások

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D, továbbiakban: OVf), meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15. továbbiakban: Kft.) kérelmére indult, a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt előkészítés” című KEHOP 1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajai-főfolyás vízrendezése” projektjelem megvalósítása tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárásban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (4400 Nyíregyháza, Kőlcsey u. 12-14.; továbbiakban: Kormányhivatal) 2023. március 2-án kelt levelében megkeresle a Belügyminisztérium Országos Katastrófavédelmi Főigazgatóságot (továbbiakban: BM OKF), mint a hatáskörrel rendelkező vízügyi és vízvédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A Kormányhivatal a Kft. kérelmére, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) és a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet) alapján folytatja le a környezeti hatásvizsgálati eljárást.

A vízgazdálkodásra, illetve a vizek védelmére vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) illetve a Ktv., a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vt.21.) Korm. rendelet) és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vt.21.) Korm. rendelet), a környezeti károsodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet, valamint a felszíni vizek megfigyelésének és állapotértékelésének egyes szabályairól szóló 31/2004. (XII.30.) KvVM rendelet (a továbbiakban: 31/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet) tartalmazzák.

A szakhatósági állásfoglalás kiadásához szükséges környezeti hatásvizsgálati dokumentációt a Kormányhivatal az általa tizmeteltet elektronikus leltőlési címen keresztül biztosította.

A BM OKF szakhatósági állásfoglalását a fentiek szerint rendelkezésére bocsátott a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt előkészítés” című KEHOP 1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajai-főfolyás vízrendezése” projektjelem című dokumentum (a továbbiakban: Dokumentáció) vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok szerinti vizsgálata alapján alakította ki, figyelemmel az alábbiakban részletezésre kerülő,

- az egyes közérdekű alapuló kényyszerű indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet) 1. § (6) bekezdése, valamint az 1. számú melléklete 9. táblázat 2. és 3. pontjaira, valamint
- a Kvt. 66/A. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, továbbá tekintettel
- a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezet kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: IX.4.) Korm. rendelet) 10. § (3) bekezdésére, mely alapján a Kormány országos vízügyi hatóságként, továbbá országos vízvédelmi hatóságként - országos illetékességgel - a BM OKF-et jelölte ki.

A BM OKF megvizsgálta az 531/2017. (XII.29.) Korm. rendeletben előírt és a vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályokban szereplő vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdéseket, ezen szakterületi követelményeknek való megfelelést, illetve a Kvt. alapján kiemelt a vízvédelmi, mint környezetvédelmi szempontok érvényesülését és annak eredménye alapján hozzájárult a környezetvédelmi engedély kiadásához és a meghatározta a tárgyú ügyhoz költődő egyedi előírásokat.

A Dokumentáció a Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat (a továbbiakban: VGT3) mellékletében foglaltakra tekintettel készült, amelyet a BM OKF a szakhatósági állásfoglalásának kialakítása során figyelembe vett.

II. A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (Vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt előkészítés” című KEHOP 1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajai – főfolyás vízrendezés” projektjére tekintettel az 5317/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1.§ (5) bekezdése alkalmazandó, mely szerint: „a Kormány [...] a vízgazdálkodási és vízvédelmi célú projekteket [...] az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. sorában meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban vízgazdálkodási és vízvédelmi szakterülésben országos illetékességgel eljáró szakhatóságként az országos vízügyi hatóságot és az országos vízvédelmi hatóságot [a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet] 10. § (3) bekezdésével jelöli ki”.

Az 5317/2017. (XII.29.) Korm.rendelet 1. számú melléklet 9. táblázat 2. és 3. pontjai értelmében környezeti hatásvizsgálati eljárásban minden esetben vízügyi és vízvédelmi szakértőként az alábbiak vizsgálata szükséges:

„Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőtérletére, védődómára, jogszabályban, illetve határozatokban meghatározott elbírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég felvonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.”

„Annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyiségi védelme és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatokban meghatározott elbírások érvényesíthetők-e.”

A Kvt. 66/A. § (1) bekezdése szerint a környezethasználati járó tevékenység, jelen esetben környezetvédelmi engedélyezésére irányuló, környezetvédelmi hatásvizsgálat elbírálása tárgyában folyó hatósági eljárásban a vízvédelmi szempontok érvényesítését, az adott ügyben szakhatósági közreműködés (szakértő vizsgálat) keretében kell vizsgálni.

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés a.) pontja alapján a környezetvédelmi engedély megadásáról szóló határozatban az engedély feltételei között elő kell írni azokat az intézkedéseket, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére vonatkoznak.

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés b.) pontja szabályozza az engedélyezési eljárás során, jelen esetben szakhatósági szempontból elkövetendő vízgazdálkodási és vízvédelmi feltételeket, továbbá az ellenőrzés tárgyát képező paraméterek típusát és az ellenőrzés időtartamát a tevékenység jellegéhez, helyéhez és volumenéhez, valamint a környezetre gyakorolt hatások mértékéhez igazodva. A fentiekben túl olyan ellenőrzési eljárások is elírhatók, amelyek végzésére a környezethasználó az egyes környezeti elemekre és tényezőkre vonatkozó jogszabályok alapján kötelezett.

II.1. Vízgazdálkodási szempontból a BM OKF a benyújtott dokumentáció alapján az alábbiakat állapította meg:

A „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (Vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt előkészítés” című KEHOP 1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Vajai – főfolyás vízrendezés” projektjére tekintettel a Nyírség vízpótlásának biztosítása érdekében a benyújtott Dokumentáció szerinti a Tisza-folyóból a Nyírség gerincére távezetékem keretében eljuttatott víz szétosztásához a meglévő csatornák és műtárgyak rekonstrukcióját, valamint a meglévő tározók rekonstrukcióját a meglévő tározók kialakítását is tervezi.

Műtárgyak rekonstrukciója

A Dokumentáció alapján a beruházással érintett területen meglévő műtárgyak rekonstrukcióját és javítását tervezi. A tervezett beruházással az áttervezett és a meglévő zárliprhálók, csappantyúk továbbá a belonszarkozatok és az átépítendő műtárgyak rekonstrukciója valósul meg.

Csatorna rekonstrukciók

A Dokumentáció szerint a tervezett fejlesztés során az alábbi táblázatban jelzett felszíni vízfolyások rekonstrukcióján túl a felhalmozódott iszap kotrását és a csatorna mederburkolatának építését és rekonstrukcióját tervezi.

A burkolat szakaszokon a rekonstrukció részeként a sérült, törött, kimosztat beton vagy természetes mederburkoló elemek szükség szerinti cseréje és helyreállítása tervezett. A csatornák kotrása során kikerülő anyagot a kotrási oldalán közvetlenül a csatorna parján húzódbó 3 m vagy 6 m széles fenntartási sávban tervezik elhelyezni, jellemzően a csatorna meglévő depóniáján.

Tervezett csatorna rekonstrukciók a Vajai-főfolyás vízgyűjtőjén				Befogadó
Ei-nevezés	Csatorna		Tervezéssel érintett hossz (km)	
	Teljes hossz (km)	Neve		Szelvényszám
Baktatói (III/3) mellékág	13,798	Vajai-főfolyás	3,435	11+729
Cinkóréti szivárgó	3,435	Óri (III/5) mellékág	1,601	1+318
Czukker szivárgó	1,601	Baktatói (III/3)	1,773	4+800
Császárfai csatorna	1,773	Ramocsaházi (III/1)	1,755	0+383
Csikókahegyi szivárgó	1,755	Vajai-főfolyás	0,155	31+260
Darukúti szivárgó	0,155	Lóránrházi (III/2)	1,363	15+800
Fortársréti szivárgó	1,363	Vajai-főfolyás	1,071	7+994
Fizkútúti szivárgó	1,071	Vajai-főfolyás	3,862	13+942
Hintóvári szivárgó	3,862	Vajai-főfolyás	1,641	39+461
Hosszúréti szivárgó	1,641	Lóránrházi (III/2)	8,644	15+320
Ramocsaházi (III/1)	8,644	Vajai-főfolyás	3,116	1+360
Ramocsaházi (III/4) mellékág	3,116	Vajai-főfolyás	4,547	12+485
Sipos (III/4) mellékág	4,547	Vajai-főfolyás	5,873	25+596
Óri (III/5) mellékág	5,873	Vajai-főfolyás	1,187	35+403
Jóerői szivárgó	1,187	Vajai-főfolyás	2,311	0+073
Kovácsréti főág	2,311	Ramocsaházi (III/1)	1,165	6+917
Középtői szivárgó	1,165	Óri (III/5) mellékág	0,986	1+677
Kuruczanyai szivárgó	0,986	Pallavichini szivárgó	1,631	1+020
Kültáposi szivárgó	1,631	Sipos (III/4)	0,537	0+782
Lábasréti szivárgó	0,537	Lencsedi kiágazás	2,980	1+966
Lábasréti oldálág	2,980	Lencsedi szivárgó	3,135	0+204
Lencsedi kiágazás	3,135	Lóránrházi (III/2)	17,802	10+580
Lencsedi szivárgó	17,802	Vajai-főfolyás	2,054	10+508
Lóránrházi (III/2)	2,054	Vajai-főfolyás	1,036	2+237
Ludasfői csatorna	1,036	Vajai-főfolyás	6,946	30+959
Nyírségi csatorna	6,946	Baktatói (III/3)	4,909	10+890
Pallavichini szivárgó	4,909	Ramocsaházi (III/1)	3,804	5+428
Ramocsaházi-Bossai	3,804	Sipos (III/4)	1,786	1+932
Sipos-Szilfőréti	1,786	Lencsedi kiágazás	0,460	3+080
Szénaréti szivárgó	0,460	Jóerői szivárgó	47,470	1+642
Hodász-Varembői	47,470	Lónyay-főcsatorna	0,993	44+600
Vajai -főfolyás	0,993	Vajai-főfolyás		45+480
Kútágyasi szivárgó				

Állandó tározók rekonstrukciója

A Dokumentáció szerint a már meglévő állandó tározók rekonstrukciója során a Vajai-tározó esetében a tározótérből a lerakódott iszap kotrását tervezik a lehető legkisebb pillanatnyi természetkárosítás mellett. A tározótérből kikotort iszap elhelyezését szakértőktől, a tározó ÉK-i és a tározó DNY-i felől lévő területeken tervezik. A Vajai-tározó duzzasztó műtárgyának állapota jó, annak rekonstrukciója nem szükséges.

Minden esetben a földrajzilag legközelebbi zagyteréhez történik a kitermelt iszap szállítása, ahol a nedvességtartalmát elszikkad és a zagy-tározók helye ezáltal feltöltésre kerül, amit a későbbiek folyamán tereprendreznének.

Tározó neve	Meglévő tározók adatai				
	Tápláló vízfolyás		Térfogata (millió m ³)	Felülete (km ²)	Max. tározási szint (mBf.)
	neve	szelvény (km)			
Rohodi	Vajai főfolyás	21+006	1,015	0,6	131,43
Vajai	Vajai főfolyás	28+910	0,92	0,65	137,76
Pazarnyi ideiglenes	Vajai főfolyás	40+800	0,23	0,19	142
Pazarnyi állandó	Vajai főfolyás	40+800	0,62	0,93	142

Új tározó kialakítása

A Dokumentáció szerint javasolt helyszínek között szerepelnek a jelenleg vész-tározóként igénybe vett területek is. Az állandó tározók üzemrendjénél figyelembe kell venni a már meglévő állandó tározókat és a belvízvédelmi szempontokat is érvényesíteni kell, tehát biztosítani kell egy esetleges belvíz levonulásokor a belvíz beáradásának lehetőségét is az új tározóknál.

- Laskodi tározó

A tervezett tározó a Vajai-főfolyás völgyében a 10+510 km szelvény fölötti mélyebb fekvésű területen helyezkedik el, a 12+600-as szelvényig bezárólag. A tározóteret természetes magaslat veszi körüli, ami megjelenésben szabadtal alakú.

- Ludastói tározó

A javasolt tározótér a Nyírség ÉK-i részén a Vajai-főfolyás vízgyűjtőjében, a Vajai-főfolyástól É-ÉK felé található, Berkesz és Nyírtass közigazgatási területén, a Ludastói réten.

A tervezett tározó átfolyásos rendszerű tározó, ami a Vajai-főfolyáson épített duzzasztóval létesül. A tervezett tározó becsült térfogata 740000 m³.

Tározó neve	Tervezett új tározók adatai						
	Tápláló vízfolyás		Felülete (km ²)	Max. tározási szint (mBf.)	Átlagos vízmélység (becsült) (m)	Zárógát hossza (m)	
	neve	szelvény (km)					
Laskodi tározó	Vajai főfolyás	2+000	0,275	2,0	110,2	0,45	2000
Ludastói tározó	Vajai főfolyás	10+500	0,74	1,7	103,0	0,52	6000

Meder tározás

A fejlesztés megvalósulásával az elhelyezett egyezerő víz/visszatartó műtárgyak alkalmazásával a keletkezett csapadékvíz egy része a mederben visszatartott, ezáltal a vizek, ha közvetlen öntözési célt nem is szolgálhatnak, a talajvízre gyakorolt hatásuk révén kedvező hatást fejthetnek ki, így a meglévő csatornáknak megépített új víz/visszatartó műtárgyak alkalmasak lesznek arra, hogy a felvízi oldalukon visszaszuvaszák a csatornáknak a vizet.

A tervezett meder tározási helyszínek a Vajai-főfolyás vízgyűjtőjén						
Műtárgy jele	Műtárgy jellege	Tározással érintett meder hosszúság	Szelvényszám	Duzzasztási szint		
MV-1	zsilip	2000 m	0+040	100,18 mBf		
MV-2	zsilip	800 m	4+900	105,60 mBf		
MV-3	zsilip	2300 m	5+700	106,40 mBf		
MV-4	zsilip	1000 m	8+000	108,00 mBf		
MV-5	zsilip	1480 m	15+170	119,10 mBf		
MV-6	zsilip	1450 m	18+650	123,10 mBf		
MV-7	zsilip	700 m	18+300	126,00 mBf		
MV-8	zsilip	1630 m	19+370	129,20 mBf		
MV-9	zsilip	870 m	23+934	133,60 mBf		
MV-10	zsilip	2800 m	24+800	135,20 mBf		
MV-11	zsilip	5180 m	32+820	140,53 mBf		
MV-12	zsilip	2800 m	38+000	141,22 mBf		
MV-13	zsilip	700 m	0+000	135,20 mBf		
M-01	zsilip	1500 m	10+000	-		
M-02	zsilip	1700 m	12+100	-		
M-04	zsilip	2500 m	0+020	-		
M-03	zsilip	5700 m	0+020	-		

Helyi víz/visszatartásra kijelölt helyek

A víz/visszatartásra alkalmas helyszínek jellemzően mély fekvésű területek kifejlésével történt, amelyek többségén természetközeli, vízhiányos, kiszáradó vizes élőhely területek.

A Dokumentáció szerint a projektterület részeként az alábbi 58 db víz/visszatartásra alkalmas terület lett kijelölve.

A tervezett helyi víz/visszatartásra kijelölt helyszínek a Vajai-főfolyás vízgyűjtőjén		
Csatorna neve	Műtárgy	Előírt max. terület (ha)
Szohokszlyeti szivárgó	zsilip	6,88
Szohokszlyeti szivárgó	zsilip	40,97
Bogdányi-főfolyás	zsilip	24,08
Bogdányi-főfolyás	zsilip	34,94
Bogdányi-főfolyás	zsilip	6,42
Cseréstői szivárgó	zsilip	0,78
Cseréstői szivárgó	zsilip	4,39
Cseréstői szivárgó	zsilip	3,08
Kékfői szivárgó	zsilip	4,50
Bogdányi-Turai szivárgó	zsilip	48,86
Disznóréti szivárgó	zsilip	18,74
Disznóréti szivárgó	zsilip	3,60
Disznóréti szivárgó	zsilip	7,60
Feketeleposi szivárgó	zsilip	2,65
Gergelyfi szivárgó	zsilip	5,67
Gergelyfi 1. sz. oldalág (Új)	zsilip	4,11
Gergelyfi 1. sz. oldalág (Új)	zsilip	8,25
Kernecsce-Turai szivárgó	zsilip	12,78
Kernecsce-Turai szivárgó	zsilip	11,86
Kernecsce-Turai szivárgó	zsilip	8,07
Pápaházi szivárgó	zsilip	6,86

A tervezett helyi vízviszatarakra kijelölt helyszínek a Vajai-főfolyás vízigyjűjtőjén		
Csatorna neve	Műtárgy	Előirtás max. területe (ha)
Sényői-főfolyás	zsilip	9,80
Sényői-főfolyás	zsilip	6,56
Sényői-főfolyás	zsilip	6,34
Sényői-főfolyás	zsilip	3,71
Sényői-főfolyás	zsilip	45,68
Sényői-főfolyás	zsilip	72,97
Sényői-főfolyás	zsilip	43,90
Sényői-főfolyás	zsilip	4,18
Zsadány-Fényesháti szivárgó	zsilip	6,28
Zsadány-Fényesháti szivárgó	zsilip	4,10
Zsombékos (VI/1) mellékág	zsilip	47,25
Beczeréti szivárgó	zsilip	40,50
Beczeréti szivárgó	zsilip	30,3
Pazony-Kemecsei különfolyás	zsilip	58
Pazony-Kemecsei különfolyás	zsilip	51,9
Gergelyfi szivárgó	zsilip	3,30

Távjelzett vízszintérzékelés

A Nyíri öbölzet területén lévő csatornahálózat részben rendelkezik megfelelő távjelzett vízszint érzékelőkkel. A Dokumentáció szerint az alábbi fejlesztések megvalósulásával a szolgáltatott vizek nyomon követhetővé válnak, azokról valós idejű adatok állnak majd rendelkezésre, így lehetővé válik a leghatékonyabb és legbiztonságosabb vízszolgáltatás, ezáltal támogatva a dinamikus vízkészlet-gazdálkodás megvalósulását.

A távmérők feladata az érintett szelvényeknél, illetve műtárgyaknál az automatikus vízszintmérés, amely mért adatok a Feiső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság által üzemeltetett Feiső-Tiszai Árvízi Előrejelző és Riasztó Központjának távérzékelő-monitoring-távfelügyeleti rendszerébe integrálódnak.

Csatorna/Tározó/Szivattyútelep neve	Szelvény-szám	Vízmerce telepítési szükséglet [db]	Tervezett távjelző száma		Tervezett szivattyútelepi üzemadatok gyűjtése, távfelügyelet [db helyszíni]
			alvízi	felvízi	
			(db)	(db)	
Vajai-főfolyás	21+000-21+010	0	1	1	0
Vajai-főfolyás	28+845-28+880	0	1	1	0
Vajai-főfolyás	40+800	0	1	1	0
Ludastói tározó (tervezett új)	2+000	4	1	1	0
Laskodi tározó (tervezett új)	10+510	2	0	1	0

A tervezett beruházás annak megvalósulását követően az üzemeltetés időszakában 19 település (Berkecs, Bakfalóránháza, Nyírség, Nyírmada, Ramocsaháza, Vaja, Laskod Ór, Pehneháza, Hodász, Rohod, Kántorjánosi, Nyírfakó, Öregható, Nyírkércs, Nyírgyulaj, Nyírbátor, Nyírdörzs és Nyírbromy) közigazgatási területét fogja érinteni.

Il./Vízvédelmi szempontból BM OKF a benyújtott dokumentáció alapján az alábbiakat állapította meg:

Felszíni vizek állapotának vizsgálata

A lecsapolások előtt, a múlt század közepéig a Nyírség nagyobb része lefolyástalan volt, amely lefolyástalanságot a sajátos geológiai felépítés, a domborzati viszonyok és a viszonylag kevés csapadék együttesen idézték elő. Jellemző felszíni vízfolyás a Lónyai-főcsatorna és a beletorkoló 8 db főfolyás, ahol a nagyvizek tavasszal, a kisvizek ősztel gyakoriak. Az időszakos vízfolyásokon nagyobb vízhozamokra általában csak tavasszal lehet számítani, míg az év nagyobb részében víz elig szállítanak.

A Vajai-főfolyás a dombok közötti medvédek összekötésével hozták létre 47470 fm hosszúságban, amelynek a befogadója a Lónyay-főcsatorna. Időszakos vízfolyás az időszakosság erősbödésével.

A tervezett beruházás érinti a Vajai-főfolyás alsó víztestet, a Vajai-főfolyás felső víztestet, valamint a Vajai tározó víztestet.

A Vajai-főfolyás alsó víztest (VGT kódja AEQ 091) a 28+200-47+400 fkm szelvények között helyezkedik el, erősen módosított víztest, bevízcsatorna funkcióval. Alsó határa a Vajai tározó (zsilipes mederelzáras) felső végétől kezdődik és a főfolyás felső végéig tart. Legnagyobb vízhozama 0,97 m³/s, hossza 18200 m, a vízigyjűjtő területe 86,7 km².

A Vajai-főfolyás alsó víztest (AEQ 090) a főfolyás 0+000-29+200 között helyezkedik el. Felső határa magában foglalja a Vajai tározó teljes területét, és ide tartozik a Laskodi- és a Rohodi-tározó. A víztest hossza kb. 29 km, maximális vízhozama 6,70 m³/s. Vízigyjűjtő területe 304,4 km². Erősen módosított víztest kettős funkcióval.

A Dokumentáció szerint a Vajai-főfolyás alsó és felső szakaszát is tekintve a víztest kémiai állapota a VGT3 szerint nem jó kémiai állapotú (közepes megbízhatóság mellett). A nem megfelelés oka leginkább a Brómozott difeniléterek és a Kadmium és vegyületei.

A Vajai-főfolyás alsó és felső víztest állapotértékelése során az összes felsorolt szennyezőanyagot mért, modellezett, vagy más víztest alapján becsült szennyező koncentráció értéke kedvezőnek bizonyult, kivéve a fluorántén esetén.

Szennyezőanyagok esetén a VGT3 állapotértékelése szerint a Vajai-főfolyás szakaszain egyetlen esetben sem került ismertetésre olyan vízfázisra vonatkozó adat, vagy értékelés, amely meghatárta a vonatkozó határértékeket, vagy bármilyen módon a jónál gyengébb vízminőségi állapotot okozott volna.

A víztest fizikai-kémiai elemek szerint állapota a VGT3 értékelése szerint jó mind a felső, mind az alsó szakaszban.

A Dokumentáció a fentiek túl részletes alappalossággal bemutatja a Vajai-főfolyás, mint befogadó szennyezőanyag tartalomra vonatkozó terhelhetőségi vizsgálatát is.

A fenti vizsgálat során figyelembe vették a főfolyásba, mint befogadóba bebocsátó Sárkány Wellness és Gyógyfürdő használóvizeinek Vaja és Bakfalóránháza települések kommunális szennyvíztisztító telepeit által kibocsátott tisztított szennyvizeinek bevezetését és bemutatták, hogy a felszíni víztest minősége a Tiszai-folyó vízének megjelenésével hogyan változik.

Felszíni alatti vizek állapotának vizsgálata:

A dokumentáció szerint a Nyírség területe bizonyítottan beszivárgási-tápláló terület, amely lehetőséget biztosít a talajvíz mélyebb rétegekbe irányuló beszivárgására.

A tervezett beruházás által érintett terület összesen 3 db felszíni alatti víztest felszíni vetületét érinti, melyek az alábbiak:

Azonosító	Víztest neve	Víztest kód	Víztest típus leírása
AIQ668	Északkelet-Aföld	pt.2.4	porózus termál
AIQ617	Nyírség - Lónyay-főcsatorna-vízigyjűjtő	p.2.4.1	porózus
AIQ618	Nyírség - Lónyay-főcsatorna-vízigyjűjtő	sp.2.4.1	sekély porózus

A Dokumentáció szerint a felszíni alatti víztestek mennyiségi állapotát ötféle teszttel vizsgálták meg.

A Nyírség - Lónyay-főcsatorna vízgyűjtő (sp.2.4.1, p.2.4.1) víztestek gyenge állapotúak a süllyedési tesztek tekintetében. Vízminőség teszt esetében abban az esetben éri el a jó státuszt az adott felszín alatti víztest, ha az éves, átlagos vízkivétel nem haladja meg a hosszú távú átlagos utánpótlódását és a hosszú távú ökológiai hozam igények különbözését. Ez a vizsgálat a kumulatív hatásokat veszi figyelembe a víztest egészében, és az egész víztestre kiterjed.

A Nyírség-Lónyay-főcsatorna-vízgyűjtő (sp.2.4.1, p.2.4.1) víztestek gyenge állapotúak a vízméreg teszt tekintetében.

Az összesített minősítés alapján elmondható, hogy a sp.2.4.1, p.2.4.1 víztestek esetében gyenge az eredmény, míg a Rétköz jó állapotú. A termál víztest eredménye összesítésben jónak mondható. Az összesített kémiai minősítés alapján is a víztestek állapota mindegyik esetben jónak mondható.

A Középi-Nyírség felé haladva a „talajvíz” mélysége a homokbucka-vonalok alatt 4-6 m, máshol 2-4 m között. Mélysége általában jelentéktelen. Kémiai jellege a IV. sz. főfolyás mentén és a Lónyay-főcsatorna torkolati szakasza környékén nátrium-, máshol kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos.

Kéménysége általában 15-25 nk° között van, de a települések környékén 45 nk° fölé is emelkedik. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között ingadozik, de a VIII. sz. főfolyás Nyíregyháza alatti szakaszán a 300 mg/l értéket is meghaladja. A rétegvizek mennyisége nem jelentős. A nagyszámú artézi kútak az átlagos mélysége nem éri el a 100 m-t, a vízhozama pedig a 100 l/p értéket, amelyben magas a vas tartalom.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KVMV rendelet szerint a tervezett beruházással érintett települések közül Nyírbátor település fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti terület kategóriába, míg Berkesz, Nyírtass, Ramocsaháza, Laskod, Petneháza, Rohod, Nyírfákó, Nyírkécs, Baktalórántháza, Nyírmeda, Vaja, Ór, Hodász, Kántorjánosi, Ófehértó, Nyírgyulaj, Nyírderzs, Nyírbrony települések érzékeny felszín alatti terület kategóriába sorolhatók.

A Dokumentáció alapján a Nyírtass Térségi Vízmű vízbázis, Baktalórántháza Térségi Vízmű vízbázis, Nyírmeda Térségi Vízmű vízbázis, Vaja Térségi Vízmű vízbázis, Vaja-Rákóczi tanya Kisvízmű vízbázis, Hodász Térségi Vízmű vízbázis, Ófehértó-Ligetanya Kisvízmű vízbázis, Nyírgyulaj Vízmű vízbázis a tervezett beruházásokhoz közel esik, vagy érintik azokat.

A 8 felszín alatti vízbázisból valamennyi sérülékeny állapotú.

A terület vízföldiani adottságaiból következik, hogy az esetleges felszíni szennyezés normál üzemi körülmények között nem veszélyeztet a felszín alatti víztesteket, de az építési munkálatok során fokozott figyelemmel kell eljárni a szennyezés megelőzése érdekében. A megfelelő műszaki állapotú, karbantartott munkagépek és a szakszerű munkavégzés nem okozhatja a felszín alatti víztestek szennyezését.

A tervezett beruházás a megítélalt vízfolyásokon és egyéb vízviszatarásra épült létesítményeken keresztül hosszabb távon lokálisan és térségi szinten is talajvízszint növelő hatású és egyben növelheti a rétegvíz trányába történő utánpótlódás mértékét is.

A fenntartóknak a területtel felszín alatti monitoring rendszert nem terveztek be, mivel a tevékenység jellegéből adódóan nincs rá szükség.

Összefoglalva az üzemszerű vízpótlás következményeként lokálisan növekszik a talajok víz tartalma, ami hosszú távon csekély mértékű talajvízszint emelkedésben is megnyilvánulhat.

A vízpótlás megvalósulásával a kedvezőbb mikroklima várhatóan pozitív hatással tesz az emberi egészségre is. A vízviszatarítás és a vízpótlás lehetséges a térség egészére, és így az itt élő, gazdálkodó ember számára is kedvező lehet, a terület aszály- és belvízérzékenysége csökken, javulnak a mezőgazdasági termelési feltételek, jobb, élhetőbb környezetet teremt. Ez a fejlesztés cél szerinti hatása, mely azonban akkor lehet igazán eredményes, ha a vizsgálatokból származó adatok alapján más ágazatba tartozó intézkedés egészíti ki. Ebben az esetben kimondható, hogy a tervezett fejlesztés gazdasági, társadalmi potenciálja erős, azaz élıhetőbbé teszi a Nyírség egészét.

A fentiek től a BM OKF megállapította, hogy a tervezett tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra káros negatív hatást nem gyakorol.

A tervezett projekt szennyvíz keletkezésével nem jár, ivóvízkivétel nem terveznek.

A víztest állapotvizsgálatának összegzése

A dokumentáció eredményében vizsgálja a tervezett beruházás Vízkeret-keretirányelv (a továbbiakban: VKI) 4.7 cikkben foglaltaknak való megfelelést, hiszen a tervezett beavatkozások mind a felszín, mind a felszín alatti víztesteket egyaránt érintik. A nyomóvezetékek megvalósulását követően a Tisza-folyó vízéből történik a vízkivétel, így a víz az összekötő csatornába kerül majd a meglévő főfolyásokba és csatornákat medrébe jut, ahonnan gravitációban folyik tovább.

A Dokumentáció szerint a tervezett 5,0 m³/s mértékű vízkivétel az év nagy részében nem jelent számottevő, értékelhető terhelést a Tisza-folyó vízhozamára és annak vízszintjére nem okoz számottevő változást a vízkivétel nélküli állapothoz viszonyítva. Azonban főleg extrém extrém kisvízi időszakokban a vízkivételnek lehetnek negatív hatásai. Ennek a kedvezőtlen hatásnak az ellentéteire érdekében a tervezés során a vízkivétel mennyisége csak annyi lehet, hogy a Tisza folyó medrében visszamaradó vízhozam elérje a VGT 3-ban a Tisza-folyó érintett szakaszára meghatározott ökológiai vízmennyiséget, ami 38,613 m³/s.

Amerenyiben a Tisza vízhozama az előzőekben meghatározott érték közelébe csökken, akkor természetesen csökkeneni kell a vízkivétel olyan mértékig, hogy az ökológiai vízmennyiség a Tisza folyóban maradjon. Abban az esetben, ha 42,113 m³/s-re vagy az alá csökken a Tisza-folyó vízhozama, akkor teljes mértékben le kell állítani a vízkivételi tevékenységet, amivel biztosíthatóvá válik az, hogy a Tisza-folyó élővilágára ne gyakoroljon értékelhető negatív hatást a tervezett vízkivétel.

A felszín alatti víztestben a tervezett vízpótlási tevékenység megvalósulásával jelentős változások következnek be, amelynek során módosul a Lónyay-főcsatorna geometriája, ezáltal a mederben lejátszódo folyamatok is megváltoznak. A vízfolyásban a jelenlegi kedvezőtlen klímatiszós viszonyok miatt az év nagy részében csak a kis vízhozam figyelhető meg, a pontszerű tisztított szennyvíz bevezetésből származó terhelés ezért rossz ökológiai potenciálú víztestet eredményez.

A Dokumentáció szerint a vízpótlás eredményeként, megfelelő tisztai vízhozamok esetén a vízfolyásban az év minden időszakában várható valamilyen mértékű vízmozgás, ezzel a Vajai-főfolyás egyre erősödő időszakossága a vízpótlás miatt megszűnik.

Az előzőekben től a beruházással a Vajai-főfolyás medrében a vízhozam jelentősen emelkedik, a mederbelli vízmozgás kis mértékben gyorsul. A beavatkozás eredményeként a mederben a hígulási folyamatok jelentősen javulnak.

A tervezett beavatkozás eredményeként a vízviszatarítási műtárgyak és területek környezetében a talajvízszint rövid időn belül emelkedése várható, azonban a megemelt talajvízszint, károkat nem eredményezhet. A tervezett beruházással a vízviszatarítás a mederben valószínűleg meg, így a mederben történő vízviszatarítás kedvező hatással lehet a főfolyás környezetének vízelvezetésére, ezáltal kis mértékben javulnak a terület mikroklímatiszós viszonyai is.

A beruházástól függetlenül a Vajai-főfolyáson korábban négy felszíni víz monitoring pont létesült.

A Vajai-főfolyás monitoring pontjain mért adatok alapján a vízfolyás terheit, melynek oka a vízfolyást érő jelentős pontszerű terhelések. A beruházással a pontszerű terhelések mérséklését eredményező olyan vízhozam jelenik meg a csatornában, mely hígító vízként a vízmennyiséget javíthatja.

A fentiek től a Tisza-folyóból történő vízpótlás kisebb-nagyobb mértékű vízminőség javulást eredményez a Vajai-főfolyás tekintetében. A vízfolyás kémiai állapota szerinti minősítés a beavatkozás eredményeként nem változik a jelenlegi magas terheltség miatt, de mindenképpen javulási tendenciára várható.

A Dokumentációban bemutatott a felszín alatti víztestek esetében, hogy a beruházás a teljes vízgyűjtő területen mennyiségi szempontú javító hatást eredményez. A jobb vízminőségű csatornák a beszívási folyamatok úján a felszín alatti víztestek állapotára is pozitív hatással lehetnek. A felszín

alatti víztest utánpótlásának javulása miatt a hatások a teljes vízgyűjtőterületet érintik valamilyen mértékben.

Vízvédelmi szempontból a közvetlen hatástérület a vízfolyások 50-100 m-es körzete, mely területen belül várható jelentősebb talajvízszint emelkedés. A dokumentációban bemutatott beruházással a felszín alatti víztestek jó állapota megmarad, úgy, hogy a térségben jelentkező nagyfokú, különböző fejlesztési elképzelésekhez kötődő vízigények kielégítése biztosított marad.

A Tisza-folyóból történő vízpótlás eredményeként a törfolyásokban vízminőségi szempontból jelentős hígító víz jelenik meg, amellyel a jelenleg kedvezőtlen vízhiányos állapot megszűnik és ezzel a törfolyások vízminősége jelentősen javul.

A felszíni víztestekben tervezett beavatkozás típusok mindegyike hatással lesz a felszín alatti víztestek állapotára is. A vízfolyások medrében, valamint a helyi vízvisszatartásra kijelölt területeken a beszívási folyamatok intenzívvá válása történik, mely mind mennyiségi, mind minőségi szempontból változtat a jelenlegi állapoton.

Az egyik legjelentősebb mennyiségi állapotváltozást eredményező hatása várhatóan a teljes projektterületen a 259 db helyszínt érintő helyi vízvisszatartási területeknek lehet.

A Dokumentációban részletezett fejlesztés eredményeképpen a vízfolyásban lévő szennyvízanyag koncentrációja csökken, melyből kifolyólag a felszín alatti vízbe beszívandó szennyvízanyag mennyisége is kisebb lesz, ezáltal a vízfolyások környezetében a felszín alatti víztest vízminőségi állapota javulni fog.

A Dokumentációban felvázoltak alapján a BM OKF megálloította, hogy a tervezett beruházás nem veszélyeztet a felszíni és a felszín alatti víztestek jó állapotban tartását, valamint a VGT3-ban előírt célkitűzések, továbbá intézkedések megvalósítását, azonban a BM OKF felhívja a figyelmet a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra, miszerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi állapotának biztosítása érdekében lehetséges szerinti megőrzésével végezhető.

III. A vízgazdálkodási és vízvédelmi előírások szakmai indokolása

Vízjogi engedély beszerzése szükséges a vízmunka elvégzéséhez, a vízeléltetmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély), a vízeléltetmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználatához (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízeléltetmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély) is. A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízeléltetmények használatba vételével kapcsolatos előírást a Vgt. szabályozza. A felszíni és felszín alatti vizek állapotának minőségének megőrzése érdekében vízvédelmi méro-, megfigyelő-, ellenőrző rendszer kialakítása, valamint jogszabályi feltételek fennállása esetén egyes vízvédelmi határeltékek a később lefolytatott vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárások keretében belül kerülhetnek szabályozásra. Az erre vonatkozó előírást a BM OKF a rendelkező rész 3.7.1. pontja szerint írta elő.

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezésének elkerülése érdekében a gépek működési képességének fenntartásához szükséges tervezett karbantartási munkálatok a munkaterületeken nem végezhetők, az esetlegesen meghibásodott gépek is csak olyan mértékben javíthatók a munkaterületen, melyek csak a legszükségesebb, a hidraulika- és motorolajok, üzemanyagok folyásának megszüntetésére, a munkaterületiről való elszállíthatóságának biztosítására végeznek. Ilyen esetben is szükséges az esetlegesen előíró, a környezetbe kikerülő anyagoknak a talajba jutásának megakadályozása kármentő talca alkalmazásával, melyre vonatkozóan a BM OKF a rendelkező rész 3.7.2. pontjában tette meg az előírását.

Az üzemanyaggal való feltöltés előre kijelölt, ellenőrzött területen kell, hogy történjen, így fokozottan figyelemmel lehet kísérni a talajra kijutó esetleges szennyeződést, illetőleg azt meg kell elbizni egy kármentő talca használatával, megelőzve annak földtani közegbe, felszín alatti vízbe való bejutását, a szennyezés okozását, amelyre vonatkozó előírást a BM OKF a rendelkező rész 3.7.3. pontja szerint tette meg.

Amennyiben a tevékenység végzése során az elvárható legnagyobb gondosság mellett is szennyező anyag kerül a földtani közegbe, felszíni és felszín alatti vízbe, úgy intézkedni kell a bekövetkezett környezeti károsodás megszüntetésére, a károsodott környezet helyreállítására, valamint azonnali környezeti károsodást megelőző intézkedést kell tenni a rendelkező rész 3.7.4. pontjában foglalt előírás szerint.

A BM OKF a rendelkező rész 3.7.5. pontjában előírta, hogy a fentiek szerint azonnal meg kell kezdeni a környezeti károsodást megelőző és kármentő intézkedésekről a területileg illetékes vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

A vízvíz védtérületén történő építési munkálatok során a kiemelt figyelem ráfordításával a munkagépek gondosan elvégzett karbantartásával minimalizálható a havária helyzetek kialakulása, figyelemmel a rendelkező rész 3.7.6. pontjában tett előírást.

A kieléktelt veszélyes hulladékokat, üzemanyag és kenőanyag tároló helyeket úgy kell kialakítani, hogy annak alkalmazásával a környezetet károsító anyag nem juthat ki, így a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható, melyre vonatkozóan az előírását a BM OKF a rendelkező rész 3.7.7. pontjában tette meg.

Az üzemeltetés során a vízminőség állapotának romlását meg kell akadályozni a helyes üzemrend megvalósításával, a vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkálatok alkalmazásával a rendelkező rész 3.7.8. pontjában tett előírás szerint.

A vízpótló rendszerbe bejuttatott vizek mennyiségi és minőségi mérésével, a vízpótló rendszer vízmérési adatainak dokumentálásával és helyes üzemrendjének megvalósításával biztosítható a hosszútávú fenntartható káros hatásoktól mentes optimális üzemeltetés, amelyre tekintettel a BM OKF a rendelkező rész 9. pontjában tette meg az előírását.

A beruházástól függetlenül a Vajai-tóvízvezeték már korábban létesített mintavételi helyeken, a 31/2004. (XII.30.) KvVM rendelet figyelembevételével továbbra is folytatni és dokumentálni kell a felszíni vízminőség rendszeres ellenőrzését a rendelkező rész 10. pontja alapján.

A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában figyelemmel a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határánéknél kedvezőbb állapotának fenntartásához szükséges előírásokkal végezhető.

IV. Záró rész

A benyújtott dokumentációban részletezett vízjogi engedélyköteles vízgazdálkodási műszaki megoldások a rendelkező részben tett előírások betartása mellett - a környezeti hatásvizsgálat szintjén - megfelelnek a vizsgált szakhatósági követelményeknek.

A tervezett projekt elemek a VGT3-ban előírt célok megvalósítását inkább elősegítik, mint akadályozzák, a tervezett intézkedésekkel nem ellentétesek, ezért a tervezett projekttel Magyarország nem szegi meg a Víz Keretirányelvben előírtakat, megfelelően alkalmazta a VKI 4.7 cikkében foglaltakat.

A fenti indokokra tekintettel a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban a környezetvédelmi engedély kiadásához a BM OKF a vízjogi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását a rendelkező részben tett előírásokkal megadta.

Felhívja a BM OKF a figyelmet a Kvt. 66. § (5) bekezdésében foglaltakra, miszerint, „a létesítési (építési), illetve működési (használatbavételi) engedély a környezetvédelmi [...] illetve engedélyben foglaltaktól nem térhet el”. Továbbá a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (3a) bekezdése alapján a vízjogi engedélyköteles létesítmények tekintetében „a területi vízvédelmi hatóság és az országos vízvédelmi hatóság a vízvédelmi szakhatóságok - tekintettel a környezetet veszélyeztető hatásokon belüli a vizek terhelésére és állapotromlására is - minden területi vízjogi hatósági és országos vízjogi hatósági eljárásban szakkérdésként vizsgálja”.

Ennek értelmében az összes, a benyújtott dokumentációban műszaki beruházások vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezése során a vízvédelmi szakkérdéseket az eljáró területi vízjogi hatóságok vizsgálni kötelesek.

A BM OKF szakhatósági állásfoglalását az Ákr. 55. § (1) bekezdésére és az 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésére, valamint annak 1. melléklete 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjaira alapozta. A fentiekben túl a BM OKF szakhatósági állásfoglalásának kialakítása során alkalmazta: 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet, Ktv., a fent felsorolt vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok, a 314/2006. (XII.26.) Korm. rendelet jogszabályi rendelkezéseit alkalmazta.

A BM OKF jelen állásfoglalás rendelkező része a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és aa) alpontja szerint rögzíti a vízvédelmi szakértés vizsgálatának tényét, a BM OKF a vízvédelmi elbírásokat a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és ab) alpontja szerint írta elő, míg a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése b) pontja alapján a vízvédelmi szakértés vizsgálata során tett részletes megállapításokat az indokoló rész tartalmazza.

A BM OKF a szakhatósági eljárásban az ügyintézésre vonatkozó határidőt jelen szakhatósági állásfoglalás hiadiményozásával megírta.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetősége az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján kizárt. Jelen szakhatósági állásfoglalás csak az eljáró hatóság által hozott döntés elleni kereset útján támadható meg.

A Főosztály az 1980-7/2023. számú végzésében az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontjában szereplő szakértőkben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot kereszte meg, szakhatósági állásfoglalását kérve.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitérés szakértésének vizsgálatában katasztrófavédelmi szempontból a 36500/1483-2/2023. ált. ügyszámú szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult a környezetvédelmi engedély megadásához. Indokolás az alábbi:

„A megkereső hatóság által rendelkezésre bocsátott iratok alapján az Ügyfél környezetvédelmi engedélyének megadásához hozzájárultam.

A környezeti hatásvizsgálat elbírálása során megállapítottam, hogy

- a környezeti hatástanulmány a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekben fellelhető szilvas balesetek minden lehetséges károsító hatásának következményeit megfelelően tartalmazza, mivel a telepítési hely közvetlen környezetében nem található veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem;
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekből származó hatótényezők bemutatása arányban áll a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemről származó, a telepítési helyet esetlegesen érintő károsító hatásokkal, tekintettel arra, hogy a telepítési hely közvetlen környezetében veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem nem található;
- a hatótényezők bemutatása során a környezethasználó a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset értékeléséhez és a vizsgálat tárgyának a hatásokkal szembeni érzékenységehez a megfelelő kiindulási mutatókat, számítási módszereket helyesen alkalmazta, tekintettel arra, hogy a telepítési hely közvetlen környezetében veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem nem található;
- a környezeti hatástanulmány a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolását, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásának várható következményeit megfelelően tartalmazza.

Döntésem a fenti jogszabályi rendelkezéseek alapján hoztam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendeltatásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI.10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55 § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Főosztály az 1980-8/2023. számú végzésében az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 20. pontjában szereplő szakértőkben szakhatóságként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot kereszte meg.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafeülvizletti Osztálya az SZTFH-BANYASZ/3823-3/2023. számú szakhatósági hozzájárulását feltételei nélkül adta meg, a következő indokolással:

„Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 9. táblázat 20. pontjára tekintettel a Bányafeülvizlet megvizsgálta a beérkezett dokumentációkat, nyilatkozatokat és ezek, valamint saját nyilvántartásai alapján az alábbiakat állapította meg:

A projekt keretében tervezett csatornarekonstrukció, Kántorjánosi 0313 hrsz.-ú ingatlanra is kiterjedő szaktasza, az egykori, már törölt „Kántorjánosi I.-homok és agyag” védnevdű bányatelek szelét érinti. A fenti bányatelek törleszt követően a területen az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energjavagyon nyilvántartásban szereplő, ásványi nyersanyagvagyon maradt vissza, amelynek jövőbeni kitermelését ugyanakkor a tárgyi csatorna rekonstrukciós munkálatok nem lehetetlenítik el. A fentiekre tekintettel a Bányafeülvizlet, a rendelkező rész szerint nem tesz előírásokat a Vajai-Értővíz vízrendezésének fejlesztéséhez szükséges tárgyi projekt környezeti hatásvizsgálati eljárásában, tekintettel arra is, hogy a projekt egész területére vonatkozóan felszínmozgás-veszélyes és - fenti kivétellel - egyéb nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonnal rendelkező területek érinthetősége nem áll fenn.

A jogorvoslati tájékoztató az általános közigazgatási rendeltatásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (4) bekezdésén alapul.

A Bányafeülvizlet halaskörét az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. § és 1. számú mellékletének 9/20. pontja állapítja meg, illetékessége a Bt. 43. § (1) bekezdésén alapul.”

A Főosztály az 1980-11/2023. számú iratában a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és a 3. sz. melléklete alapján, a hatáskörökbe tartozó szaktértés vizsgálatával kapcsolatban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály és Örköségvédelmi Főosztály, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örköségvédelmi Főosztály, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örköségvédelmi Főosztály, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földmérési és Földügyi Osztályát, a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályát, továbbá a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Irodáját kereste meg.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályi Közegészségügyi Osztály az SZ/NEF/0382-3/2023. számú szaktértés vizsgálatában a környezetvédelmi engedély kiadása ellen a vizsgált szaktértések vonatkozásában kifogást nem emelt, az alábbi indokolással:

„Az eljárás során a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékigazgatókódási Főosztály az ügy tárgyához kapcsolódó szaktértések [A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogvasztatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően] vizsgálatára a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályát kérte fel, mely üggyel kapcsolatos feladat-körrel és szakmai ismeretekkel rendelkezik.

(2) A feltérési projektkterv meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatok, a feltérési projektkterv tartalmazza továbbá a projektkterv készítésének időpontjában irányadó szabályok szerint, valamint a 23/E. § (2) bekezdése alapján a régészeti feladatellátást végző, felhívásra jogosult intézményt. A jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a projektktervben határozza meg a nagyberuházás régészeti területi jellemzőit és előkészítettségére alapján a régészeti feladatellátás területi szakaszait és a szakaszolás indokait.

A Korm. r. 40. § (1) bekezdése alapján „az egy vármegyét érintő nagyberuházás egészére egy feltérési projektktervet kell készíteni.”

AZ ERD-nak a beruházás régészeti érintettsége mellett tartalmaznia kell a feltérési projektktervben meghatározandó, az ebből következtethető elvégzendő régészeti feladatok idő- és költségvonzatait. Megállapítottam, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum által megküldött ERD első fázisa és az addig benyújtott további dokumentumok nem tartalmazzák a feltérési projektktervet.

Figyelemmel arra, hogy a fenti idézett jogszabályi rendelkezés szerint a feltérési projektkterv határozza meg a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, ezért a feltérési projektktervvel kiegészített ERD benyújtását követően, a létesítési engedélyezés során fog nyilatkozni hatóságom a további régészeti szakfeladatok elvégzésének szükségességéről és módjáról, ezért vált szükségessé hozzájárulásom fenti kikötésekkel történő kiadása.

A Kótv. 23/C. § (3) és a Korm. r. 3. § (3) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentációt a beruházóval közt írásbeli szerződés alapján a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv, a Magyar Nemzeti Múzeum - Nemzeti Régészeti Intézet (Elérhetősége: Tel.: +36-30/083-2714; +36-20/259-4952; Weboldai: <https://mnm.hu/hu/magyar-nemzeti-muzeum-nemzeti-regeszeti-intezet>; E-mail: regeszeti@prolektrondai@mnm.hu; Telephely: 1113 Budapest, Daróczi út 3.) készíti el oly módon, hogy a Kótv. 23/C. § (6) bekezdése alapján más feltérásra jogosult intézményt is bevonhat.

A Kótv. 23/F. § (6) bekezdése kimondja, hogy „a beruházót terheli az előzetes régészeti dokumentáció - beleértve a próbafeltérést -, a teljes feltérési feltérés, valamint a régészeti megfigyelés és az előzetes régészeti előkészítésének költsége, kivéve a Kótv. 23/F. § (7) bekezdése szerinti esetet.

A fentiekre hivatkozással a Kótv. 23/C. § (5) bekezdése alapján az előzetes régészeti dokumentáció kiegészítéséről rendelkeztem, a rendelkezés részben ismertetett módon.

Nagyberuházás esetén a földmunkákkal érintett, és egyéb feltérési módszerekkel fel nem tárt területeken a Korm. r. 43. § (3) bekezdése régészeti megfigyelés biztosítását írja elő. A Kótv. 23/E. § (5) bekezdése értelemszerűen nagyberuházás megvalósítása esetén a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek. A Kótv. 23/G. § (2) bekezdés b) pontja alapján kiemelt nagyberuházás esetén a kivitelezés közben szükséges régészeti felügyeletről a Magyar Nemzeti Múzeum - Nemzeti Régészeti Intézet gondoskodik.

A szakkérdés vizsgálata az Ákr. 55. § (1) bekezdésén, illetve a Korm. r. 87. § és 88. §-án alapszik.

Hatóságom hatáskörét Korm. r. 3. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XI.30.) Korm. rendelet 3. melléklet 4. pontja, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (XII.21.) MMV utasítás 24. § és 61. §-a, illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapítja meg.”

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály SZ/194/00434-3/2023. ügyszámon a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata szakhatóságban tett állásfoglalásának előírásait a határozat rendelkezés részének 3.8.2. pontja tartalmazza.

Indokolása az alábbi:

„A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya a környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz talajvédelmi szempontból hozzájárult, tekintettel arra, hogy talajvédelmi szempontból a tervezett beruházásnak - fenti előírásaink és a környezeti hatásvizsgálati tanulmány talajvédelmi előírásainak betartása mellett - az érintett és a környező mezőgazdasági területekre káros hatása nincs, talajvédelmi szempontból jelentős hatás nem várható.

A megkereső hatóság által csatolt dokumentumok alapján, figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 70. §-ának, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet rendelkezéseire is, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya megállapította, hogy a főtályos vízrendezés című projekt megvalósítása, felhagyása esetén - a szakértői anyagban bemutatott adatok és számítások alapján - jelentős környezeti terhelés nem valószínűsíthető, így szignifikáns humán-egészségügyi kockázatot növelő hatása kialakulására nem lehet következtetni, erre tekintettel a rendelkezés részben rögzítettek szerint foglalt állást.

Állásfoglalásomat a hivatkozott jogszabályhely(ek) alapján hoztam.

A szakkérdés vizsgálatára vonatkozó feladatkörömet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XI.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, illetve a fővárosi és vármegyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 395/2016. (XII.2.) Korm. rendelet szerint, míg illetékességemet az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. 16. § (1) bekezdése, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg.”

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Építészeti és Örökségvédelmi Főosztály Építészeti, Építészeti felügyeleti és Örökségvédelmi Osztály által SZ/106/00334-4/2023. ügyszámon javított, SZ/106/00334-3/2023. ügyszámon kiadott, a kulturális örökségvédelmet érintő szakkérdésben javasolt kikötéseket a határozat rendelkezés részének 3.8.1. pontja tartalmazza.

Döntését az alábbiak szerint indokolta:

„A benyújtott tervdokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tervezett beruházás a hatósági nyilatványszerűben szereplő régészeti lelőhelyeket érint.

A mellékelt kérelem alapján megállapítottam, hogy a beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kótv.) 7. § 20. a) pontja szerint „a bruttó 500 millió forintot értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás” nagyberuházásnak minősül.

A Kótv. 23/C. § (1) bekezdése előírja, hogy nagyberuházás megvalósítása esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni. Az előzetes régészeti dokumentáció a Kótv. 7. § 3. pontja alapján: „valamely terület régészeti érintettségének tisztázására, a régészeti örökségi elemekre vonatkozó ismeretek (különösen a lelőhely jellegének, korának, kiterjedésének és intenzitásának) megszerzésére és pontosítására szolgál, valamint az ebből következően elvégzendő régészeti feladatellátás formájának, idő- és költségvonzatainak meghatározásához hozzájáruló, az ismert adatok és források felülvizsgálásával, a lelőhely állapotában maradó változással nem járó műszeres lelőhely-, illetve leletfeldertítés, terápbejárás és próbafeltérés alkalmazásával készített dokumentum.”

A Magyar Nemzeti Múzeum megállapította, hogy a régészeti lelőhelyek tekintetében további örökségvédelmi vizsgálatokra van szükség az ERD II. fázisában. A próbafeltérások tervezésére csak a szükséges - pontos műszaki tervek és kisajátítási határok, a felszíni földmunkák helyének ismeretében végzett - geofizikai kutatások elvégzését követően kerülhet sor.

Az ERD-t a beruházás régészeti érintettségének egyértelmű tisztázását követően a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátás, annak módja és a várható kockázatok meghatározása érdekében a Kótv. 23/D. § szerint a feltérési projektktervvel is ki kell egészíteni.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm. r.) 40. § (7) bekezdése szerint „Az előzetes régészeti dokumentációt a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatósághoz fordít, vagy a szakhatóság vizsgálatával közreműködik.”

A Korm. r. 39. § (2) bekezdése szerint az előzetes régészeti dokumentáció keretében a próbafeltérést az akadályozó körülmény megszűnését követően - Korm. r. 34. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen - kerülhet sor.

A Kótv. 23/D. § az alábbiak szerint rendelkezik:

(1) Az előzetes régészeti dokumentáció záródokumentuma a feltérési projektkterv.

A tulajvédelmi hatóság illetékességéről a 2016. évi CL. törvény (az általános közigazgatási rendtartásról) 16. § (1) bekezdése és a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről) 3. § (2) bekezdése rendelkezik.

A tulajvédelmi hatóság hatáskörét a termőföld védelmérőről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 32. § (1) bekezdése, valamint 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről) 52. § (1) bekezdése állapítja meg.

Ezen állásfoglalás a tulajvédelmi hatóság a 2007. évi CXXIX. tv. (a termőföld védelmérő) vonatkozó előírásainak figyelembevételével, a 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről) 11. § (1) bekezdése és a 3. számú melléklet 6. pontja, illetve a mellékelt környezeti hatástanulmány (készítette: VIZITERV Environt Kft. 14400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15./; készült: Nyíregyháza 2023. február) alapján adta ki."

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatali Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Mátészalka) a 20252/5/2023. úgyszámú iratában a termőföld mennyiségi védelmének követelményei szakkérdés tekintetében az engedély megadásához hozzájárult, az alábbiak szerint:

"A beadványt megvizsgálva megállapítottam, hogy a megindult környezeti hatásvizsgálat a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését célzó projekt előkészítés”. Amennyiben a véglegesé vált megvalósulási terv mezőgazdasági hasznosítású területet is érint, úgy természetből való termőföld kivonási engedélyezésre van szükség. A földkivonási kérelmet Hodász, Kántorjánosi, Ór és Vaja települések érintett helyrajzi számaira vonatkozóan a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. részére kell megküldeni.

Jelen állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs.

INDOKOLÁS

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Komplex Engedélyezési, Természetvédelmi és Nyilvántartási Osztály (4400 Nyíregyháza, Kőlcsey utca 12-14.) 2023. március 28-án érkezett megkeresésében a „Vajta-főfolyás vízrendezés” projektterület ügyében indult környezeti hatásvizsgálati közigazgatási hatósági eljárással kapcsolatban kérte a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. szakhatósági állásfoglalását.

Beruházásnál termőföld érintése esetén az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet termőföldet más célra hasznosítani.

Szakhatósági állásfoglalásomat a rendelkező részben leírtak szerint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Kormány rendeletben foglaltak alapján adtam meg.

A 2016. évi CL. törvény 85. §-ban foglaltakra tekintettel kérem az érdemi határozatot a Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3.-nak megküldeni.

Hatáskörömről, illetékességéről a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.02.) Korm. rendelet 36. § c) pontja és a 37. § (1) bekezdése, valamint az egyes földügyi eljárások részletes szabályairól szóló 384/2016. (XII.02.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése rendelkezik."

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály HB/15-ERD/06576-3/2023. számú szakkérdés vizsgálatában a határozat rendelkező részének 3.8.3. pontjában szereplő előírást tette, valamint megállapította, hogy a beruházás környezetében elhelyezkedő erdőkert érintő negatív környezeti hatás nem feltételezhető.

Döntését az alábbiak szerint indokolta:

"Az erdészeti hatóság a kérelem mellékleteként benyújtott dokumentáció, valamint nyilvántartása, az Országos Erdőállomány Adattár (a továbbiakban: Adattár) adatai alapján megállapította, hogy a tervezett beruházás az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. tv. (továbbiakban: Evt) 6.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti erdőnek minősülő vagy 13. § (1) bekezdés szerinti erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületeket érint.

A termőföld védelmérőről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 1. § 4a) bekezdése szerint az erdészeti hatóság jogosult annak megállapítására és igazolására, hogy mely terület minősül az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdőnek.

Az erdőkert nyilvántartott területek elhelyezkedése a <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/> weblapon megtekinthető.

Fentiek alapján az erdészeti hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint adta meg állásfoglalását.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal erdészeti hatósági feladatokról eljáró Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályának hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 12. § (5) bekezdésének rendelkezése, illetékességét a 10. §-ának c) pontja, és a 11. § (1) bekezdése és a 2. számú melléklet 8. pontja állapítja meg.

Az erdészeti hatóság a szakkérdést a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet alapján vizsgálta meg."

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda az SZ/4ÁF/00054-3/2023. számú ügyiratában a kérelem mellékletét képező dokumentáció kiegészítését tartotta szükségesnek szakmai véleménye kialakítása céljából, ezért a Főosztály az 1980-22/2023. számú végzésében hiánypótlásra hívta fel az ügyfelet.

A hiánypótlás a Főosztályra 2023. március 28-án érkezett meg, amelyet a Főosztály az 1980-44/2023. úgyszámú leveleiben továbbított az Állami Főépítész Iroda részére.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítésze az SZ/4ÁF/00054-5/2023. úgyszámú végzése el a területrendezési szakkérdés vizsgálatát, amelyben az alábbi tájékoztatót adta:

"Környezetvédelmi hatósági eljárásban az állami főépítésznek akkor van hatásköre, ha a tervezett létesítés a 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről (továbbiakban: Korm.r.) 3. számú melléklet 9. pontja alapján a kérelem a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egvezetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul.

Kérelmezett beavatkozások:

- 1 millió m³-t meghaladó és 10 millió m³-nál kisebb térfogatú vízkárelhárítási célú tározási és fejlesztési lehetőséggel megülő és tervezett tározók rekonstrukciója, kijelölése.
- Megülő vízcsatornarekonstrukció.
- Vízviszatarthatási területek kijelölése, medentározás.

A 218/2009. (X.6.) Korm. rendelet alapján az 1 millió m³-t meghaladó és 10 millió m³-nál kisebb térfogatú vízkárelhárítási célú tározási és fejlesztési lehetőség - meglévő és tervezett tározó területrendezési tervi elem.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az állami főépítész tárgyi ügyben hatáskörrel rendelkezik."

A 2018. évi CXXXIX. törvénnyel Jóváhagyott Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervének Országos Területi Terve (MoTrT) 2. melléklet Az Ország Szerkezeti Terve egyébként 10 millió m³ vagy annál nagyobb térfogatú meglévő vagy tervezett tározók szerepeinek, ezért a terv ezen tározókat költőh nem tartalmazza.

niat lehetne véleményezni. Ehhez szükségünk lenne fedvényre, ami lehatárolja ezt a területet.

A tározók töltéseinek középvezetési csatlakozásaitan megkülönböztetjük a szip formátumban. Megjegyezzük azonban, hogy ezek a töltések szerepeltek a KHT-ban is, a hatások értékelése is ennek alapján történt. A talpszélesség becsült, mivel azt csak talajmechanikai és alluviológiai vizsgálatok után lehet meghatározni, amelyre a Hatástanulmány készítésének időpontjában még nem került sor. A KHT-ban egyébként 10 m-es talpszélességre készülték a vizsgálatok, ettől a tényleges paraméterek várhatóan nem fognak számottevően eltérni.

- 339.0. és 517.0.: A vízpótlásban nem részesező csatornák kotrására vonatkozó véleményünk kiemelten igaz a Baktai-erdőre vonatkozó hatásvizsgálataiban foglaltakra is. A területen az „üzemeltetés” természetvédelmi szempontból negatívan hat az élőhelyekre, mivel a csatornán nem lesz vízpótlás. A Daru-rét esetében sem lesz tervezett vízpótlás, így természetvédelmi szempontból itt is táros a beavatkozás.

A VIZITERV Environ Kft. 2069-208-2023 iktabszámú, az eljáró hatóság számára kiadott és az igazgatóság részére is megküldött ügyféli nyilatkozatának 2. pontjában a következő szerepel:

„A csatornák kotrása csak olyan szakaszokon kerül betervezésre, ahol a mederszelvény-független vége a vízvisszatartások hatásait is- a belvizek elvezetése szempontjából kritikus mértékben feleltartó. A nyílvántartási szintekhez közeli, esetleg túlkotort szakaszokon kotrás nem történik, azonban a lefolyást akadályozó növényzetet a természetvédelmi kezeléssel és a vízügyi kezeléssel egyeztetett mértékben el kell távolítani. Ennek indoka az, hogy a projekt célja a meglévő belvizek elvezetése rendszer alkalmazása tétele a helyben keletkezett és a Tiszai víznyelvből kormányzott vizek visszatartására, célfertőtlenítésre való odavezetése, amely a rendszer funkciójának kibővítése az eredeti szerepének megtartása mellett. A csatornák nyílvántartási szintekhez közeli és túlkotort szakaszain vizsgolt a kotrás mellőzhető, mivel a vízpótlás és a vízvisszatartás a csatornák nyílvántartott vízvisszatartási kapacitásának figyelembevételével került megtervezésre, ezeken a lefolyást akadályozó növényzet szükséges mértékű eltávolítása elégséges a rendszer működtetése szempontjából. Egyes szakaszokon azonban a felszaporodás előrehaladott, így rekonstrukció hiányában a vízvisszatartás hatásaival együtt a belvizek elvezetési funkció már jelentősen sérült.”

Ezzel együtt a Baktai mellettek esetében a teljes Daru rét Natura 2000 szakaszon (az 1+000-4+000 szelvények között) elhagyható a kotrás. A Lőrántházi mellettek Baktai-erdő melletti szakaszán azonban a 1+1400 km szelvény fölött szükséges kotrások. Itt tehát a 10+200-11+400 km szelvények között a kotrás elhagyható, a 11+400-12+880-ig, a Natura 2000 terület-DI végéig kotrások kell.

- Általánosabban a védett területeken való vízvisszatartás módjának zárlatokat említi. Természetvédelmi szempontból kedvezőbbnek tartjuk és javasoljuk mindenhol a fenékküszöböt betervezni.

A VIZITERV Environ Kft. 2069-208-2023 iktabszámú, az eljáró hatóság számára kiadott és az igazgatóság részére is megküldött ügyféli nyilatkozatának 1. pontjában a következő szerepel:

„A Tervező Iroda a Felső-Tisza Vízügyi Igazgatósággal, mint a tervezett vízfelületmennyiség-egyensúlyt üzemeltetővel egyeztetve a csatornák medrében történő vízvisszatartó műtárgyakat a következők szerint tervezi meg:

• A vízpótlási útvonalon kívül eső csatornákon tervezett vízvisszatartások olyan fix küszöbű billenőtáblás műtárgyakkal kerülnek megtervezésre, amelyek biztosítani tudják a csatornában a műszakilag és természetvédelmi szempontból elérhető legnagyobb mértékű vízvisszatartást az üzemeltetési és az egyéb emberi beavatkozásoktól függetlenül is.

• A vízpótló útvonalban különösen a fűcsatornára és a jelentősebb mellékcsatornákra - tervezett műtárgyak a természetvédelmi funkció biztosítása miatt fix küszöb nélküli billenőtáblás műtárgyak lesznek. Ezen műtárgyak billenőtábláinak minje azonban beállítható úgy, hogy jelentősebb belvizes időszakokon kívüli a csatornáknak és műszakilag és természetvédelmi szempontból elérhető

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Kormányzatának 9/2023. (II.24.) számú önkormányzati határozatával elfogadott Megyei Területrendezési terv (továbbiakban: MTRT) 1. számú melléklet Szerkezeti Terve szerinti:

- A meglévő
 - Rohod-tározó,
 - Vajjal-tározó,
 - Pazarnyi ideiglenes és állandó tározó

az MTRT 1. számú mellékletében szerepel, de a vízgazdálkodási térség kiterjedése eltér a tározó teljes területétől.

- A tervezett
 - Laskodi-tározó,
 - Ludastói-tározó

az MTRT 1. számú mellékletében nem szerepel.

A dokumentációban szereplő beruházás esetén megállapítható, hogy a meglévő és tervezett tározók és a területrendezési terv összehangja nem biztosított.

A területrendezési hatóság eljárásáról szóló 76/2008. (IV.8.) Korm. rendelet 1. § (1) a) pont alapján területrendezési hatóság eljárás kérelmezhető településrendezési terv hiányában vagy a tervi elem településrendezési mélyeségi lehatárolása hiányában a kiemelt térségi vagy vármegyei területrendezési terv övezeti terv alapján meghatározott övezeti határok és a térségi szerkezeti tervben meghatározott műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalainak és az egyedi építmények települési mélyeségi pontosságára (a továbbiakban: pontosság).”

A kérelmező a 2069-187-2023. számú levelében az eljárás során keletkezett iratok elektronikus formában történő megküldését kérte, amelynek a Főosztály az eljárás során eleget tett.

A Főosztályra 2023. május 15-én érkezett meg VIZITERV Environ Kft.-nek a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatóságához címzett és megküldött, a HNPI-00078-5/2023. számú iratával (a tárgyú) Gyere vonatkozó természetvédelmi kezelési leírásának) kapcsolatos észrevételeket tartalmazó, 2069-255-2023. ügyszámú, alábbiakban idézett levele.

„1. - Vajja-tavat illetően a kotonható területről pontos, méréses és helyszíni bejárásai alátámasztott vizsgálatot szükséges végezni, közvetlenül a kotrást megelőzően a Nemzeti Park igazgatóság szakfelügyelete mellett.

Az észrevétellel egyetértünk, tartalmilag megegyező formában a KHT tartalmazza (7.1.2. Természetvédelmi célú intézkedések, 518. oldal).

„Tekintettel arra, hogy a projekt kivitelezése várhatóan évek múlva valósul meg, a kotrási területek pontos határait közvetlenül a kivitelezés előtt a fenti ábrán szereplő „Javasolt kotrási terület” térinformatikai állományt alapul véve, az aktuál helyszíni tapasztalatok alapján szükség szerint módosítva, a kotrási területen történő (a nyílt vízen csónakkal, a sűrű mocsárinóvénnyel borított területen pedig nácarat kompján segítségével végzett) helyszíni bejárás során kell jól láthatóan kijelölni, a természetvédelmi kezelő (HNPI) szakembereinek iránymutatása alapján, szükség szerint külső természetvédelmi szakértő bevonásával. A kotrási terület határait pontos helyszíni lehatárolása az érintett Vajjal-terület természetvédelmi terület és a Vajjal-tározó (HUHN20120) Különleges Természetmegőrzési Terület legértékesebb élőhelyfoltjainak (pl. úszólápok) megővése, a kivitelezéshez kapcsolódó degradációjának elkerülését, ill. minimalizálását kell, hogy szolgálja.”

- A Berkecs-tározóhoz szükségesnek tartjuk kíméleti terület meghatározását és/vagy különleges rendeltetésű tározóhoz kialakítását a tervezett tározó dékeleti nyúlványában. Korábbi egyeztetések eredményeképpen kikerült a tározóból, nem szerepel a KHT-ban.

- KHT 236., 247.o.: A dokumentumban szerepel, hogy „a tervezett töltésnyomvonalak nagy valószínűséggel a következő élőhelydarabokat metszik ki.” Pontosan a végleges nyomvo-

legnagyobb mértékű állandó vízviszataraszt biztosítsák, további a műtárgy állító mechanikája állhatott olyan zárszerkezetek, ami az illetékesen beavakozásokat nagymértékben megnehezíti. A billentéskor nyitással és zárásával kapcsolatos szabályok az űzemelési engedély elkészítésben a vizügyi és a természetvédelmi érdekek, valamint a projektszók figyelembevételével jelek felhők.*

- Azoknak a csatornáknak a korrát, amelyeket nem érint a vízpróba, a projekt céljával ellentétben tartjuk. A vízpróbával nem érintett védett, ex lege területeket érintően, vagy azokra közvetlen hatással levő csatornáknak történő korrát nem támogatjuk, természetvédelmi szempontból korrát. Ezekben a csatornáknak azonban szükséges és hasznos vízviszataraszt műtárgyak kialakítása és támogatás, a csatorna, fakivágás a mederből (tehát egy évszázad, korrát nélküli mederrekonstrukció). Ezen csatornák vizügyi biztosítási engedélyében foglalt fenntartási felhívásainak teljesítését kell figyelembe venni magasságával.

A korrásokkal kapcsolatosan adott fenti, általánosságban adott válaszunkat itt is relevánsnak tekintjük. Előzetesen újból jelezünk, hogy 31 csatorna szerepel az eredeti rekonstrukciós tervben. Ezek között 7 olyan van, amely ex lege területen belül, vagy amellel található, de nem vízpróbát igényel. A 7 csatornaszakaszát értékelve az alábbiakat közöljük:

- **Nyíresi-csatorna:** korrát nem kerül tervezésre a csatorna, az ex lege területen sem, utóbbi már így szerepel a KHT-ban is
- **Csökökhegyi szivárgó:** ex lege területen nem kerül korrát tervezésre (már így szerepel a KHT-ban is), a jelenlegi ismereteink szerint a többi részén is elhagyható.
- **Baktatói mellékág:** a teljes Daru-rét Natura 2000 szakaszon elhagyható a korrát. Ez nagyjából az 1+000-4+000 szelvények közötti terület. A KHT-ban és a hozzá tartozó Natura 2000 hatásvizsgálóban még nem így szerepel.
- **Füzfaúti szivárgó:** a Nagy-lapos ex lege lép mellett nem szükséges korrát, azonban otti felebb, a 0+500 és a 0+850 km szelvények közötti korrát kell.
- **Sipos (III/4) mellékág:** a Godóla-réte ex lege területen belül nem szükséges korrát.
- **Lórántházi-mellékág:** ahol a Kópács-hegy aljára és a Lórántház-rét ex lege lépők részeként a meder ex lege, ott nem szükséges korrát (6+000-8+000 szelvények között). A Lórántházi mellékág Bakta-erdő melletti szakaszán azonban a 1+400 km szelvény fölött szükséges korrát. Itt tehát a 10+200-11+400 km szelvények között a korrát elhagyható, de a 11+400-12+880-ig, a Natura 2000 terület D-1 végéig korrát kell.
- **Lencsédű szivárgó (1 helyen ex lege mellett megy):** a Bakt-tárgi ex lege lép mellett szükséges a korrát.

- Szeretnénk fedvényt kémi a kíméleti területekről is.

Nem világos, hogy az igazgatóság pontosan mely kíméleti területekre gondol. Két kíméleti területet tudunk értelmezni, az egyik a Laskódi-látró közbeszó tökéssel levasztott része, a másik a Vajai látró korrátal nem érintett része. Ezen területek térinformatikai fedvényeit csatornák megkülönböztetik.

2.) Egyéb javaslatok:

- **Védett és fokozottan védett ragadozó madarak fészektelése zavartalanításának biztosítása érdekében,** azok elhelyezkedéséről és a szükséges földhull és földhull korlátozásáról a tervezett tevékenységet megelőző év végén elzárva egyeztetni szükséges igazgatóságunkkal.

Közszólj a javaslatot, egyeztetni vele és elfogadjuk azt. A KHT-ban az nem szerepel javaslatként, aminek az az oka, hogy nem vált számunkra ismerős olyan adal, amely indokolja volna.

- **A védett és fokozottan védett halak értelemben a tervezett korrátok során javasoljuk több részletben, az igazgatóságunkkal előzetesen egyeztetett kíméleti szakaszok kijelölését.**

Azokon a szakaszon, ahol gyökérválasztás korrát vezetnek, kíméleti szakaszok kijelölésének alapvetően nem lájkul akadályt.

- **A korrások kivételése során kérjük, hogy a vízzel borított, vagy a korrát megelőzően tartósan vízzel borított korrátok szeptember 01.-október 15 között, a száraz részeket március 15-október 15 között korrátok.** Eddi elkümi az igazgatóságunkkal történő előzetes írásbeli egyeztetést követően lehet.

A száraz részeket érintően elfogadjuk az igazgatóság kérését, miszerint a kivételést megelőzően hosszú ideig (legább 1 hónap) a száraz állapotban lévő, tartós vízborítással nem jellemzett helyek esetében a munkálathoz március 15. és október 15. közötti időintervallumra időzítsék.

A vízzel borított, vagy a korrát megelőzően tartósan vízzel borított részekkel kapcsolatosan a szabályok az augusztusi és az október végi munkavégzést is elfogadhatónak tartjuk. Szemmel vélemények szerint a realitás az, hogy sok vízpróba (felsőbb szakaszain még maga a Lónyai-főcsatorna is) kiesőadóvá vált, vagy csak a tisztított szennyvizek adnak a vízszintet a nyári hónapokban. Értelmezésben a vízi életközösségek jelenleg rendkívül szegényesek, a fűgazdagabb, védendő közösségek teljes csatornaátlózásra kiterjedő visszapótlása csak egy elméleti lehetőség, amelyhez a kivételést megkezdésig tartósan magas mederháltságok lennének szükségesek, amelyek a valószínűsége csekély. Úgy gondoljuk, hogy az igazgatóság indokolt esetben, amennyiben a kivételése évében jelentős védendő érték előfordulására derül fény, korlátozhatja a kivételést intervallumát a védendő szakaszokon, de általánosságban a HNP/ által javasolt időbeli korlátozást nagyon vágnak gondoljuk. A szabályok véleménye szerint a július 31. – október 31. közötti időszakon kívüli korlátozás már elvárható mértékben lecsökkent a kivételésthez kapcsolódó kedvezőtlen hatásokat és a szeptember 1. – október 15. közé korlátozott munkavégzéssel már nem érintő el akkora mértékű további hatások kiküszöbölés, amely ellenjavallózná a szók kivételési időszak miatt egy következő év újbóli felvonulása kedvezőtlen hatásait.

-**Minden olyan területen, ahol nem feltétlenül szükséges, javasoljuk a korrát elhagyását,** mert csak zárító hatással lenne a mellette lévő élőhelyekre. Ha mindenképpen szükséges korrát, javasoljuk ebben az esetben is, hogy a korrát csak azután valósuljon meg, ha a vízpróbája a területnek már megoktató.

A korrásokkal kapcsolatban az előzőekben adott válaszunkat itt is relevánsnak tekintjük. Azokon a területeken, ahol a tervezett korrát közvetlenül érint vagy érintkezik természetvédelmi szempontból kíméleti jelentőségű természetközeli élőhelyekkel (Daru-rét, Ötvenfő-ölér, Bakta-erdő, Vajai-látró területén), a KHT "7.1.2.3. Szociális javasolt intézkedések" fejeletében (517-519 o.) külön javaslatokat kerültek megfogalmazásra a korrátok térbeli és műszaki korlátozására vonatkozóan (Lórántházi (III/2) mellékág: korrát mellékeése a földre, illetve jobb part munkavégzés a Bakta-erdő mellett, Baktaúti (III/3) mellékág: korrát korlátozása a Daru-rét területén, Nyíresi csatorna és a Csökökhegyi szivárgó: korrát mellékeése Natura 2000 területen). Előzetes képet változás, hogy a Baktaúti (III/3) mellékágon tervezett egyeztetés alapján a Daru-rét teljes területen elhagyható a korrát, továbbá a Lórántházi (III/2) mellékág Bakta-erdő melletti szakaszán (10+200-11+400 szelvények közötti szinten szakaszon nem szükséges korrát.

Mint a fentiekben látnak, amennyiben élővilág-védelmi szempontból indokolt, az ÁVÁllalkozó javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a korrát munkák melyik oldalról végezhetők el és hogy hol nem javasolt elvégzésük.

- **A tervezett vízjárások ökológiai (természetvédelmi) szempontból is kimondottan fontosak, az öntözési igény kielégítését az ökológiai (természetvédelmi) céloknak felül kell írniuk: a Tiszából ökológiai vizszint alatt nem lehet kivenni, illetve az új tározókból sem, ha az 50%-nál kisebb mederrelteltséget eredményeznek.**

Jelen projekt keretén belül felszólít vízkivétel nem tervezett, a projekt műszaki tartalma kizárólag a vízviszataraszt és vízpróbát, lehetőségeinek medermentése. A majdnai esetleges vízkivételnek engedélyezésének, korlátozásának rendelkezése jelen projekt tervezési feladata nem volt. A majdnai esetleges vízkivétel engedélyezésének, korlátozásának rendelkezését jelen projekt kormányzati engedélyezésében nem lájkul relevánsnak.

A „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpollás, víztározás, helyi vízviszatarlás) célzó Projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt keretében készült jelen KHT csak a Vajai-főfolyás vízrendezése projektelémhez tartozó beruházás elemeket vizsgálja, melyek között tiszai vízkivétel nem található.

Mindemellett a fent megnevezett projekt tiszai vízkivételről, valamint nyomdvezeték létesítéséről és üzemeltetéséről szóló KHT-ja a tiszai vízkivételre kapcsolatban az igazgatóság javaslatával véleményünk szerint egyező módon a következő javaslatot teszi: „A tiszai vízkivételnek a Kisvízi fűdészekben várható, esetlegesen kedvezően tartós negatív hatásának elkerülésére javasoljuk, hogy a vízkivétel mennyisége csak annyi lehessen, hogy a Tisza medrében visszamaradó vízhozam eleje a VGT 3-ban a Tisza érhíni szakaszra meghatározott ökológiai vízmenyiséggel, ami 38,613 m³/s. Amennyiben a Tisza vízhozama a kritikus érték (-42,113 m³/s) közelébe kerül, akkor javasoljuk csökkenteni a vízkivételt olyan mértékig, hogy az ökológiai vízmenyiség a Tisza medrében maradjon. Amennyiben a vízhozam az ökológiai vízmenyiséggel (ld. fentebb) csökken, javasoljuk teljesen leállítani a vízkivételt.”

Továbbá a KHT tartalmaz az új tározókra vonatkozóan minimális medertétséget megelőző javaslatot (KHT 520. o.): „A tervezett új létesítendő állandó tározók esetében szükséges meghatározni egy ökológiai vízmenyiséget, amelynek a mederben tartása elsődleges cél. Javasoljuk, hogy az ökológiai vízmenyiség meghatározásának alapját az a vízszint képezze, aminek a tervezett tározóban (a Laskodi-tározó esetében a közbenes töltésű D-re eső tározótérben) tapasztalható felszíni vízborítás területei kiterjedése az üzemi vízszintnél észlelhető terület vízborítás 50%-a. Amennyiben a tározó vízmenyisége az ökológiai vízmenyiségre csökken, javasoljuk a tározóvíz kiterjedését mindenmennyiségű vízkivétel korlátozását, ill. teljes leállítását. Ez alól kivételt képezhet a tározóhoz képest alvizi vízfolyás-szakaszon jelentkező, a természetvédelmi kezdő állal kért - természetvédelmi szempontból kiemelt értéket képviselő élőhelyek érintő - ökológiai vízfolyás kiterjedése.”. Véleményünk szerint az igazgatóság elvárása egyezik a javaslat tartalmával, a javaslat megvalósításával elvárása teljesül.

Alapvető szempont, hogy ez lege védett területen nem lehet felszíni vízkivétel a csatornákból. Ezeken a természetvédelmi szempontból kiemelten fontos helyeken több olyan fix fenéktárazó létesítésére van szüktség, amely legalább 50, jobb esetben 80%-os medertétséget garantál.

A vízkivételrel kapcsolatos álláspontunkat az előző pontban fejtettük ki, míg a vízviszatarlás mőtárgyak típusaival kapcsolatban fentebb, illetve a többször hivatkozott és csatló ügyfél nyilatkozatunkban reagáltunk.

A fentiek mellett jelezzük, hogy a Hatástanulmányban szereplő mőtárgyak helye, száma a részletesebb geodéziai felmérésen alapuló vízjogi engedélyes színtű tervezés során kis mértékben változhat. A mőtárgyak helyének változását a geodéziai magasságok, talajhárni adottságok, illetve egyéb, ekre nem látható műszaki okok indokolhatják. A mőtárgyak számában bekövetkező pozitív változásoknál a projekt elvárt céljainak megvalósítása indokolja, azaz a Hatástanulmányban szereplő debrászármóló várhatóan több mőtárgy létesítésére lesz szüktség. Többször hivatkozott ügyfél nyilatkozatunkban ezért kérjük, hogy a környezetvédelmi engedély elbírálásban a hatóság biztositson lehetőséget a mőtárgyak helyének és számának ilyen jellegű változására vonatkozóan, külön hatóság eljárási lefolytatása vagy a környezetvédelmi engedély módosítása nélkül, a környezetvédelmi engedély és a vízjogi létesítési engedély későbbi összehangja miatt.

Egyes kiemelt természeti értéket képviselő részeken előforduló és fellülhatatlan az ökológiai (természetvédelmi) érték, különben a beruházás eredményeként természetközeli és védett élőhelyek fogynak károsodni vagy megsemmisülni.

A projekt életrendű célkitűzése a környezet számára kedvező hatás elérése és annak legfontosabb pillére a talajvízszintek lehető legjelésebb mértékű regenerációja, figyelembe véve legalább az 1980-as évekre jellemző állapottal. Egyértelműen azaz, hogy gazdasági érték, gazdasági célú vízkivétel nem veszelhető el kiemelt természeti értékek, mint pl. ex lege védett élőhelyek, Natura

2000 területek vízhasználatát. Ugyanakkor hangsúlyozzuk, hogy a projektnek nem része sem a vízkivétel, sem az egyéb hasznosítások tervezése, engedélyeztetése. Nem látjuk továbbá, hogy ezen elmeletli javaslat a projektetlem környezetvédelmi engedélyében milyen módon illeszthető be, illetve a későbbiekben - változálan módon történő bellesítés esetén + hogyan érvényesíthető.

Új csatornák építése esetén: Az érintett csatornák a terek szertint beton elemekkel lesznek burkolva. Javasoljuk, hogy amennyiben a csatornában levezetésre kerülő víz hatását érzékelni kívánják a talajvíz esetében is, célszerű lenne a földmőtárazó csatornákat kialaktatni, hogy kapcsolatot alakulhasson ki a talajvíz és a mederben található víz között.

A „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpollás, víztározás, helyi vízviszatarlás) célzó Projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt keretében készült jelen KHT csak a Vajai-főfolyás vízrendezése projektelémhez tartozó beruházás elemeket vizsgálja, melyek között új csatorna létesítése nem található.

Továbbá minden burkolt mőtárazó csatornaszakasz esetében gondoskodni kell az esetleg belekerülő kisteutú állatokok meghatározott távontkenti kimenekítésének biztosításáról (fránpa, kijáró, kibőrdésdés stb.).

Az új, burkolt mőtárazó csatornák funkciója nem a beszivárgtatás, hanem a meghatározott mennyiségű víz eljuttatása a nyomdvezeték vízeladó pontjához a meglévő és jelen projektben bővíthető, átalakítandó rendszerbe. A talaj fizikai jellemzői miatt burkolás nélkül még hosszú évekig olyan mértékű szivárgási veszteség várható, amely a projekt céljainak megvalósulását kétségessé tené, így a burkoltat kialakításra műszaki és üzemeltetési szempontok miatt nem hagyható el. Ezen újonnan kialakítandó burkolt csatornaszakasz esetében az esetlegesen belekerülő kisteutú állatok kimenekülését biztosító műszaki megoldás tervezett a létesítési engedélyes dokumentáció összeállításán során. A Tervező írda a CIVAUQUA II. projektben saját költségén és saját tervezési kapacitásának terhére élővilágvédelmi szakértők bevonásával megtervezett az igazgatóság által is elfogadott műszaki megoldást fogja jelen csatornaszakasz tervezése során is alkalmazni.

A meglévő burkolt csatornák esetében a burkolatok cseréje rekonstrukciónak minősül, nem tartozik a környezeti hatásvizsgálati és egysséges környezethasználati engedélyvezetésről szóló 314/2005. (XII. 26.) Korm. rendelet (továbbiakban: Krvr.) hatálya alá és nem is vízjogi engedélykötéses tevékenység. A Tervező írda megjelölés pedig nem terjed ki ezen csatornák áttervezésére, vízjogi engedélynek módosítására, így ezen csatornák tekintetében a javaslatot nem tudjuk figyelembe venni.

Az 1 m-nél alacsonyabb vizet tartó mőtárgyaknál országos jelentőségű védett természeti terület vagy Natura 2000 területeken is javasoljuk fenéktárazó bók létesítését. Ugyanígy a vízpolitikai úrvonalban lévő csatornákra is javasoljuk fenéktárazó bók elbírását, a biflenggátas megoldás helyett megakadályozandó, hogy az egész vízhozamot át lehessen engedni. Az értékes élőhelyeken célszerű bebiztosítani a víz megmaradását több fenéktárazóból is.

A mőtárgyak típusaival kapcsolatos észrevételekre az előzőekben és a többször hivatkozott ügyfél nyilatkozatunkban több alkalommal reagáltunk.

A kíméleti területek hegyének körbekerítéskötése és az építés elői elzárva, ott átmenső forgalom sem lehet.

A javaslatot elfogadjuk, a környezetvédelmi/természetvédelmi engedélyekben rendszeres és átlátszóan alkalmazott eljárás.

Az országos jelentőségű védett természeti területek, ex lege területek és Natura 2000 területek esetében is a körtárazó esetén minden körülmény, vagyék föl igazgatóságunkkal a kapcsolatot előzetes egyeztetés, esetenként szakértőket biztosítása céljából. A javaslatot elfogadjuk, a környezetvédelmi/természetvédelmi engedélyekben rendszeres és átlátszóan alkalmazott eljárás.

- A javasolt időbeli korlátozások esetében természetvédelmi szempontból kedvezőbbnek tartjuk a fészkelési és vegetációs időszak március 15 és augusztus 31 közötti megállapítását, az esetleges második és harmadiklételek miatt. Ettől eltérni csak extrém, írásos egyeztetés után, különleges esetekben lehetséges, a munkálatok legkorábban augusztus 01-tel kezdésével.

A fészkelési és vegetációs időszak március 15. és augusztus 31. közötti megállapításával kapcsolatos álláspontunk, hogy bár kétségtelen tény, hogy számos madártípus esetében a 2. vagy 3. költések akár augusztusra is áthúzódhatnak, az élővilágvédelmi szakértő Alvtársaikhoz tapasztalataik alapján az, hogy a költések nagy hányada július végére lezajlik. A madarak fészkelését közvetlenül veszélyeztető munkálatok (pl. cserjefűrés, fakivágás) időbeli korlátozásának vége július 31-ével a kivételhezbeesést, megvalósíthatóságot szem előtt tartva került megadásra. Az országosra átkalandoan elfertőzött, viszonylag gyakori fajok esetében ezzel a közvetlen károsító hatások túlsúlyom részben elkerülhetők. Természetesen, ha olyan faj (pl. fekete gólya, darazsdíjví) fordul elő egy területen, melynek fészkelése jelenleg nem ártalmas, akkor otti elhárításon augusztus 31-ig javaslatot kell a dokumentációba jelen esetben erre nem láttunk objektív indokot. Mindemellett természetesen a várhatóan évek múlva esedékes kivételzés időszakában a most deklaráltakból eltérő fajok is fészkelhetnek a hatásterületen, ill. a kivételzés éve lehet a szokásosnál eltérő, extrém időjárású év is, emiatt került az élővilágvédelmi javaslatok közé (KHT 515.o.), hogy "Mivel a javasolt időbeli korlátozások indokoltsága, szakszerűsége függ az adott év melegeitől és költési viszonyaitól is, ezért a kivételzés megkezdése előtt szakmai egyeztetést javasolunk a területileg illetékes természetvédelmi kezelő (Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság) szakembereivel. Amennyiben a szakmai egyeztetés alapján az adott évben az időbeli korlátozások módosítása vagy - módosítástól mentesítés szükséges a területen - a teljes elhagyása indokolt, javasoljuk, hogy a kivételzés az illetékes természetvédelmi kezelő (HNPI) írásbeli hozzájárulásával a fent meghatározott időbeli korlátozást előforduló esetben valósítható meg. Javasoljuk, hogy szűkös esetben a természetvédelmi kezelő szakfelügyelet állását is elrendeltesse." Véleményünk szerint ezzel a javaslatokkal a felmerülő problémák kezelhetők.

- Minden esetben a beavatkozással érintett ingatlanokon található vagy azokkal szomszédos gyepterületek csak a lehető legkisebb kiterjedésben legyenek igénybe véve. Gyepterületen depózás, parkolás, felvonulás, tárolás lehetőleg ne történjen.

A javaslatot egyetértünk.

- A magasabb rendű növényzet (fák, cserjék, felelmekező szarú, magasra nővé mocsári növényzet, pl. nádas) eltávolításával járó terület előkészítő munkálatok (pl. fa- és cserjefűrés, kivágás, szárazítás, gyepmunkák, gyepeltetés) területi igénybevételét csak a legszükségesebb mértékben szabad megállapítani, felesleges területi igénybevétel ne történjen.

A javaslatot egyetértünk.

Magunk is fontosnak tartjuk, hogy a jelenlegi magasabb rendű növényzet eltávolítása csak ott legyen megvalósítva, ahol feltétlenül indokolt.

- „Abban az esetben, ha a tervezett munkálatok még jóval március 15. előtt megkezdődnek, akkor az érintett területen fészkelő madártípusok korábbi fészkelőhelyeiket elhagyják és egyéb területen foglalnak rejt.” A dokumentumot idézett mondatával szakmailag szempontból nem értünk egyet, az erre hivatkozással történő folyamatos munkavégzéssel megzavarhatják a fészkeléseket, alpusztíthatják a tojásokat és a kölyköket fészkeket.

A „Nyírség vizgazdálkodásának fejlesztését (V/2007), vízhozás, víztározás, helyi vízviszatarítás) célzó projekt alkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt keretében készült jelen KHT nem tartalmazza a hivatkozott mondatot.

- Ezen felül a korlátozások miatt területi korlátozásokkal érintett területeken a korlátozás ne a védett vagy jelölt élőhelyei érintett oldalról történjen, ha mindkét oldalon védett vagy jelölt élőhely található, javasoljuk a korlátozás mellőzését.

Előfordulnak természetesen olyan csatornaszakaszok, ahol egyik vagy mindkét oldalon értékes élőhelyek vannak, de általában a korlátozás a csatorna ingatlan határain belül marad, így értékes élőhelyeket számszerű mértékben nem veszélyeztet. A rendelkezésre álló információk szerint a csatornarekonstrukciós munkálatok a csatorna ingatlanokon belül valósulnak meg, így ezen esetekre vonatkozóan a KHT nem tartalmaz korlátozási javaslatot.

Azokon a területeken, ahol a tervezett korlátozás közvetlenül érint vagy érintkezik természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű természetközeli élőhelyekkel (Daru-tét, Ófehértó-őrlét, Bakta-érd, Valaj-látozó területén), a KHT „7.1.2.3. Speciális javasolt intézkedések” fejezetében (517.-519.o.) külön javaslatok kerülnek megfogalmazásra a korlátozás térbeli és műszaki korlátozására vonatkozóan, melyeket az előzőekben már ismertetünk.

Mint a fentiekben látható, amennyiben élővilág-védelmi szempontból indokolt, az Alvtársaikhoz javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a munkák melyik oldalról végezhetők el és hogy hol nem javasolt elvégezni. A korlátozások kapcsolatban területi korlátozással érintett területekre vonatkozó javaslatunk a korlátozás teljes vagy részleges területi és műszaki lekörözéséről szólunk, amelyek területspecifikusan, konkrét helyszínek megadásával szerepelnek a dokumentumokban, és céljuk természetesen a védett természeti területek, élőhelyek és fajok megőrzése, tehát ékként lettek kijelölve is. Amennyiben az igazgatóság szakszerűségeket tartja, fegyre meg javaslatunk a kivételzéssel érintett, illetve kíméleti oldalakra, azonban felhívjuk a figyelmét, hogy a projekt céljainak megvalósulása érdekében - ahogy az korábbi válaszaiban is jeleztük - műszaki szempontból számos csatornacsatornaszakasz esetében elkerülhetően a rekonstrukció. Ilyen szakaszok esetén a korlátozás mellőzése nem lehet opció.

- Továbbá a kiemelt anyagot a szennyvízcsatorna lehet deponálni úgy, hogy a gyommentesítő kaszással el tudják végezni.

A kiemelt anyagot a csatorna ingatlan határain belül a kezelői sávban, jellemzően a meglévő deponián helyezik el. Itt történik az elhárítás és a kiszáradási kvóvén a tereprevezetés, ahol a gyommentesítő kaszással el lehet végezni. A deponiák gyommentesítésére való kötelezés a környezetvédelmi természetvédelmi engedélyekben rendszeres és általánosan alkalmazott eljárás.

3.) A projektre vonatkozóan a további általános javaslatok:

- A beruházás során kérjük, hogy a felmerülő vízkivételei helyeket és mennyiségeket, a vízkivétel idejét, továbbá az esetleges horgászati helyeket, más célú hasznosításokat előre egyeztetésük le igazgatóval egyeztetjük.

Ahogy fentebb jeleztük már több alkalommal, jelen projektnek sem vízkivételek, sem hasznosítások tervezése, megvalósítása nem képezi részét, így jelen beruházás során ezek föl sem merülhetnek, így ennek a projektnek a környezetvédelmi engedélyében az ezekről való rendelkezést irrelevantnak, számon kérhetőséget kétségesnek tartjuk.

- Természetvédelmi szempontból fontosnak tartjuk, hogy a beruházás által érintett ex lege területeken legyen vízszárazítás, aminek fix fenékduszaból legfeljebb 50%, de amennyiben lehetséges 80 % mederfenéksírt eredményeztetés javasoljuk a mederben. Amennyiben a védett terület nagyobb kiterjedésű, akkor a mederfenéksírt mederfenéksírt tartjuk a többi kiterjedésű fenékduszaból elhelyezését, az egy nagy műtárgy helyett, mivel így több kisebb szakaszon történhet meg a víz vízszárazítása a kockázatosabb, nagyobb szakasz helyett.

A fix fenékduszaból, műtárgyak elhelyezésével és számával kapcsolatos észrevételekre adott válaszaink fentebb megtalálhatók, ide vonatkozólag is azokat tekintjük relevánsnak.

Megjegyezzük továbbá, hogy az Igazgatóság már közvetteli a koncepcionális terv kidolgozását követően (2021. március) megkezdésére került tájékoztatás és a vízviszatarlás tervezett helyszínével kapcsolatos véleményezés céljából. A hatástanulmányban megjelölt és ismertetett műtárgyakról, tározókról és vízviszatarlási helyekről az Igazgatóság a tervezési folyamat során többször tájékoztatva lett. A tervezési folyamat során az Igazgatóság javaslatát a műszaki szempontok és lehetőségek adta kereteken belül maradéktalanul figyelembe vettük. Nem gondoljuk, hogy a megkezelőkéhez 1 éve tartó tervezésen és egyeztetés sorozatban túl, további elképzelések egyeztetésének megvalósulása szintén a folyamatban lévő környezetvédelmi eljárás lenne.

- A vízviszatarlással érintett védett vagy Natura 2000 élőhelyek esetében javasoljuk a fenéklétszám alkalmazását, akár tépcasózással, több élőhelyszélességi, melynek alkalmazása jóval egyszerűbb (ideális esetben szinte elhanyagolható), esetleges úszószarvar, vagy rongálás esetén is kisebb esélyrel fordulhat elő, hogy a területről a vízszarvaratandó víz távozik.

Az elcso választunkat erre az észrevételre vonatkozóan is relevánsnak tekintjük.

- Fontos leszögezni megjegyezni, hogy az lege védett területen ne legyen víztávtéll

Az észrevétel tartalma több helyen megjelenik az Igazgatóság leveleiben, melyekre a fentekben választunk. Jelen projekt keretén belül felszólítást nem tervezett, a projekt műszaki tartalma kizárólag a vízviszatarlás és vízpótlás lehetőségeinek megteremtése. A jelenlegi esetleges víztávtéll engedélyezésének, korlátozásának tendérese jelen projekt tervezési feladata nem volt.

- Az az lege területéről az eddig vizet levezető csatornák (szivárognók, forrascatornák) korrózió tólis Eddi egy esetben lehet érinteni, amennyiben esetleg előzetes egyeztetés alapján az itányuk megfordítható, vagyis a csatornából a védett terület felé fogja a vizet vezetni. Ebben az esetben is mindenképp kerüljön mederfeltárási.

Az Igazgatóság jelen javaslatát az utána következő ellenőrzés ellenére sem tartjuk elfogadhatónak általános érvelésben. A projektnél nem célja a megmaradt víz élőhelyek, köztük az az lege védett víz élőhelyek vízszarvarlás viszonyainak kedvezőtlen itányú módosítása, sőt a víz élőhelyek vizpótlása, ill. a helyben keletkezett csapadékvíz vizszarvarlásával a víz élőhely vízszarvarlás viszonyainak javítása a célkitűzés.

Ha konkrét javaslat merül fel természetvédelmi indokból bizonyos csatorna-szakaszok esetében a korrózió jellegű beavatkozás elvégzésére, azt célszerű konkrét javaslatként megfogalmazni, ami a vizpótlással nem érintett fás, erdőszéle közel csatornaszakaszok (un. forráságak) esetében menthető fel elsősorban lehetőségeként.

A vízpótlási útvonalat képező csatornaszakaszok esetében leggyakrabban nincs lehetőség a rekonstrukción, esetleg mederbővítés jellegű beavatkozás elvégzésére, hiszen a beépített víznyomviszony és a saját vízhozam továbbítása érdekében ezen csatorna-szakaszoknak meg kell felelniük meghatározott műszaki paramétereknek.

Jelöljük egyúttal, hogy korábban az Igazgatósággal is ismertetett műszaki tartalom alapján olyan csatornaszakaszokon került tervezésre, ahol a rekonstrukció hiányában a rendszerem vízszarvarlás képessége a rendszer egészének vízpótlása szempontjából elégtelen, vagy a vízgyűjtő kezdő az üzemeltetési tapasztalatai alapján jelezte a rekonstrukció szükségességét. Nem szabad elfeledni arról sem, hogy bár a projekt célja az észszerűség határain belül a helyben keletkező vizet legnagyobb mértékű vízszarvarlás, alapvetően bevezetés a rendszer funkciója, aminek extrém csapadékos időszakokban továbbra is meg kell felelnie. A rekonstrukció kategóriájú tífisa az utóbbi funkciók egyes csatornák esetében veszélyeztetve. Ezzel együtt a rekonstrukciókkal egyidejűleg az ilyen területre vízszarvarlás műtárgyat tervezünk, leggyakrabban esetben úgy, hogy korábban vízszarvarlás lehetősége a területen nem is volt, így állapítottuk az érintett területek vízszarvarlása a beruházással járul, a fenti előírás pedig túlsó.

- A korrózió vonatkozó időbeli korlátozás: vízzel borított, vagy tartósan vízzel borított felszéken szeptember 01. - október 15. között (száraz időszakok esetében előzetes írásbeli egyeztetést követően ettől lehet eltérni), ennek betartását az országos jelentőségű védett természeti és Natura 2000 védett területeken kérjük, az ezen kívüli eső felszéken javasoljuk.

A korrózió jellegű munkálatokra vonatkozó időbeli korlátozást általánosan, a védett és Natura 2000 területeken kívüli területekre is vonatkozathva nem tartjuk elfogadhatónak, mivel olyan mértékben szűkíti le a munkavégzés idejét, hogy az a projekt kivitelezését veszélyezteti. A hatástanulmány élővilág-védelmi fejezetét kidolgozó szakértők általános javaslatként a július 31. - október 31. közötti időszakot javasolták a kivitelezésre és az ezen kívüli időszakot a kivitelezés korlátozására. Így egy adott évben 3 hónap áll rendelkezésre ilyen jellegű munkálatok kivitelezésére, ami már számottevő időtartalom. Az említett szakértők véleménye szerint védett és Natura 2000 területeken kívüli a július 31. - október 31. közötti időszakon kívüli korlátozás már elvárható mértékben lecsökkenti a kivitelezéshez kapcsolódó kedvezőtlen hatásokot és a szeptember 1. - október 15. közé korlátozott munkavégzéssel már nem érhető el akkora mértékű további hatáscsökkentés, amely elengedhetetlen a szők kivitelezési időszak miatt egy következő évi újabb felvétel kedvezőtlen hatásait.

- Korrózió csak azok a csatornaszakaszok legyenek érintve, ahol az mindenképpen szükséges, ezért előzetes egyeztetést kérünk! A korrózió érintett szakaszokon korrózió tartókat kijelölésért tartjuk szükségesnek, amely területek korábbi korrózió során korrózió területek számítottak, azok a jövőben is, teljes területükkel legyenek azok. Ezekről előzetes egyeztetés szükséges, helyüket és kiterjedésüket rögzíteni kell.

A felvétel tartalma az előzőekben már több alkalommal is előkérült, észrevételeinket veie kapcsolatban több ízben kifejtettük.

A korábbi korrózió során kijelölt korrózió területekről sem a vízgyűjtő kezdő, sem az Igazgatóság nem szolgáltatott semmilyen információt a tervezés eddigi időtartama alatt. Nem gondoljuk, hogy amennyiben az Igazgatóság ilyen információkkal rendelkezik, és a tervezés folyamatában ezt nem adta át a Tervező Iroda részére, az ezzel kapcsolatos egyeztetésnek megfelelő platformra lenne a folyamatosan lévő és végleges közlelő környezetvédelmi hatásvizsgálattal eljárás.

- A korrózió nem érintett (tájkorrózióként említett) szakaszokon a gyökérzónás növényfelfoltást sem elfogadható.

A korróziókkal kapcsolatos kérdéseket az előzőekben több ízben megválasztuk.

- A korrózió a lehető legkíméletesebb módon, csak a feltétlenül szükséges lezártsággal elővállásával szabad végezni.

A korróziókkal kapcsolatos kérdéseket az előzőekben több ízben megválasztuk.

- Korrózió csak lyukas korrózió és úgy lehet végezni, hogy az összes víz, még a csatorna fölött folyjon ki belőle.

A javaslatok egyetértünk, elfogadjuk.

- A kivitelezésnek gondoskodni kell a korrózió során partra kerülő védett, illetve fokozottan védett halak, kétéltűk és hullók mederbe történő vízszarvarlásától. A mentési munkálatok végző személyek minden állattal összes felületen kötelesek vízszarvarlani a vízfelületre, azok védettségétől függetlenül. A partra került állatokat a lehető legnagyobb korrózióval kell vízszarvarlani a vízbe. Az állatokat lehetőség szerint a legközelebbi, korrózióval nem érintett szakaszba kell vízszarvarlani. A korrózió anyagot a mentési végző személyek 30 percen belül, szakaszosan vízszarvarlással le kötelesek újból átnézni, mivel akkora újabb állatok vergődhetnek a felszéken.

A mentési munkálathoz a beruházó/kielvező köteles min. 2 fő személyt biztosítani a nagyobb hatékonyág érdekében és a balesetveszélyes körülmények (veszélyes munkagép, csúszós terep) miatt. Amennyiben a kotrási munkálatot több munkagéppel és végző elhárító szakaszon vagy ellenfétes oldalon, úgy minden munkagép melé a beruházó/kielvező köteles biztosítani a min. 2 főt a mentés megváltásához.

Kotrási munkálat csak akkor végezhető, ha az időjárás viszonyok a mentést is lehetővé teszik.

Kotrási munkálat során, ha a természetvédelmi kezelő képviselője kitérkezésekor a mentési végző személyek hiányát, munkavégzés hiányát vagy elégtelen munkavégzést tapasztal, mely védett ésvagy fokozottan védett fajokat is érint, a kotrási munkálatot azonnali hatállyal felfüggesztheti.

A kotláásokat csak a kielvezés időszakában vízzel borított és jellemzően aznle állandó vízborítással, kifejezetten értékes, sok védett és fokozottan védett fajhoz tartozó egyednek előhely biztosító csatornaszakaszokra vonatkozóan tartjuk indokoltnak és elfogadhatónak.

- A munkálatok során kizárólag a csatorna depóniája vehető igénybe, gyepdarutókra kotrási anyag nem juthat.

A javaslatot elfogadhatónak tartjuk.

- A kotrás után a kotrási anyagot el kell egyengetni, majd gyommentesen kell tartani (akár több éven keresztül is).

A javaslatot elfogadhatónak tartjuk.

- Az éltelvényk esetében problémát jelenthet az előrtés elmaradása, vagy időközbeni ábarmaradása. A kielvezési munkálatokat egymásra építve szükséges végagni, először fontos, hogy működjön a vízpótlási rendszer, csak utána kezdjenek el koronai, mérfegyálatk építeni, megalkaldítozandó, hogy megfelelj vízpótlás hiányában esetleg további szárfákat a forlítókat.

A javaslatnál a Tervező Joda maradéktalanul egyetért, azonban a beruházás megvalósítási fázisára, a kielvezés ütemezésére ratalása nincs. Nem tartjuk továbbá realinak, hogy a megvalósítás ütemezését, megvalósítási sorrendjét az egyes projektlemek természetvédelmi engedéllyel határozzák meg, tekintettel arra, hogy a kielvezés várhatóan a forrás rendelkezésre állásától függ majd, melynek biztosítása, illetve rendelkezésre bocsátása általában kormányzati, illetve ágazati minisztériumi döntés.

- A konkrét kielvezési munkálatok megkezdése előtt további egyeztetéseket kérünk, a kielvezés során, több helyen természetvédelmi szakfelügyelet szűkegese.

A javaslatnál egyetértünk és elfogadjuk.

A kielvezés megkezdése előtt egyeztetés, valamint a szakfelügyelet biztosításának előírása a környezetvédelmi hatóságok részéről általábann alkalmazott és elfogadott gyakorlat.

- Javasoljuk, hogy a projekt kielvezése és az üzemelési időszakok alatt is folyamatosan tartassák igazgatóságunkkal a kapcsolatot. Kérjük, a dokumentumokban végrehajtott változtatások minden esetben jól követhetően, egyértelműen legyenek jelölve.

A kielvezés megkezdése előtt egyeztetés, valamint a szakfelügyelet biztosításának előírása a környezetvédelmi hatóságok részéről általábann alkalmazott és elfogadott gyakorlat.

A Főosztály az 1980-85/2023. ügyszámu leveleiben a 2069-265-2023. számú írtában foglalkaló kapcsolás eseeleges észrevételeit illetően keresse meg a HNP-1. Az igazgatóság jelen határozat expedálásáig észrevételeket nem vár.

Az eljáró hatóság a határozat természetvédelmi előírásának meghatározása során az ügyfél észrevételeket is figyelembe vette.

Az ügyfél a 2069-277-2023. ügyszámu leveleiben 2023. május 31-én az eljárás szüneteltetését kérte.

Az Árt. 49. § (1) bekezdése alapján a Főosztály az 1980-90/2023. számú végzésében 2023. május 31-ai kezdő nappal az eljárást szüneteltetés állapotba meg. A VIZITTELY Emvion Kft. 2023. július 4-én érkezett 2069-298-2023. sz. kérelmére a Főosztály az Árt. 49. § (2) bekezdése alapján az eljárást 2023. július 4-i nappal folytatta.

A Főosztály döntését a kérelemben foglaltak a szakhatóságok állásfoglalása, a szakkérdés vizsgálata során adott nyilatkozatok, a rendelkezésre álló információk, valamint a hatásvizsgálát megállapítások figyelembevételével az alábbiak szerint hozta meg.

Levegőtisztaság-védelem

A kielvezés munkafolyamatai közül a tereprendzési, anyagmozgatási műveletek jelentős portbocsátással járhatnak. Légszennyező anyag kibocsátással jár az alkalmazott munkagépek működése is. A kporzás mértéke nem jelentős. Az alkalmazott munkagépek kipufogógáza miatt jelentkező levegőkörnyezeti terhelés lokális jellegű, várhatóan elviselhető (egyes, a beavatkozásokhoz legközelebb eső helyeken időszakosan terhető) lesz.

A tervezett tevékenységhez kózuatokat érintő szállítások nem kapcsolódnak, a hatás csak a munkagépek munkahelyére történő szállításaára cökken. A járulékos járműforgalom (maximálisan 1-2 jármű/nap) nem terhel jelentősen a szállítósokkal érintett útvonalak környezetének levegőjét, a tervezett beavatkozások elvégzéséhez főként a csatornák mellett földutakat használnak.

A felvonással érintett földutak és a legközelebbi ingatlanok távolsága min. 30-50 m. A földutakon mozgó járművek kporzásából eredően a hatásvonalaság 17 m. A lakóingatlanoknál adottily portterhelés nem várható, mivel azok a szállítási utakraál 17 m-t meghaladó távolságban helyezkednek el.

A lakott ingatlanoknál kialakuló légszennyező anyag koncentrációk a létesítés idején az egészségtügyi határérték alatt maradnak. A létesítés hatásterületén belül nem várható olyan mértékű levegő-minőség-törés, amely a helyi lakosság egészségi állapotát bármilyen formában veszélyeztetné.

A hatás - annak időszakosságát és számszerűsített értékét figyelembe véve - semlegesnek ítéltető. Az üzemeléshez kapcsolódóan fennartási és karbantartási munkák során várható közúti forgalom növekedés, melyből származó hatás - időszakossága és vollumene (a vizsgázdálkodási gyakorlatban tapasztalhat alapján a fennartási időszakban csak néhány jármű forgalmával lehet számolni) miatt - elhanyagolható.

A rendelkező rész 3.2. fejezete szerinti levegőtisztaság-védelmi előírások a levegő védelmérti szoló 308/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 4.§-án alapulnak.

Éghajlatvédelem

A hatástanulmányban vizsgálták az üvegházhatású gázok kibocsátásának várható alakulását, továbbá az éghajlatváltozás hatással szembeni sérülékenységet, kockázatókat, az alkalmazható képeségeket és a negatív hatások megelőzését szolgáló lehetőségeket.

A klímasértegeség vizsgálat szerinti a megvalósítás, a létrejövő infrastruktúra előrelátáskan nem eredményez számottevő üvegházhatásúgáz-kibocsátást.

A klímaalkalmazkodási vizsgálat megállapította, hogy a tervezett tevékenységek elsősorban az éghajlati tényezők hírtelen bekövetkező, jelentős változására érzékenyek (zivatár, vihar, hírtelen kezdődő nagy mennyiségű csapadék, aszály stb.); a hosszabb távon bekövetkező kisebb változásokra kevésbé érzékenyek.

Legnagyobb kockázatúnak (legnagyobb potenciális kártét kiváltó és legnagyobb valószínűséggel bekövetkező hatásnak) az extrém eseményeket (zivatar, vihar, bolyg, extrém légnyomrészletek + csapadékszegény időjárás - aszály) azonosították.

A kis számú kockázati mindegyikének kezelésére javasoltak a tervezés, a kivételzés és az Üzemelés szakaszban alkalmazandó adaptációs intézkedést, amely intézkedésekkel a kockázati mértéke jelentősen lecsökken.

A tervezett fejlesztés alapvető célja a klímaváltozástól eredő hatások enyhítése, a klímaváltozához való alkalmazkodó képesség javítása, az alkalmazkodás lehetőségének megteremtése az elhíz szűkséges beruházás - vízpótlás - megvalósításával.

Hulladékgazdálkodás

A környezethasználat a tevékenysége során engedélyhez kötött hulladékgazdálkodási tevékenységet nem végez.

A kivételzés során keletkező építési-hortásvál hulladékok kezelését az *Építési és hortásvál hulladék kezeléséről részletes szabályokról szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KVM együttes rendelet* előírásai szerinti foglalkozás végzési, melyre vonatkozóan a rendelkező téisz 3.4.8. pontjában tettem előírás.

A tervezés során többet humusz keletkezésével nem számolnak. Amennyiben a fejlesztési munkák során mégis többet földhányag (humusz) keletkezik, - ha az egyéb hulladékot nem tartalmaz - a területen hasznosításra kerül (ideiglenesen depóniák, majd a tövestelvezet visszatekintésre kerül). Ezen kívül az építési anyagok csomagoló anyagai, a végésközi hulladék számszámú csodátlakok és idomok, ragasztók göngyölégek teszik ki a keletkező hulladék fő tömegét, valamint az építési-hortásvál hulladékok.

A munkagépek üzemanyag utánpótlása a helyszínen történik, tartálykocsiból. Amennyiben olajcserére lenne szükség, a tevékenységért kármentő tálcát alkalmaznak.

A felbontott üzemanyag, mara aszfalt helyben újrahasonosításra kerül.

A veszélyes hulladékokat (olajos rongyok, olajszelvény, kerozinanyag falkonok, fátartó olaj, hidraulika olaj, akkumulátor, foszfóros göngyölégek, felületkezelő anyagok maradványai, stb.), engedélyvel rendelkező szakcégeknek adják át.

A kivételzés során keletkező, jelentősre kerülő növényzet, hulladékok a munkát végző vállalkozó gondoskodik a vonatkozó előírásoknak, jogszabályoknak megfelelően.

Hulladékok gyűjtése:

Az egyes munkaterületeken üzemi vagy munkahelyi gyűjtőhelyek kialakítása nem lehetséges, mivel a munkaterületek kültérlettel érintettek, ezért a hulladékok elszállításától azonnal (napi rendszerességgel) gondoskodnak.

A munkaterületeken képződő veszélyes hulladékokat a képződés helyén zárt 120-200 literes gyűjtőedényekben elkülönítetten tervezik gyűjteni. Gyűjtőedényeket valamennyi munkaterületen kihelyeznek, felirattal látnak el.

Az *Üzemelés* során hulladék normál körülmények között nem keletkezik, esetleg a karbantartás során keletkezik minimális mennyiségű hulladék, amelyet gyűjtést követően engedélyvel rendelkező szakcégek részére adnak át.

A csatorna kotrásból származó iszap a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 1.§ (3) bekezdés g) pontja alapján nem minősül hulladéknak.

A környezethasználat, mint hulladék termelő hulladékgazdálkodási kötelezettségek terhelik, melyről a határozati rendelkezés részének 3.4. fejezetében rendelkeztem a 2012. évi CLXXXV. tv. 4.§, 6 § (1), 31.§ (1), (2), (5) bekezdési alapján.

A környezethasználatot a keletkező hulladékok vonatkozásában nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettség van, melyre a rendelkező rész 3.4.5., 3.4.6. pontjában tettem előírás a hulladékokat kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII.11.) Korm. rendelet 3.§, 4.§, 10.§, 11.§, 13.§-a alapján.

Az adatszolgáltatás kizárólag elektronikusan teljesíthető.

Zaj- és rezgésveszélyeztetés

A tervezett beruházás 19 db települést érint.

A csatornarekonstrukció az alábbi településrendezési terv szerinti besorolású területeket érinti általában:

- Mezőgazdasági területek (MÁ, MK, MKor, M, Mgy)
- Erdőterületek (E, Eg, Ev)
- Koztér (Koz)
- Vizgazdálkodási területek (V)
- Turisztikai fejlesztési központi terület (Ktur)
- Természetkell terület (TK)
- Különböző terület - szabadtér, sportolási (Ktu-Sz)

A vízépítéssel használt munkagépek általában dízel üzeműek, melyek egyrészt kisebb mennyiségű légszennyező anyagot juttatnak ki a levegőbe, másrészt zajt bocsátanak ki.

Egy helyszínen egyszerre 2-3 munkagép együttes munkavégzésével kell számolni. Egy brigád megfelelő munkaszervezés (organizáció) esetén akár száz szilárd burkolat építésére képes naponta. A gépek zaj és a munkahelyi zajterhelés szempontjából a gépek építésében dolgoznak.

A tervezett beavatkozások alapján a munkahelyszok az alábbiak:

- Csatornarekonstrukciók
- Műanyag rekonstrukciók
- Tartozékpítés

A tervezési területen kivételzési tevékenység 22:00 és 06:00 között nem tervezett.

A létesítés zajvédelem szempontú hatásterületének határa a munkaterület mértani középpontjától számolva nappal a csatorna rekonstrukció tekintetében 73,9 m-re, a szivattyútelep tekintetében 55,1 m-re, a Vajlai-tározó rekonstrukció, valamint a Ludasi-tó- és Laskodi-tározó építése tekintetében 98,3 m-re helyezkedik el.

A számítási eredmények alapján a zajvédelemi határfülek túllépése nem várható a kivételzés időszakában a legközelebbi védendőknél vonatkozásában.

A benyújtott dokumentáció alapján az Üzemelés idején jelentős zajterhelés nem kell számítanunk ezért a Főszabály a *zajvédelemről szóló 93/2007. (XII.18.) KVM rendelet* 1. § (1) pontjában foglaltakat *előfordulásokról módjáról* szóló 93/2007. (XII.18.) KVM rendelet 1. § (1) pontjában foglaltakat figyelembe véve, nem állapít meg zajkibocsátási határértéket.

Szállítás csak a nappali (6-22) időszakban történik. A szállítási málti gépjárműforgalom a megadott szállítási adatok alapján nem okoz 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást a szállítási útvonalon. A zaj és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos előírásokat a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 3. § (1) és (3) bekezdése, az 5. § (2) és a 9. § (1) bekezdése alapján tettem.

Építési zaj

A hatástanulmány szerint a talaj, a földtani közeg minőségének meghatározása érdekében feltáró fúrásokat végeztek. A laboratóriumi vizsgálatokat neheztérre is elvégezték. A vizsgált komponensek közül egyik sem haladta meg a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékeket és a szennyezők mértékéről szóló 6/2009. (IV.14.) KVM-EUM-FVM együttes rendelet 1. számú mellékletében meghatározott (B) szennyezőségi határértéket, így a terület nem minősül szennyezettnek.

A veszélyek elhárításának egyik alapvető eszköze a megelőzés, melynek során a vonatkozó jogszabályok, szabványok, műszaki biztonsági szabványok, technológiák, kezelési- és karbantartási utasítások betartása, a kötelező időszakos felülvizsgálatok és karbantartások elvégzése, a megfelelő szintű és gyakoriságú ellenőrzés elengedhetetlen.

A várakozható bekövetkező események között a benyújtott dokumentáció havi a terv készítését javasolja.

A hatástanulmányban a havária elkerülése érdekében beendő megelőző intézkedések között egyebek mellett az alábbiakat szerepeltetik:

- az építőképeket olyan műszaki állapotban kell tartani, melyvel kizárható a környezetszennyezés,
- veszélyes anyagokat tartalmazó tartályokat kárméltóval kell ellátni,
- üzemanyagot az építési területen csak az előírásoknak megfelelően szabad tárolni, és a gépek felültele esetén nagy gondossággal kell eljárni; egy esetleges szennyezés esetén annak lokalizációjáról, illetve semlegesítéséről haladéktalanul gondoskodni kell;
- a munkák befejezése után a területet a környezetben anyagoktól meg kell tisztítani.

A kivitelezési munkálatokat felültek figyelembevételével tervezik végezni:

Az építés során alkalmazott munkagépek üzemanyag utánpótlása a helyszínen történik, túlfolyásgátló töltőszelvényekkel ellátott tartályokból. Amennyiben olajcsere szükségessé válik, a kárméltó tálcákkal való felültelezés történik, ezzel is csökkentve a szénhidrogén szennyeződések kialakulásának lehetőségét a munkaterületek környezetében.

A területen mobil WC-t biztosítanak, melynek szennyvizét a szolgáltató szállítja el igény szerinti gyakorisággal. A keletkező kommunális szennyvizet szigetelt, zárt, szivárgásmentes tartályban gyűjtik. Az így összegyűjtött vizet normál üzemi körülmények között a földtani közegnek nem terelik. Technológiai szennyvizet nem keletkezik.

A keletkező építési hulladékok elhelyezéséről, engedéllyel rendelkező hasznosítónak történő átadásáról szintén gondoskodnak: a zárt tartályban gyűjtött, szénhidrogénmentes szennyvizet hulladékokat (olajos rongyok, olajszűrők, kenőanyag tartályok, esetlegesen fűrészt olaj, hidraulika olaj, akkumulátor), egyéb veszélyes hulladékokat engedélyes szakcsoportnak adják át ártalmatlanításra céljából.

A veszélyes hulladék képződésére a tevékenység során csak esetleges munkagép meghibásodások során lehet számítani. A munkaterületen képződő veszélyes hulladékokat a képződés helyén zárt 120-200 liter gyűjtőedényekben elkülönítetten tervezik gyűjteni, majd átadják az arra feljogosított átvétlenek.

Tekintettel a korszerű munkagépekre és technológiára, a vártalan, nagy intenzitású szennykezéssel szemben az előfordulási esélye rendkívül kicsi.

A munkagépek rendszeres karbantartásával a környezetvédelmi megfelelés biztosított.

Az építési munkák során normál üzemi körülmények között a földtani közegnek nem érheti szennyezés.

Az üzemszervi állapotú vagy bármely elkérés esetén a környezetbarát eljárási intézkedéseket azonnal megvalósítják és haladéktalanul értesítik az illetékes környezetvédelmi hatóságot.

Az üzemeltetés során hulladék normál körülmények között nem keletkezik, esetleg a karbantartás során keletkező minimális mennyiségű, a létesítési szakaszban bennmaradt hulladék. Az üzemeltetés során környezetet terhelő hatás nem várható, a földtani közeg vonatkozásában sem.

Felhívás esetén az állapotfelmérés elvégzése a rendelkezés rész 3.1.8. pontjában leírtak szerinti szakértelemmel történik, amely során meghatározzák az esetlegesen keletkező káros és károsodások mértékét. Az esetlegesen keletkező káros felhalmozásra kármentesítés és rekultivációs program elkészítése indokolt, mely alapján a káros megszüntetésére, a helyreállítás elvégzésére kerül.

Felhívást követően a természetvédelmi hatóságok részéről a helyszíni ellenőrzés célja.

A létesítmények felhívásának (bontásának) hatással hasonlítottak az építés hatáshatáraihoz.

A rendelkezés részben - a Ktvm. 10. § (4) bekezdés a) pontja alapján - a környezeti hatástanulmány földtani közeg védelmére vonatkozó javaslatának, utasításainak betartása előfeltételként kerül.

A földtani közeg minőségének védelme érdekében a rendelkezés rész 3.3. fejezetében tett előírásokat a 2/19/2004. (VII.24.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés a)-c) pontjai, a 19. § (2) bekezdés, a 6/2009. (IV.14.) KMM-EMM-FVM együttes rendelet 1. és 3. számú mellékletei, a Ktvm. 10. § (4) bekezdés a)

pontra, valamint a környezeti károsodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.28.) Korm. rendelet 2. §-a alapozza meg.

A megnevezett feltételek, az általános környezetvédelmi jogszabályi előírások, valamint a technológiai figyelem maradványok betartása esetén - a földtani közeg káros szennyezése kizárható.

Felszín és felszín alatti vizek

A BM-OKF szakhatósági állásfoglalása alapján a rendelkezés részben foglalt előírások maradéktalan betartása esetén hozzájárult a tervezett beruházás megvalósításához és felügyeléséhez. A részletes értékelést a szakhatósági állásfoglalás tartalmazza.

Természetvédelmi

A vizsgált vízgazdálkodási dűntő része a földrajzi értelemben vett Közép-Nyírséghez tartozik, de kismértékben átnyúlik az Észak-keleti, a Nyugati (borsos) és a Dél-Nyírség területére. A vizsgált (tervezési terület) 2086,8 km², melyet 6 különböző nagyságú részvízgazdálkodási területre osztottak.

A beruházás az alábbi, a törvény erejénél fogva („ex lege”) védett területeket érinti:

Peimheháza: Daru-vét (894/EL/14), Hosszú-vét (893/EL/14), Godófa-réte (1039/EL/14), Nagy-lapos (1037/EL/14);

Ór-Vajaltó-lápa (813/EL/14);

Baktatóránháza: Bakta-táglaláp (812/EL/14), Lófartházi-vét (897/EL/14);

Laszod: Hosszú-vét (893/EL/14);

Nyírság: Győrfa-réte (884/EL/14);

Nyírfák: Daru-vét (894/EL/14);

Nyírkércs: Kopács-hegy-alj-réte (892/EL/14).

Natura 2000 területek

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 területek egy olyan európai ökológiai hálózatot alkotnak, amely a közösségi jelentőségű természetvesztés előhelyfajpusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmére, kereszttel biztosítja a biológiai sokféleség megőrzését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetű területekhez, illetve helyreállításához. Olyan zöld infrastruktúra, mely biztosítja Európa természetvesztés előhelyeinek ökoszisztéma szolgáltatásait, valamint jó állapotban történő megőrzésüket.

A tervezett csatornatekstruktúrák, a csapadékvíz-visszatartási területek, a medertartási területek, a meglévő és a tervezett állandó tározók nem érintenek Natura 2000 különleges madárvédelmi (SPA) területet.

A tervezés közvetlenül az alábbi Natura 2000 természetvédelmi területeket (SAC) érinti:

- Örshéti lőtér (HUHN20062) kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület,**
- Daru-vét (HUHN20124) kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület,**
- Vajaltó-réte (HUHN20120) kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület,**
- Baktatóránháza (HUHN20063) kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület.**

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (Natura rendelet) 10. § (1) bekezdése alapján olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése elkövetendő, amely nem szolgálna közvetlenül valamilyen Natura 2000 terület természetvédelmi céljainak, kivéve a területen kívüli területek szakszerű, azonban valamilyen Natura 2000 területre ártalmatlan, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - vizsgáltnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelyfajpusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.

A Natura rendelet 10. § (2) bekezdésében foglaltak alapján hatásvételek szükséges végzési, amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervek, illetve beruházásnak a Natura 2000 területre jelentős hatása lehet.

Tekintettel a beruházás volumenerre, az érintett Natura 2000 jelölt fajokra és jelölt élőhelyekre várhatóan gyakorolt élővilágvédelmi hatások jellegére, mértékére, a hatások részletes vizsgálatára a BioAqua Pro Környezetvédelmi Szolgálat és Tanácsadó Kft. (4032 Debrecen, Sós Rózsa u. 21.) szakértői Natura 2000 hatásvédelmi dokumentációkat készíthetnek, amelyek a kérelem mellékletét képezik.

A beruházás 31 rekonstruálandó csatornát, 2 szelvénybóvírtási helyet, 13 mederfűrészelt helyszínt, 58 csapadékvíz-visszatartási helyszínt, 2 új (tervezett) állandó tározó területét és 3 meglévő tározó területét, 2 potenciális szippelvezetési területet érint.

Erintett rekonstruálandó csatornák:

- Baktatói (III/3) mellékág
- Chirkóti szivárgó
- Czukker szivárgó
- Császari csatorna
- Csádkarhegyi szivárgó
- Darukúti szivárgó
- Forrásréti szivárgó
- Főzkúti szivárgó
- Hintóházi szivárgó
- Hosazúrti szivárgó
- Ramocsaházi (III/7) mellékág
- Sipos (III/4) mellékág
- Óri (III/5) mellékág
- Jóbréti szivárgó
- Kovácsréti fűg
- Középrti szivárgó
- Kuruczanyai szivárgó
- Kültáposi szivárgó
- Labasréti szivárgó
- Lencserei oklág
- Lencserei kitégzás
- Lencserei szivárgó
- Lórándházi (III/2) mellékág
- Ludasfői csatorna
- Nyírfesi csatorna
- Pálavichini szivárgó
- Ramocsaházi-Büsszi szivárgó
- Sipos-Szöllőréti szivárgó
- Szenaréti szivárgó
- Hodász-Verenyői szivárgó
- Vajai -főfolyás

Szelvénybóvírtási helyek:

- Óri (III/5 sz.) mellékág 0+000-1+800
- Kütagasi szivárgó 0+000-1+100

Erintett mederfűrészelt helyszínek:

- Vajai-főfolyás 12 helyszín (MV-1-MV-12 műtárgyak): Pehmetáza, Rehod, Vajai, Kántorjánosi Óri (III/5. sz.) mellékág (MV-13 műtárgy), Óri
- Baktatói (III/3) mellékág 2 helyszín (M-01 és M-02 műtárgyak)
- Pálavichini szivárgó torkolati szakasz (M-04 műtárgy)
- Jóbréti csatorna torkolati szakasz (M-03 műtárgy)

Új (tervezett) állandó tározók:

- Laszkói tározó
- Ludasfői tározó

Meglévő állandó tározók:

- Vajai-tározó
- Fazsamy-tározó

A közvetlen építési hatásterület élővilágvédelmi szempontból minden olyan terület, amelyet az építéssel kapcsolatos munkálatok fizikailag érintenek. Ennek megjelölése ide tartoznak a földmunkákkal, a tervezett építésekkel, valamint a tervezés jelen fázisában már tudható anyagszállítással és depónálásal érintett területek.

A 31 rekonstruálandó csatorna közvetlenül érintett területi alapvetően a csatorna földfelszínlekek idegen terület igénybevételét csak indokolt esetben tervezik.

A rekonstruálandó csatornák munkaterületi a tervezett mederbóvírtásokkal együtt 420 ha-ra tehető.

A mederduzzasztási helyszínekhez, csapadékvíz-visszatartási helyszínekhez nem kapcsolódik jelentős építési hatásterület, itt a vízvisszatartó műtárgyak építése-átépítése egyenként néhány 100 m² építési területet jelent.

A 2 új (tervezett) állandó tározó esetében építési munkaterület a záróműtárgyak területe, a tervezett földművelések területe, ezek a tervezés jelen fázisában összesen mintegy 13 ha-ra tehető.

A 2 meglévő tározó esetében közvetlen hatásterület a Vajai-tározó körféri területe és a potenciális szippelvezetési területek, amelyek összes kiterjedése várhatóan 52 ha.

A tervezett fejlesztés keretében mintegy 138 km hosszún, a csatornarekonstrukciós beavatkozásokhoz kapcsolódóan tervezett növényzetirítás vagy gyérítés, amely nagyrészt cserjefirtást, kisebb részben a csatornák kezelési sávjában szóróanyagosan felhőt fák egyoldali kivágását jelent. Összeffüggő erdő vagy ültetvényerdő jellegű növényzettel borított területen fák ritása nem tervezett, erdőrezéseket minthatalis mértékben a műanyagépítési munkák érinthetnek.

A mederben és a kezelési sávban a fenntartó kezelések hiánya miatt szóróanyag jelenleg nem növényzetet ugyan eltávolításra kerül, de ezzel egyrészt a fenntartási állapotok áll helyre, másrészt a fakivágás volumene elenyésző, hammadrezzel a fejlesztés hatására a fás vegetáció számára hozzáférhető vizgyűjtőn várható számottevő talajvízszintemelkedés hatására a fás vegetáció számára hozzáférhető többet vízkészlet jelenik meg, minnek következtében a vizes élőhelyekhez kötődő fás vegetáció és egyáltalán a vizes élőhelyekhez kötődő vegetáció - beleértve a lágyszárú vegetációt is - produktívjában növekedés várható. A fejlesztés megvalósulása után, az üzemi vízfűtési rendszernek éves távlatban a teljes vizgyűjtő területen várható a vizes élőhelyek vízháztartási viszonyainak javulása, stabilabbá válása. Ennek következtében a tervezett beavatkozások eredményeként a vizgyűjtőn található vizes élőhelyeken - előre láthatóan csökken a talajban, üledékben felhalmozódott szervesanyag oxidatív bomlásának mértéke, intenzitása, és javul a szervesanyag-felhalmozódás, közegképződés feltétele, ami várhatóan növeli a vizes élőhelyek számosságát és a fenntartási munkák jellege, volumene, gyakorisága nem változik, várható, hogy az érintett csatorna-szakaszok mentén a kivitelezést követő üzemi időszokban a jelenleghez hasonló vegetáció kialakulása várható.

A beruházással közvetlenül érintett az Ófehértói lőtér (HUHN20062) Kiemelt jelentőségű természetvédelmi terület leginkább különböző mértékben cserjésekkel borított terület. Ez a cserjések igen változó sűrűségű, van, ahol ligetes megjelenésű, van azonban olyan is, ahol a legelő által mozgósított már akadályozza, vagy éppen lehetetlenné teszi. Kiemeltképpen - főként a gyomosodott, sűrű nádoptipummal és seprénykóróval. A terület egyetlen jószágjáratait képez, a legmagasabb buccafelhőkötő a legnépesebb laposokig, ahol gyakorlatilag nem zajlik más típusú gyep-

gazdálkodás, és érdeklődés, és érdeklődésben más típusú, térségi érdeklődésben vett előhelykezelés sem. A Natura 2000 területen a fokozottan védett magyar fűtrifika (Carabus hungaricus), továbbá a fokozottan védett közönséges ürge (Spemophilus ciliatus) előhelyei találhatóak.

A Lőpántházi (III/2) melléklet rekonstrukciója során a lefolyási akadályt képző növényzet gyérítése-eltávolítása, továbbá a meglévő műtárgyak felújítása-átépítése pontosan beartózkodás, minden műtárgy megközelítése földön történhet, így a (8260) Pannon homoki gyepék állományának jelentős taposása megelőzhető. Emiatt a kivételzés negatív hatással az előhelyre jelentkezik, elővesztés mértékkel.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségekben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KÖM rendelet 1-2. számú melléklete alapján:

- közönséges ürge (Spemophilus ciliatus) fokozottan védett fajnak minősül, természetvédelmi értéke egyedenként 250.000 Forint;
- magyar fűtrifika (Carabus hungaricus), fokozottan védett fajnak minősül, természetvédelmi értéke egyedenként 100.000 Ft.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése szerint illos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kinzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A 42. § (1) bekezdése szerint illos a védett növényfajok egyedének veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, előhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A Baklai-erdő (HUHN20063) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, a nyírségi homokot egykor borító hatalmas kiterjedésű gyöngyvirágos tölgyes és gyertyános tölgyes erdőinek egyik utolsó megmaradt összefüggő maradványa. Kiemelkedő értéke mindkét társulás, a gyertyános-kocsányos tölgyes a térségben a területen kívül teljesen hiányzik. Az egész erdő maradványai hullámzó felszínű fűtörzsek-vetkék nőt. A bucskai erdő és a központi mélyedő vágók alja között gyakran 10-15 méternyi a szintkülönbség. A beruházással érintett terület ingatlannyilvántartás szerint teljes hosszában a Natura 2000 területen kívüli esik, de azzal végig közvetlenül határos földterületen. Az előzetesen lehatárolt, potenciális munkaterületet kecsény sárvány benyúlik a Natura 2000 területen belülről fordult elb.

A Natura 2000 területen a nagy hóscincér (Cerambyx caryo), a skarlátbogár (Cucujus cinnabarinus), illendőleg a nagy szarvasbogár (Lucanus cervus), a nagy palikósdenevér (Rhinolophus ferrumequinum), a nyugati piszcadenevér (Barbastella barbastellus), a nagyfülű denevér (Myotis bechsteinii), a hegyesorrú denevér (Myotis blythii), a csomarkfülű denevér (Myotis emarginatus), a közönséges denevér (Myotis myotis), továbbá jelölt embersíj, a fokozottan védett vidra (Lutra lutra) fordul elő.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségekben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KÖM rendelet 1. és 2. mellékletében szerepel:

- nagy hóscincér (Cerambyx caryo), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 100.000,- Forint;
- skarlátbogár (Cucujus cinnabarinus), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 5.000,- Forint;
- nagy szarvasbogár (Lucanus cervus), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 10.000,- Forint;
- nagy palikósdenevér (Rhinolophus ferrumequinum), fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 100.000,- Forint;
- nyugati piszcadenevér (Barbastella barbastellus), fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 100.000,- Forint;
- nagyfülű denevér (Myotis bechsteinii), fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 100.000,- Forint.

csomarkfülű denevér (Myotis emarginatus), fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 100.000,- Forint.

- közönséges denevér (Myotis myotis), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 50.000,- Forint

- a hegyesorrú denevér (Myotis blythii), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 50.000,- Forint,

vidra (Lutra lutra) fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 250.000,- Forint

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése szerint illos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kinzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A rendelkező rész szerinti előírások teljesülése esetén a jelöltfajokat, jelölt előhelyeket érő hatások jelentősen mérsékelhetőek, azok hatása elvisehető, illetve semleges. A beruházás a Natura 2000 jelölt értékekre nem gyakorol várméltóan jelentős negatív hatást. A Baklai-erdő tekintetében akár javító hatása is lehet az erdőre, főleg az erdőtünt E-i felében.

A Vajai-tározó (Vajai-tározó, Vajai-tó, Vajai-dűvő) a Vajai-főfolyás 28+910 km szelvényében épített duzzasztóval létesült. A tározótér eredetileg is tó volt, a tó területének megnövelésével létesült a tározó. Fellette a Vajai-főfolyás medrének kiszáradásával és mélyítésével alapos medence található. A Vajai-tározó nagy része lág, melyet viztározóként kezelnek. A természetvédelmi szempontból különleges természeti képződmény - úszólap - alakul ki. Az úszólap felé néző a viztározó területét országos jelentőségű védett természeti területtel nyilvánítták (Vajai-tó Természetvédelmi Terület).

A Vajai-tározó a Natura 2000 területek részét képezi: kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (területkód: (HUHN20120), ahol különböző értékes növényfajtaújsok előfordulása ismert. Úszó rekeszvetések (úszólapok), közegképző nádások és lágpad is előfordul. A tározó területén a természetvédelmi jellegű európai tavak és hirtartóvízvezetők (3150) és a lágpadak és hirtartóvízvezetők (3160) jelölt előhelytípusok, továbbá „puhás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve lágpadok” (91E0) N2000 előhelyek találhatók meg. Jelölt növényfajai minnesnek. A terület értékes növényfajai a fehér tündérróza (Nymphaea alba), a tőzgepáfrány (Thelypteris palustris), továbbá a nádi boglárka (Ranunculus lingua), a lápi csallán (Urtica kovárensis) és a tarlós pajzsa (Dryopteris cristata), is előfordul. A tározó unikális értéke a fokozottan védett és közönséges jellegű nagygyökű (Liparis loeselii). A Natura 2000 területen jelölt hullófej a moosárt lakóds (Erys orchiculans) és a fokozottan védett vidra (Lutra lutra) előhely is egyben a dokumentáció, valamint a HNP biológiai adatszázsa szerinti.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségekben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KÖM rendelet 1-2. számú mellékletében alapján:

- nagygyökű (Liparis loeselii), fokozottan védett növényfaj, egyedének természetvédelmi értéke: 250.000,- Forint
- moosárt lakóds (Erys orchiculans), védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 250.000,- Forint;
- vidra (Lutra lutra) fokozottan védett faj, egyedének természetvédelmi értéke: 250.000,- Forint.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése szerint illos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kinzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása. A 42. § (1) bekezdése szerint illos a védett növényfajok egyedének veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, előhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A beruházással közvetlenül érintett a Dam-tér (HUHN20124) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, ENY-DK-i irányban húzódik a Baklai-tó (III/3)-folyás mentén. A Vízfolyás közelében jó

vízilappoti lap- és moosaratyek, rekettyeifűzések, magassásosok, nádasok fragmantumai találhatók, bár a terület jó részén jellemző a cserjefésedés, a nádasodás és az invázió *Solidago gigantea* terjedése. A természetvédelmi területek szűkítették ÉNY- felé, szélesednek Nyírfákó irányba. A vízes élőhelyeken számos védett növényfaj fordul elő, legnagyobb értékű a fokozottan védett és a területen jelölt státuszú réti angyalgyökér (Angelicca palustris), ill. nagy tűzlepke (Lycaena dispar) fordul elő.

T-3_001 Baktaói (III/3) mellékág, Bakta-út-folyás Pénhészáti nyugatra eső részéhez kapcsolódó terület a Daru-ét különböző természetvédelmi területek részét képezi. Az úde természeti viszonyokat kedvező társulások közül jó természetességűek a moosaratyek, kékpérfés rétek és a tűzlapok, míg a magassásosok és rekettyes rétek jellemzően közepes természetességűek. A területen előfordul a buglyos szegfű (Dianthus superbus) a HNPI biotikai adatbázis szerint.

A területen csermelyaszat (Cirsium rivulare), a pompás kosbor (Orchis laxiflora subsp. elegans), a húszfűny ujjaskosbor (Dactylorhiza incarnata), a rostosbúvú sás (Carex appropinquata), a moosári kosbor (Pseudanemum palustre), a tőzegpáfrány (Thelypteris palustris) fordul elő.

T-3_002 Baktaói (III/3) mellékág HUHN20124 Daru-ét különböző természetvédelmi területek kiemelt, vízviszálattára alkalmas területnek 100%-a Natura 2000 terület része.

Az élőhelyre a műtrágyapótlások, a korlátsorán a kótrópályák kialakítása, depóniákon történő laposítás és az öledekelhelyezés is káros hatást gyakorolhat, a Baktaói (III/3) mellékágon áthaladó szakaszon a mederkorláts nem megengedett. Pontszerű beavatkozások (műtrágyapótlástáplálás), továbbá a meder tisztításra (lefojtást akadályozó növényzet eltávolítására) kerül sor, összességében jelentős degradációs hatás várhatóan nem lesz jellemző. Ezek a hatások is inkább az élőhelyfajok széles, a mellékágy-depónia mentén fognak megvalósulni, keskeny sávban. A nagyvíz hatások mértéke az élőhelyre elvárható. Az adottságaihoz fukardán jó természetességű élőhelyek, természetközeli területen a Daru-ét ex lege védett lap területen fekszik. Elsősorban magas természetességű szikes rétek, mérsékelten jelentős szikesrétek találhatók itt viszonylag nagy kiterjedésben, ezek egy része közpályák jellemzőségű élőhelyeknek felel meg: 6410 - Kékpérfés lapterület, a 7230 - Mészakövekű úde lap- és sásrétek és a 6440 - Ondion dűlői folyókőgyepek moosaratyek.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségek természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közöttéletről szóló 13/2001. (V. 9.) KÖM rendelet 1-2. számú melléklete alapján.

- buglyos szegfű (Dianthus superbus) védett növényfajnak minősül, természetvédelmi értékük egyedeenként 5.000 Ft.
- réti angyalgyökér (Angelicca palustris), fokozottan védett növényfajnak minősül, természetvédelmi értékük egyedeenként 100.000 Ft.
- nagy tűzlepke (Lycaena dispar) védett állatfajnak minősül, természetvédelmi értékük egyedeenként 50.000 Ft.
- harántfűny törpecsigája (Vertigo angustior), védett állatfajnak minősül, természetvédelmi értékük egyedeenként 5.000 Ft.
- hassas törpecsigája (Vertigo moulinsiana), védett állatfajnak minősül, természetvédelmi értékük egyedeenként 5.000 Ft.

A természetvédelmi terület 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése szerint itt a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kímzése, elpusztítása, szaporodásának és más életfunkcióinak veszélyeztetése, lakó- élő- táplálkozók- kőfű- díszítés- vagy díszítési céljainak lerombolása, károsítása. A 42. § (1) bekezdése szerint tilos a védett növényfajok egyedének veszélyeztetése, engedély nélkül elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A vízviszálattal területeken, rekonstrukciós munkákban, ezek mellett a tervezett Laskói tározó területén fordulnak elő természetvédelmi szempontból jelentős csigafajok, megfelelő élőhely előfordulása esetén, de természetvédelmi szempontból a Natura 2000 terület természetvédelmi jelentőségű és jelölt természetvédelmi területként a harántfűny törpecsigája (Vertigo angustior) és a hassas törpecsigája (Vertigo moulinsiana). A fajok az úde moosaratyek, lapréti, lapi magassásosok - magassásos, zömökcsigásos élőhelyeken, valamint a kékpérfés lapterületen és tűzlapokon élnek. A fajok potenciális

előfordulási területek elsősorban a következő vízviszálattal helyek: Forrásréti-sziget, Sipoce (III/4.) mellékág, Kovacsréti tó, Középtó szivárgó, Labasréti szivárgó, Ramocsaházi (III/1.sz.) mellékág.

A csatornák a természetis malakofauna szempontjából egyértelműen a zöld folyócsa szerepét töltik be. A mederben a vízi és vízparti puhatestűek dominálnak. A réti elemek az átlagos vízszint feletti nedves élőhelyeken bár rendszertől nagyon alacsony számban, de jelen vannak. Rétiállomány területként ugyan nem a legjobb élőhelyek, azonban ezek közik össze a lápmédenyekkel és megfelelő vegetáció jelenléte esetén lehetőségét biztosítanak a faunacserére vagy akár hosszú távon a korábban károsított élőhelyek benépesítésének teljességteljesítésére.

Jelenleg még számos lapi világ látható a Vajai-folyás vízrendszeréhez tartozó Bakta-út-folyás vízgyűjtő szakasza mentén (Vajai_113), valamint a hozzá szervesen csatlakozó Vajai_052 és Vajai_097 együttesekben: ezek együttesen a Daru-ét (HUHN20124) site részei. A Vajai_052 ill. a Vajai_097 területeken domináló sás-, illetve lápréti kaszálók jelenleg eléggé kiszáradt állapotban vannak, ugyanakkor mind a vegétációban, mind a malakofaunában megvan az a potenciál, hogy a regeneráció sikeres legyen, arannyiban a talajfelszín vízszáraztatása javul. A kijelölt területek, de igazából az egész Daru-ét (HUHN20124) site az egyik legszebb és legdiverzibb lapterület a Nyírségben.

Állandó tározók: töltések csak ott kerülhetnek kialakításra, ahol az feltétlenül szükséges ahhoz, hogy ne kerüljön ki víz oda, ahol az nem kívánatos. Átlagos mélység 0,4-0,9 m. A vízpolitika a nyomtörzsekkel segítésgével történne.

Az elkövetés egyeztetések során a tervezett 11 helyszínen közti azokat amelyek Natura 2000 SAC területeket érintenek volna, elvetették. Ez a két helyszínen a következő: Baktaói tározó. A Baktaói tározó a Kis Libegő különböző természetvédelmi területek (HUHN20133) érinti. A tározó területre a Kis Kijelölésű Natura 2000 területet teljes mértékben fedi. A tározó jelölt élőhelyek a tározó megvalósítása esetén elfülnének. Általános rendszerű tározás lehetőségeit továbbra is vizsgálják. Csizrethi tározó: A Bin Nagy-ét KÜTT Natura 2000 területet (HUHN21163) érinti. LIFE projekt célterülete, ahol a réti angyalgyökér számára megfelelő élőhelyfenntartás a cél. A tervezett tározó jó élőhelymózzalot érth, a jelölt élőhelyek az üzemi vízszint által fedett területen elfülnének.

A Laskói tározót tározó területen a Vajai-folyás medre a feltartás idején száraz (Vagy nyomokban a nedves, de víz sehol nem volt benne). Védett növényfajok a Vajai-tározó területén fordulnak elő, de az aktuális és az archív adatok között sincs olyan, amely a vízforrás medrére, vagy a vezérlőkorra vonatkozna.

A tervezett új létesítési állandó tározók esetében meg kell határozni egy ökológiai vízminységet, amelynek a mederben tartása elsődleges cél. Fontos, hogy az ökológiai vízminységet meghatározásnak alapját az a vízszint képezze, aminek a tervezett tározóban tapasztalható felszíni vízborítás területi kiterjedése az üzemi vízszintnél észlelhető területi vízborítás 50%-a. Arannyiban a tározóban a tározó vízminysége az ökológiai vízminységre csökken, úgy a tározó területén mindenütt vízvétel korlátozása, ill. teljes leállítás javasolt. Ez a vízvétel képezhet a tározóhoz képest ásvízi vízforrás-szakaszra jellemző, a természetvédelmi kezelő által kért - természetvédelmi szempontból kiemelt értéket képező élőhelyek érintő - ökológiai kiértékelése.

A kiemelt területek kijelölésével nem lehet a védett növény- és állatfajok teljes állományait megővni. A kármentesítő intézkedés hatékonyaságának értékelésekor mérlegelni kell, hogy egyrészt a kijelöléshez és tározófejlesztéshez kapcsolódó kedvezőtlen hatással érintett védett növényfajok és állatfajok a tervezett állandó tározók talajvízszintre gyakorolt pozitív hatásának hatás területén található hasonló élőhelyekkel területen is jellemzően előfordulnak, ahol az érintett fajok állományai esetében egyértelműen pozitív hatás várható a tervezett beruházás üzemi és természetvédelmi területén. Az állandó tározófejlesztéssel érintett élőhelyek nem uniális előfordulási területek. A tározó megvalósítása károsítósságú a nagyobb térségre kiterjedő javító hatások eléréséhez, mivel ezek a tározók állandó beszivárgást biztosító területek lesznek, és ezek jelennek a tervezett víznyelő rendszer alapjait, különbözően szárazos, csapadékhányos években és időszakokban. A térségi szintű javító hatások pedig az itt érintett fajok minden további állományát pozitívan fogják érinteni várhatóan az Vajai-folyás teljes területén.

A Natura rendelet 4. § (1) bekezdés szerint a Natura 2000 területek lehatárolásának és fennmaradásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fennmaradó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A Natura területeken előforduló védett és/vagy Natura 2000 jelző fajok-, valamint a közösségi jelentőségű területek védelmére érdekében a Focsofaly a 3.6. fejezetben előírásokat tett.

A beavatkozásokkal érintett természetvédelmi korlátozásokat az alábbi indokok alapján tettem:

A fészkelési és fókanevelési időszak kivételével a madárfajok vagy nem tartózkodnak a területen (pl. telelési időszakban ártikai telelőterületeken tartózkodnak), vagy végülis (nőpképes) egyedekként figyelhetők meg (pl. vonulás, telelés, vagy fészkelés utáni kóborlás időszakában), melyek képesek a zavaró hatásokra elkerülő magatartással reagálni.

Augusztus közepére az idő, őshonos faegyedek odvaiban pihenő denevérfajok esetében a potenciálisan érintett kőlykezőszálásokon születtek juvenilis egyedek már képesek elhagyni a szálláshelyeket, de a téli nyugalmi periódus még nem kezdődött el, így a jelzett időintervallumban valamilyen érintett egyed elmenekülni a fakéregbe által érintett szálláshelyről.

A kétéltűk és a hüllők téli nyugalmi időszaka során (október 15.-március 16. között) az izsápban, vagy egyéb földi üregben elvermet állapotban vannak. Anyagcserefolyamataik lelassulnak és gyakorlatilag nem végeznek helyváltoztató mozgást, aktív mozgásra képtelenek. Ebben az időszakban végzett munkálatok (munkakortár, deponálás, zagyelhelyezés) az érintett egyedek pusztulásával járnak. A kora tavaszi nyár közepéig-végéig tartó időszakban a zagyterek területén, valamint a vizsgált csatornaszakaszon sem zárható ki olyan kőlykezők kialakulása, mely kétéltűk alkalmai szaporodóhelyként/védelemként szolgál. A kétéltűk szaporodási időszaka március közepétől kezdődik és július 31-ig elhúzódhat. Aóban az eselőben, ha csapadékos időszaknak köszönhetően folyamatos vízborítás alakulna ki a beruházás által érintett területeken, akkor július végére már valamilyen kétlétű egyed általakulása lezajlik és valamilyen egyed a tervezett munkálatok kedvezőtlen hatása elöl elmenekülni képes aktív szírazföldi életmódról a alkalmas állapotba kerül, de még a területben kifejtett téli nyugalmi időszak nem kezdődik el. Vízrel telk munkálatok esetén a fenti időszakra időzített kivételzés járhat a legkisebb mértékű sérülésel/mortálitással.

Mivel az időbeli korlátozások pontos időintervalluma függ az adott év meteorológiai és költési viszonyaitól is, ezért a kivételzés megkezdése előtt szakmai egyeztetés szükséges a területileg illetékes természetvédelmi kezelő szakemberekkel. Amennyiben a szakmai egyeztetés alapján az adott évben az időbeli korlátozás módosítása vagy - mindyely vagy bizonyos részterületeken - a teljes elhagyása indokolt, a kivételzés az illetékes természetvédelmi kezelő (HNRP) írásbeli hozzájárulásával a bent meghatározott időbeli korlátozást elkerően megvalósíthat. Továbbá a kivételzés során, amennyiben az adott évben a kivételzés 400 méteres körzetében vagy a megközelítési útvonalak mentén fokozottan védett és emiatt zavarásra kifejezetten érzékeny madártípus jelenléte miatt lehet a beruházással, úgy a természetvédelmi kezelő eseti korlátozásokat írhat elő.

A kotrási terület határainak pontos helyszíni lehatárolása az érintett Vajai-Lo Természetvédelmi Terület és a Vajai-tározó (HUHN20120) Különlleges Természetmegőrzési Terület egyértelműbb élőhely-folyónak (pl. úszólápok) megővését, a kivételzéséhez kapcsolódó degradációjának elkerülését, ill. minimalizálását kell, hogy szolgálja. A kotrási munkálatok (egyén az hidromechanizációs kotrás vagy hidraulikus kénalás kotróval történő kotrás) során kitermelt kotrási anyagot a Vajai-tározó (HUHN20120) Különlleges Természetmegőrzési Terület határain kívül helyezték el. A kotrási anyag-nak még az ideiglenes deponálása sem érintheti a Vajai-Lo természetvédelmi szempontból jellemző-dőben értékes úszólápi jellegű élőhelyeit. Ennek megfelelően a hidraulikus kotróval történő munka-

végzés során ideiglenes deponálás - beleértve a kotort és átmozgatót anyag ideiglenes deponálását is - csak kotrásra egyébként kijelölt területen történhet, kimerítési területen nem.

Tekintve, hogy a kivételzés várhatóan évek múlva valósu meg, a kotrási területek pontos határait köznevelni a kivételzés előtt a határozathozz mellékelt ábrán szereplő „javasolt kotrási terület” térinformatikai állományt alapul véve, ezt akkori helyszíni tapasztalatok alapján szűkebb szerinti módosítva, a kotrási területen történő (a nyílt vízzen csónakkal, a sűrű mocsárvövényzetet borított területen pedig nádarató kombajn segítségével végzett) helyszíni bejárás során kell jól láthatóan kijelölni. Ezt a természetvédelmi kezelő bevonásával kell elvégezni.

A Vajai-tározó kotrási munkálatának kivételzését a projekt megvalósításának arra az időszakára javasolt időzíteni, amikor már képzeli az üzemszerűen működőtelhető - Tészdói tórtér - vízpótlás, hogy a vízpótlással elkerülhető legyen a kotráshoz kapcsolódóan az úszólápok további károsodását okozó széledeggésszen alacsony vízálás kialakulása. A vízpótlás megindulása esetén a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetés alapján javasolt a vízszint beállítása, tekintettel arra, hogy az úszólápok az alacsony vízálás miatt terengzölnek. A terengzött úszólápok gyors, jelentős vízszintemmagasságú tartós elöntése a növényzetük pusztulását vonná maga után. A vízpótlás mértékének és ütemének meghatározása során arra kell törekedni, hogy az úszólápoknak legyen lehetősége felszakadni. A kotrási minimum kétű, de optimális esetben 3 évre szétbuzra, 3 ütemben javasolt végrehajtani.

A Vajai-tározó 2022-ben emez mocsári növényzettel teljesen benőtt déli részén a kotrási javasolt alacsony vízszintnél, a fentiekben javasolt minden körülmények között tartandó 135,9-136,1 mBf közötti minimális vízszint körül, ahhoz közelítő vízszinten elvégezni, hidraulikus mocsárfáru kotrás segítségével. Az elítvóváltásra kerülő magasabbrendű növényzetet és dűdételt teljes egészében el kell távolítani a medertől. A kotort anyag medertől történő kijuttatása érdekében legalább 3-4 helyen, maximum 10 m széles átlátszó kell kijelölni a part menti emez mocsárvövényzet saján és a fászfáru szegélyvegetációt kereszttel a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetés alapján.

A Vajai-tározó északi részének legmélyebb, utóbbi évek csapadékhányos időjárás viszonyai, ill. a talajvízszint több évtizede tartó csökkentő tendija ellenére 2022-ben emez mocsári növényzetű menses közeped részén a kotrási javasolt kifejezetten magas vízszinttel elvégezni hidromechanizációs technológiával.

A Vajai-tározó közepes sávjában, a hidromechanizációs kotrásra javasolt északi kotrási terület és a mocsárfáru hidraulikus kotróval történő kotrásra javasolt déli kotrási terület érintkezési sávjában, ahol a javasolt minimális vízszint mellett mocsárfáru kotróval nem megvalósítható hatékonyan a kotrás, ill. hidromechanizációs technológiával sem végezhető el a kivételzés, ott úszómdre helyezett hidraulikus kotróval magas vízálás mellett történjen a kotrás megvalósítása.

A Natura rendelet 4. § (1) bekezdés szerint a Natura 2000 területek lehatárolásának és fennmaradásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fennmaradó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A természetvédelmi területről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) rendelkezései szerint:

A 42. § (1) bekezdése szerint tilos a védett növényfajok egyedének veszélyeztetése, engedély nélkül elpusztítása, károsítása, élőhelyének veszélyeztetése, károsítása.

A 42. § (3) bekezdése alapján természetvédelmi hatóság engedélye szükséges védett növényfaj:

a) egyedének, virágának, termésének vagy szaporításra alkalmas szervének gyűjtéséhez;

e) egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez, természetbe vonásához.

A 43. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kintzása, elpusztítása, szaporodásának és más életfunkciójának veszélyeztetése, laktó-, élk-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyének lerombolása, károsítása.

A 43. § (2) bekezdése alapján a természetvédelmi hatóság engedélyre szükseges védett állatfaj:
a) állományának szabályozásához;
b) egyede fészéknek áttelepítéséhez.

A 80. § (1) bekezdése szerint természetvédelmi bíróságot köteles fizetni, aki tevékenységével, vagy mulasztásával:

- A természet védelmet szolgáló jogszabály, illetve egyedi határozat előírásait megsérti;
- A védett természeti értéket jogellenesen veszélyezteti, károsítja, elpusztítja;
- D) A védett élő szervezet, életközösség élőhelyét, illetőleg életképességét, jelentős mértékben zavarja.

A kivételzés során védett élőlény egyedének, illetve állományának észlelése esetén, annak veszélyeztetése elkerülése érdekében a munkálataikat le kell állítani és haladéktalanul értesíteni kell a területileg illetékes természetvédelmi őrt, aki a helyszínen a természetvédelmi értékek védelmének érdekében kezdeményezheti a munkálatok felfüggesztését.

A Natura rendelet 10. § (8) bekezdésében foglaltak alapján ha a terv, illetve a beruházás a hatáskörbe tartozó területen található, a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelypusztok természetvédelmi helyzetére kedvezőtlen hatással jár, és a terv, illetve a beruházás megvalósítására egyéb észszerű megoldás nincs, azonban a tervhez, illetve a beruházáshoz a 10/A. § (2)-(3) bekezdés szerinti közzététel szükséges, a terv elfogadható, illetve a beruházás engedélyezhető. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy az a lehető legkisebb kedvezőtlen hatással járjon.

A Natura rendelet 10/A. § (1) bekezdése értelmében az a terv vagy beruházás, amely az ott meghatározott élővilágra vonatkozó adatok alapján jelentős hatással lehet valamely Natura 2000 területen előforduló, annak kijelölésének alapjául szolgáló, a 2. B) vagy 3. B) mellékletben felsorolt kiemelt közönségi jelentőségű fajra vagy a 4. B) mellékletben felsorolt kiemelt közönségi jelentőségű élőhelytípusra, - a (3) bekezdés követelével - kizárólag kiemelt fontosságú közönségi fogadható, eltiltandó engedélyvel.

A beruházás szüksegszeritsegét a Natura rendelet 8. melléklete 4. pontjában meghatározott d) pontja, környezeti szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás kémszeritő közzététel támasztja alá.

A beruházás megvalósítása kiemelten fontos közzététel, ezért a rendelkezés részben előírt feltételek betartása mellett a Natura rendelet 10. § (8) bekezdése és 10/A. § (1) bekezdése alapján engedélyeztem.

A projekt célja a meglévő belvízelvezető rendszer alkalmazása tétele a helyben keletkezett és a Tiszai vízkielérőli kománhozott vizek visszatartására, amely a rendszer funkciójának kibővítése az eredeti szerepének megartása mellett. A rendelkezésre álló információk és az ügyfél 2009-208-2023 írtakozásán, az eljáró hatóság számára kiadott és a HNIPI részére is megküldött nyilatkozata alapján egyes mederszelvények - figyelmebe véve a vízvisszatartás hatását is - a beavít elvezetések szempontjából kritikus mértékben feliszapolódtak. A nyilvántartási sziltekhez közzel és túllépt szakszakon a körtés méltokozott, mivel a vízpótlás és a vízvisszatartás a csatornák nyírántartott vízszállítási kapacitásának figyelembevételel kerit megtervezésére. Egyes szakszakon azonban a feliszapolódás előrehaladtott, így rekonstrukció hiányában a vízvisszatartás hatásaival együtt a belvízelvezető funkció már jelentősen sérült. Fentiek figyelembevételel a rendelkezés rész 3.6.11. pontja szerinti előírtat tettem.

A rendelkezés rész 3.6.16. és 3.6.17. pontjában szereplő (a vízjogi engedélyes terv tartalmára, továbbá annak a releváns információkat tartalmazó részai megküldésére vonatkozó) előírtat a Vízterv Envrion Kft. 2009-208-2023. számú, 2023. május 12-én érkezett ügyféli nyilatkozatának, valamint a HNIPI-HNIPI-00076-5/2023. sz. természetvédelmi kezelési nyilatkozatának tartalmá alapján tetta a Főosztály. Az Akr. 2. § (1) és (2) bek. a) pontjában foglalt jogszertelési és szakszerelési alapnyak, valamint a Kvt. 68. § (5) bekezdésében foglaltak - mely szerit a létesítési (épitési), illetve mltokodási (használatbevételel) engedély a környezetvédelmi, illetve egyseges környezetvédelmi engedélyben

foglaltakot nem térhet el - csak abban az esetben biztosíthatók, amennyiben a rekonstrukcióval érintett csatornaszakaszok és a rekonstrukció műszaki adataikkal átátmasztott indokai egyértelműen meghatározásra kerülnek.

A nyilatkozatban foglalt, feltétlenül rekonstruálandó csatornaszakaszok pontos meghatározásához szükseges adatok a környezeti hatásvizsgálattal eljárás során még nem álltak teljeskörűen a tervező rendelkezésére, azonban a vízjogi engedélyes tervek elkészítéséhez azokkal már nyilvárvában rendelkeznie kell.

A Főosztály a beruházás élővilágvédelmi hatása értékelésakor, a megvalósítás, felhagyás feltételeinek meghatározása során a Hatástanulmányban, a HNIPI-00076-5/2023. sz. természetvédelmi kezelési nyilatkozatában, valamint a Vízterv Envrion Kft. 2009-208-2023. számú ügyféli nyilatkozatában foglaltakat figyelembe vetta.

Országhatáron átlépődő környezetvédelmi hatások

A tervezett beruházásból országhatáron átlépő jelentős környezeti hatások nem származnak.

A Főosztály az elvégzett környezeti hatásvizsgálattal, a megkeresett szaktudósok állásfoglalás, a szaktudós vizsgálatá során, valamint a megkeresésekre adott nyilatkozatok, a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a kérelmezett tevékenység kivételzése, megvalósítása során elsősorban zaj-, rezgés- és levegőtisztaság-védelmi, természetvédelmi szempontból lehet kedvezőtlen hatással számolni; a rendelkezés részben foglalt előírások betartása esetén a tevékenység engedélyezhető.

A beruházás a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatali Állami Főépítészeti Igazgatóság szerit Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Területrendezési Tervével, III. Nyírása, Petneháza, és Rohod települések Jegyzői Igazgatósága szerit az érintett községek jelen eljárás időpontjában hatályos településrendezési eszközöivel nincs összhangban, ezért a Főosztály a Khrv. 5. § (2) bekezdésének c) b) ill. c) pontja alapján határozata rendelkezés részének 3.1.1. pontjában előírta, hogy a tervezett tevékenység és a Területrendezési Terv és a Településrendezési Eszközök közötti összhanggot meg kell teremteni, így a tevékenység engedélyezését kizáró okot meg kell szüntetni a tervezett tevékenység kivételzési munkálatnak megkezdéséig.

A VIZITERV Envrion Kft. az eljárás során a 2009-208-2023. számú írtakban egybeek mellett az alábbi ügyféli nyilatkozatot tetta:

"A hatástanulmányban szereplő műltárgyak helye, száma a részletesebb geodéziái felmérésen alapuló vízjogi engedélyes szerit tervezés során kis mértékben változhat. A műltárgyak helyének változásait a geodéziái magasságok, talajlajni adottságok, illetve egyéb, előre nem látható műszaki okok indokolhatják. A műltárgyak számában beklövélkező pozitív változásokat a projekt éhárt céljainak megvalósítása indokolja, azaz a hatástanulmányban szereplő darabszámtól várhatóan több műltárgy létesítésére lesz szüksegs. Kérjük, hogy a környezetvédelmi engedély előírásában biztosítom lehetőséget a műltárgyak helyének és számának ilyen jellegű változására vonatkozóan, külön hatóságai eljárás lefolytatása vagy a környezetvédelmi engedély módosítása nélkül, a környezetvédelmi engedély és a vízjogi létesítési engedély későbbi összhangja miatt."

A környezetvédelmi hatásvizsgálattal célja a beruházás várható környezeti hatásaainak értékelése. A Hatástanulmány készítésének nem feltétele a környezeti terv szerit tervezés, a várható hatások értékelése céljából a környezetvédelmi engedélyben tett előírások figyelembevételel kell, hogy történjen a részletes tervezés.

Jelen eljárásban a műltárgyak telepítésének megvalósításának környezeti hatása vizsgálatra kerültek, a fenti értékelés alapján a környezetvédelmi engedély kiadható.

A további tervezés során a részletesebb adatok, információk, azonban szüksegesse lehetnek a jelenlegi műszaki tartalom kis mértékű módosulásai.

A Főosztály álláspontja szerint, ha a műtárgyak számában, telepítési helyekben (pozitív irányú) változtatás szükséges, és a változás miatt nem nő a tervezett tövektényesség telepítésének, megvalósításának a jelen eljárásban bemutatott/megállapított hatásterülete, abban az esetben a környezetvédelmi engedély módosítása nélkül a környezethasználatról szükséges, más jogszabály által meghatározott tételeit, illetve működési engedély megszerzését.

A Főosztály a rendelkezés rész 3.1.3. és 3.6.19. pontjában előírtat tett annak érdekében, hogy a hatástanfolyamok bemutatott és az eljárás során értékelt hatások negatív irányba ne változhassanak, ugyanakkor a Kvt. 66 § (5) bekezdésének rendelkezéseivel teljesüljön.

Fentiek alapján a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 68. § (1) a) pontja, 68-69. §-a, 71. § (1) bek. b) pontja alapján kiadja.

A Ktv. 11 § (1) alapján az engedély érvényességi idejét határozatlan időben állapítottam meg.

A határozatot a Ktv. 10. § (3) és 5. § (6) bekezdése értelmében közhírné útján közlöm az érintett nyilvánosságával.

A határozat a Ktv. 6. § - 11.§-ai szerinti eljárásban, a Ktv. 10. § (4) bekezdés szerinti feltételek figyelembevételével, az Akr. 80. § (1) és 81. § (1) bekezdésben meghatározott formában és tartalommal lett meghozva.

A határozat ellen a közigazgatási per kezdeményezésének lehetőségét az Akr. 114. § (1) bekezdés rendelkezése biztosítja.

A tövektényesség illetékességét a közigazgatási perrendeljárásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján határoztam meg. A keresetlevél tartalmi követelményeit a Kp. 37. §-a határozza meg.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (továbbiakban E-ügyintézési tv.) alapján, elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett a keresetlevelet is kizárólag elektronikusán, az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeletében meghatározott módon nyújthat be. Az elektronikus ügyintézésre köteles személyek körét az E-ügyintézési tv. 9. §-a határozza meg.

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet a *polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomatványokról* szóló 6/2019. (III.18.) IM rendeletben foglaltak szerinti nyomtatványon is előterjeszheti (19. számú melléklet). Amennyiben a személyesen eljáró természetes személy az elektronikus kapcsolattartási módot választja, beadványait Ügyfélkapu (génybevételeivel nyújthatja be és a bíróság is elektronikusán kézbesít részére. Ezen esetben a keresetlevél a <https://e-kommandyvaltak.kh.gov.hu/client/> oldalon található IKR rendszer használatával nyújtható be a közigazgatási döntést hozó szervnél.

A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőséget ad a tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint, ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, s azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívüli határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevelében, az alperes a védírtában kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. Ha törvény előírása nem rendelkezik, a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs, azonban a bírósági azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése. Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csakolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valóságtudatosan kell.

A közigazgatási per kezdeményezése esetén fellelendő illeték mértékét és a megfizetésének módját az tv. 45/A. §-a és a 74. §-a határozza meg.

A kérelemre indult eljárás igazgatási szolgáltatási díja a Díjrendelet 2. § (1)-(2) bekezdése és a 4. sz. melléklete alapján került meghatározásra.

A Főosztály

- környezetvédelmi hatáskörét a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek *kijelöléséről* szóló 62/4/2022. Komm. rendelet 5. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése, illetékességét a rendelet 2. § (1) és (3) bekezdése határozza meg.

- természetvédelmi hatáskörét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek *kijelöléséről* szóló 62/5/2022. Komm. rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdése, illetékességét a rendelet 2 § (1) bekezdése állapítja meg.

- hulladékkezelési hatáskörét és illetékességét a hulladékkezelési hatóság *kijelöléséről* szóló 124/2021. (III.12.) Komm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése állapítja meg.

A határozatot teljes körű megfontalmazás alapján a környezethasználat meghatározottjával, a VIZITERV Environ Kft.-vel közlöm.

Nyiregyháza, 2023. július 06.

Román István

Értékeltek:

Vértelmezés váltás előtt: (elektronikus térnévvelmivel + mellékletek):

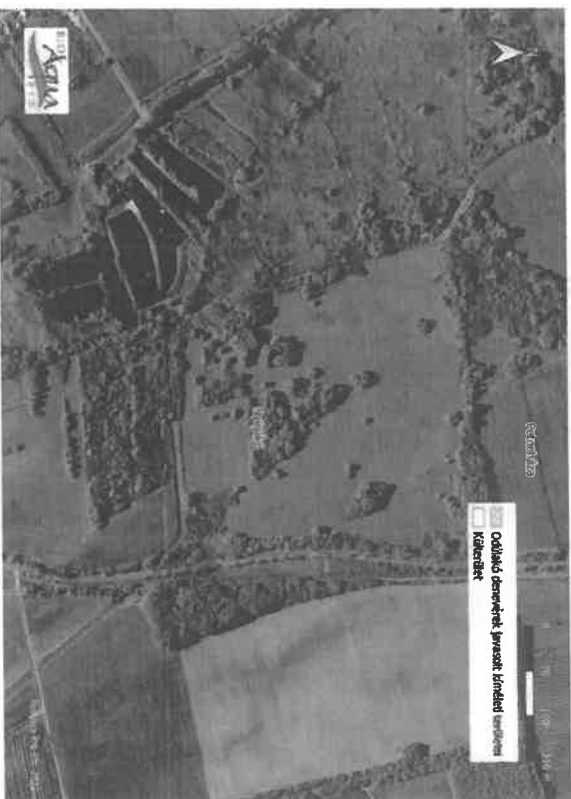
1. Országos Vízügyi Főigazgatóság
2. VIZITERV Environ Kft. (13648013)
3. Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat (35000/1949-2/2023 ált.)
4. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5. Szabályozott Tevékenységek Felfüggetelt Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Miskolci Bányafelügyeleti Osztály (Hivatali kapu: SZTFH)
6. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Körményhivatal Népességügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály
7. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Körményhivatal Építészeti és Orvosegyvédelmi Főosztály Építészeti, Építésselügyeleti és Orvosegyvédelmi Osztály
8. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Körményhivatal Agrárügyi Főosztály NOVÉNY- és Talajvédelmi Osztály
9. Hajdú-Bihar Vármegyei Körményhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály
10. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Körményhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Művelésügyi)
11. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
12. Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
13. Bakskótartháza Város Jegyzője
14. Berkesz Község Jegyzője
15. Hodász Nagyközség Jegyzője
16. Kántorjánosi Község Jegyzője
17. Laskod Község Jegyzője
18. Nyírbátor Város Jegyzője
19. Nyírdacs Község Jegyzője
20. Nyírgyulai Község Jegyzője
21. Nyírbrony Község Jegyzője
22. Nyírgács Község Jegyzője
23. Nyírkereszt Község Jegyzője
24. Nyírmada Város Jegyzője
25. Nyírtass Község Jegyzője
26. Öreghéty Község Jegyzője
27. Ór Község Jegyzője
28. Petneháza Község Jegyzője
29. Ramocsaháza Község Jegyzője
30. Rohod Község Jegyzője
31. Vajta Város Jegyzője
32. Irattár

Vértelmezés váltás után:

1. Országos Vízügyi Főigazgatóság
2. VIZITERV Environ Kft. (13648013)
3. Kötelezés Nyilvántartás

A határozatot hirdetményi úton közlöm.

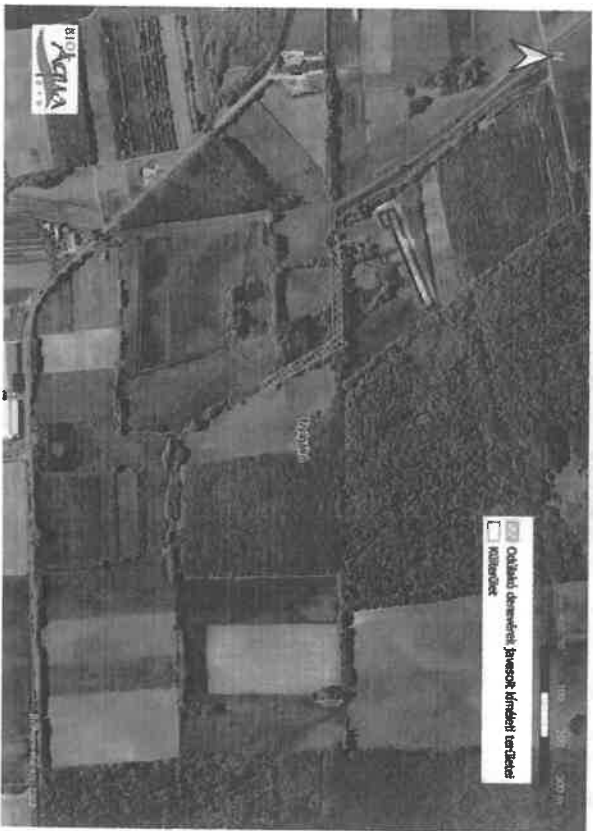
Az 1980-94/2023. sz. határozat 1. sz. melléklete
Odlatka denevérfaok javasolt kíméleti területai

1. ábra. Odlatka denevérfaok által potenciálisan érintett fás élőhelyek 1.

2. slika. Odilinko demerovicki javostni kmetijski in obilinski kmetovalnik 2.

3. slika. Odilinko demerovicki javostni kmetijski in obilinski kmetovalnik 3.

4. slika. Odilinko demerovicki javostni kmetijski in obilinski kmetovalnik 4.

5. slika. Odilinko demerovicki javostni kmetijski in obilinski kmetovalnik 5.

6. ábra. Oshlak daryovida jaylashtirilgan birlashtirilgan kabinlar

7. ábra. Oshlak daryovida jaylashtirilgan birlashtirilgan kabinlar

8. ábra. Oshlak daryovida jaylashtirilgan birlashtirilgan kabinlar

9. ábra. Oshlak daryovida jaylashtirilgan birlashtirilgan kabinlar

10. ábra. Összesített település potenciális elhelyezkedésének térképe.

11. ábra. Összesített település potenciális elhelyezkedésének térképe.

12. ábra. Összesített település potenciális elhelyezkedésének térképe.

1. táblázat. Összesített település potenciális elhelyezkedésének koordinátái

Y koordináta	X koordináta	Y koordináta	X koordináta
874255,595	306688,970	874016,468	306708,890
874254,911	306687,055	874022,276	306671,937
874250,029	306688,372	874037,731	306655,038
874234,014	306688,372	874050,070	306653,644
874232,585	306688,440	874064,810	306621,090
874203,402	306691,232	874073,737	306602,846
874200,348	306691,849	874069,775	306577,545
874179,569	306689,362	874006,641	306516,466
874176,807	306689,531	874039,729	306459,668
874158,182	306709,766	874059,263	306451,675
874155,816	306711,378	874057,567	306442,091
874137,447	306726,649	874039,514	306434,255
874133,857	306731,022	874046,726	306430,431
874123,392	306746,603	874039,797	306427,772
874119,385	306741,824	874027,330	306429,865
874073,437	306758,174	874021,781	306433,254
874055,603	306789,119	874018,719	306439,652
874048,130	306812,339	874018,710	306445,999
874040,276	306816,937	874019,930	306454,536
874034,274	306816,179	874022,210	306464,341
874023,763	306790,081	874027,226	306472,825
874013,147	306766,711	874029,502	306479,714
874014,534	306744,897	874025,341	306499,462

871796.298	304650.904
871791.698	304650.729
871787.541	304649.032
871788.335	304649.915
871787.734	304637.855
871774.832	304660.650
871765.208	304677.715
871791.574	304670.715
871796.618	304660.110
870190.363	309906.052
870178.492	309899.789
870184.664	309883.156
870168.572	309876.731
870180.070	309880.575
870175.140	309824.238
870152.116	309881.8235
870138.717	309802.315
870095.657	309791.671
870081.460	309819.884
870061.028	309806.221
870061.009	309806.208
870054.581	309801.923
870040.397	309800.524
870044.562	309831.165
870100.882	309868.963
870102.393	309873.920
870080.363	309939.687
870045.387	310043.195
870042.431	310050.905
870042.246	310051.414
870040.061	310057.795
870068.835	310066.370
87072.108	310067.345
870120.353	310080.156
870171.705	309996.728
870173.618	309961.590
870190.363	309905.052
868728.039	309901.151
868725.424	309976.385
868707.433	309115.693
868706.939	309118.242
868683.709	309238.072
868686.385	309234.119
868699.207	309201.949
868738.681	309159.439
868750.640	309132.525
868751.540	309130.497
868753.102	309119.031
868774.808	309102.900
868728.351	309077.090
868728.039	309070.151
868930.399	308540.232

869260.558	308575.840
869242.529	308591.712
869223.765	308605.074
869201.955	308603.217
869190.846	308645.710
869183.838	308673.498
869167.513	308671.294
869144.108	308647.721
869097.697	308801.005
869090.232	308811.895
869082.497	308838.467
869075.620	308858.307
869063.638	308923.393
869038.005	309037.324
869006.106	309051.395
868991.885	309058.004
868991.135	309083.674
868991.836	309083.841
868996.363	309078.749
868991.631	309071.086
868990.815	309067.632
868992.350	309062.838
868993.922	309050.587
868994.530	309056.181
868992.727	309047.357
868991.236	309031.023
868978.797	308994.447
868996.459	308956.257
868998.061	308979.529
868910.443	308826.207
8689120.566	308810.865
8689145.685	308794.019
8689171.219	308777.188
8689189.344	308758.734
8689220.759	308706.955
8689246.702	308687.770
8689246.830	308671.789
8689269.281	308641.751
8689278.338	308610.646
8689292.316	308592.139
8689315.841	308573.577
8689326.749	308560.784
8689326.932	308559.557
8689319.612	308552.195
8689316.780	308549.610
8689305.032	308540.170
8689300.399	308540.232
868909.677	308555.313
8689092.563	308565.495
8689683.139	308663.820
868975.374	308665.448

869652.187	308657.453
869650.918	308673.566
869654.904	308669.618
869651.282	308708.431
869623.381	308711.017
869613.484	308710.636
869658.443	308711.032
869581.781	308721.441
869597.659	308729.798
869588.988	308731.057
869584.194	308752.152
869565.990	308762.818
869582.687	308796.164
869547.221	308797.929
869538.137	308800.965
869513.708	308813.778
869513.421	308806.844
869506.150	308805.936
869580.507	308797.926
869585.555	308788.295
869583.615	308779.537
869581.745	308771.317
869581.178	308761.169
869736.568	308755.053
869707.949	308743.629
869688.981	308729.898
869678.222	308720.589
869677.472	308704.412
869687.971	308679.155
869699.677	308665.213
869664.513	308647.257
8696743.18	308648.213
869658.782	308626.099
869647.529	308636.692
869647.483	308656.645
869506.027	308625.883
869505.811	308624.554
869473.289	308622.296
869475.716	308625.790
869480.122	308620.089
869481.802	308623.648
869483.761	308626.050
869456.398	308607.887
869465.513	308644.257
869452.979	309107.939
869461.733	309119.070
869460.399	309133.333
869460.981	309145.431
869404.802	309152.463
869615.545	309156.945
869624.226	309156.533

869637.673	309155.121
869652.786	309122.201
869624.979	309107.999
869544.895	308910.336
869545.408	308910.698
869544.113	308911.221
869541.140	308913.726
869532.047	308934.564
869519.696	308953.998
869501.546	308955.062
869478.053	308967.823
869457.931	309139.262
869448.484	309180.694
869457.402	309210.478
869425.388	309231.953
869419.331	309239.461
869520.079	309219.144
869520.518	309212.880
869511.851	309206.554
869496.720	309199.263
869481.898	309196.544
869479.113	309193.799
869479.931	309190.711
869487.048	309187.619
869492.046	309182.767
869493.206	309177.231
869492.066	309163.088
869488.953	309156.251
869486.980	309151.137
869487.001	309144.741
869487.101	309138.858
869487.254	309137.467
869489.809	309132.765
869495.467	309130.337
869508.910	309131.324
869517.773	309138.858
869522.799	309146.007
869526.179	309152.135
869527.027	309158.429
869535.501	309162.251
869532.337	309172.967
869526.991	309181.685
869525.749	309189.078
869528.122	309196.367
869538.946	309199.542
869546.604	309197.784
869556.721	309191.206
869561.281	309184.682
869578.399	309178.104
869584.003	309169.915
869587.195	309161.876
869588.106	309156.870

869580.897	309137.399
869572.283	309129.634
869566.228	309122.186
869551.322	309116.718
869505.296	309099.284
869502.772	309094.614
869503.074	309075.593
869510.082	309032.828
869523.455	308997.237
869546.085	308958.470
869560.602	308917.544
869560.234	308913.694
869555.934	308911.223
869548.895	308910.696
871415.957	302566.415
871437.381	302520.211
871436.717	302519.870
871466.086	302438.635
871467.288	302430.009
871452.590	302423.004
871396.886	302555.592
871396.845	302555.611
871415.957	302566.415
869738.667	306305.161
869959.921	306273.514
869963.402	306269.179
869959.883	306232.089
869953.146	306222.831
869942.286	306218.429
869932.230	306219.635
869868.512	306216.402
869857.250	306214.794
869842.870	306216.905
869827.877	306221.173
869803.175	306230.091
869787.213	306247.157
869774.038	306248.659
869760.574	306295.493
869758.667	306303.161
869739.654	306295.173
869736.270	306296.291
869729.654	306294.787
869720.378	306243.024
869719.939	306253.687
869718.104	306243.024
869718.074	306242.872
869710.730	306244.095
869730.519	306249.674

869816.070	306266.986
869842.756	306268.708
869827.679	306272.236
869813.116	306272.059
869805.296	306264.984
869800.107	306260.394
869795.270	306253.173
871981.841	304675.213
871978.722	304678.633
871969.679	304690.872
871960.448	304703.489
871964.655	304714.358
871969.926	304723.128
871978.808	304733.455
872003.475	304689.488
872005.620	304691.313
872005.957	304689.231
872005.772	304685.589
872004.657	304681.657
872004.759	304680.777
872000.533	304677.854
872000.228	304674.525
871996.053	304672.380
871991.421	304671.630
871988.846	304673.327
871982.894	304674.465
871981.891	304675.213
872029.624	307227.639
872028.417	307218.405
872029.398	307255.840
872032.609	307248.114
872031.105	307242.129
872030.635	307231.405
872032.624	307227.639
872034.890	307433.536
872036.455	307433.480
872461.280	307443.413
872462.251	307448.284
872466.229	307453.081
872463.890	307433.536
872461.417	295416.930
872461.747	295423.262
872460.556	295446.399
872463.489	295564.772
872460.421	295597.515
872460.335	295670.076
872460.650	295735.388
872461.731	295757.095
872461.843	295792.499

876015.387	295871.406
876014.294	295599.623
876015.617	295946.777
876017.750	295973.026
876024.660	295979.891
876028.912	296010.092
876035.453	295949.638
876040.730	296854.071
876046.369	295762.702
876053.653	295445.386
876054.771	295445.830
876054.921	295487.741
876043.493	295471.073
876032.890	295460.195
876026.017	295447.891
876023.117	295427.890
876020.941	295416.291
876010.417	295416.930
875883.070	296402.681
875932.290	296424.881
875948.225	296616.938
875950.397	296547.433
875950.585	296448.424
875958.132	296499.864
875970.059	296490.730
875976.932	296342.481
875986.321	296603.335
875998.918	296249.137
875998.800	296241.808
876002.178	296232.975
876000.369	296191.366
875989.824	296206.134
875986.068	296246.901
875968.989	296283.301
875964.690	296212.963
875982.745	296135.766
875957.692	296337.811
875951.350	296353.480
875949.927	296368.909
875952.283	296382.606
875956.363	296397.445
875952.732	296441.144
875952.911	296437.372
875952.517	296437.561
875946.890	296444.089
875944.873	296465.523
875950.233	296476.197
875941.176	296497.802
875941.902	296415.121
875932.336	296324.935
875936.164	296441.325

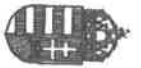
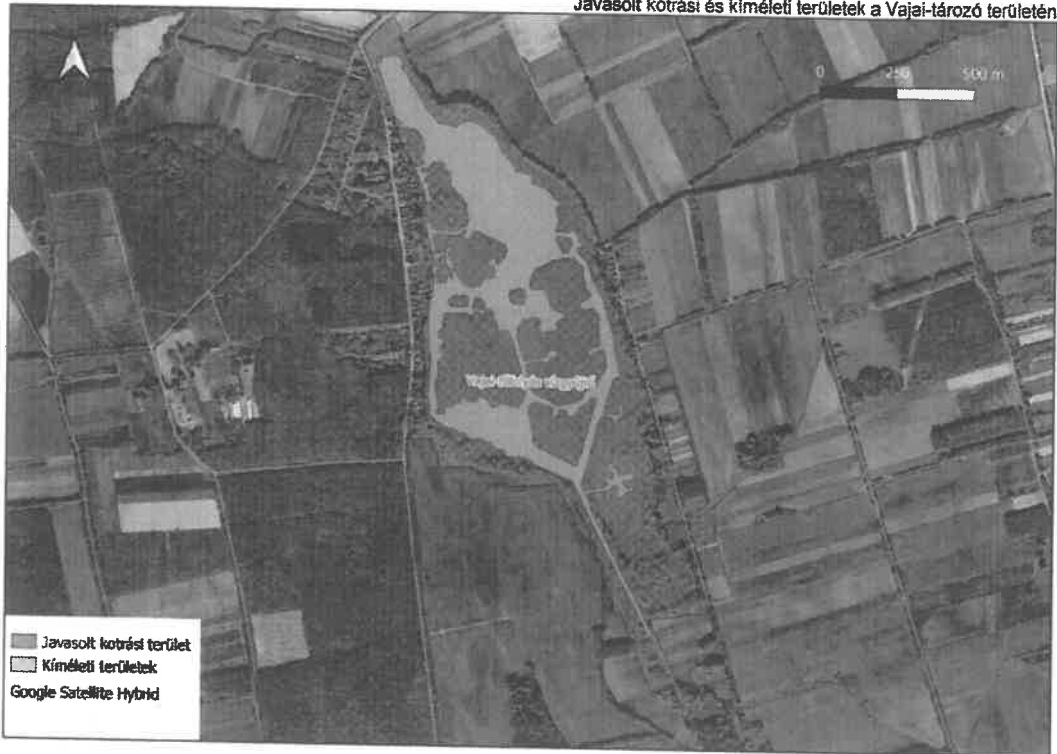
875926.528	296382.630
875922.408	296398.334
875919.261	296418.640
875917.182	296438.444
875910.892	296464.003
875910.026	296469.650
875897.433	296474.047
875893.148	296489.841
875895.343	296700.915
875885.169	296740.028
875882.910	296750.929
875881.478	296773.080
875869.701	296793.849
875869.232	296809.702
875863.360	296834.047
875860.535	296862.632
875850.060	296860.589
875839.442	296904.393
875835.042	296922.222
875831.174	296934.945
875827.541	296974.572
875835.404	297029.032
875837.797	297073.693
875844.727	297100.030
875844.865	297123.581
875829.020	297295.633
875838.311	297299.655
875845.202	297311.433
875863.664	297317.890
875863.664	297309.008
875861.270	297275.953
875863.372	297235.223
875868.518	297183.622
875881.230	297085.746
875870.775	297044.006
875871.645	297021.540
875869.207	297016.736
875874.920	296950.305
875883.169	296913.673
875883.070	296902.681
875838.746	296902.687
875838.766	296903.165
875828.542	299113.367
875820.042	299177.112
875807.440	299272.342
875802.890	299272.342
875802.169	299286.522
875800.662	299319.551
875819.679	299339.002
875855.291	299365.120
875852.808	299382.682
875832.388	299410.405

875494.673	299495.500
875483.979	299520.434
875456.909	299590.275
875435.036	299647.222
875439.162	299663.470
875444.423	299662.229
875445.937	299666.137
875440.269	299665.844
875447.213	299578.906
875449.378	299557.466
875429.648	299551.667
875482.087	299542.870
875464.044	299538.886
875508.351	299530.033
875522.999	299405.549
875569.692	299416.200
875590.705	299379.441
875616.761	299355.843
875662.635	299273.376
875656.295	299238.415
875637.052	299225.629
875650.754	299129.133
875634.024	299023.466
875638.746	299032.687
875764.727	304247.297
875783.779	304240.348
875840.471	304206.548
875849.147	304187.971
875851.389	304185.017
875861.177	304184.954
875827.092	304208.346
875799.049	304243.384
875764.727	304247.297
882276.948	294370.620
882265.907	294393.122
882236.296	294652.920
882201.129	294652.338
882175.728	294657.756
882144.479	294653.227
882122.051	294682.905
882053.114	294682.792
882062.752	294682.019
882073.869	294683.000
882091.430	294684.172
882115.350	294678.349
882170.900	294669.942
882198.935	294698.148
882212.260	294696.711
882212.988	294696.711
882249.359	294696.711
882249.433	294696.711

882282.607	296436.176
882307.948	296374.031
882309.060	296368.385
882309.060	296346.267
882308.909	296344.248
882307.127	296331.736
882277.602	296337.219
882276.938	296365.742
882276.948	296370.620
876420.687	303728.649
876417.927	303742.160
876405.030	303745.242
876404.161	303764.656
876433.902	303732.172
876429.200	303749.724
876428.299	303729.286
876420.687	303153.158
87989.638	303153.158
87989.638	303218.229
87988.614	303217.109
87997.076	303203.862

877977.385	303195.954
877977.239	303183.200
877996.503	303174.988
877992.435	303162.948
877989.658	303155.138
878704.739	294564.282
878681.145	294464.540
878677.683	294478.022
878675.996	294487.469
878682.705	294416.643
878690.094	294548.368
878693.902	294555.388
878703.710	294588.650
878713.831	294588.736
878713.357	294587.244
878710.127	294577.070
878704.739	294564.282
876600.394	295507.145
876580.574	295539.130
876605.284	295443.441

876155.447	295526.136
876131.374	295539.602
876746.584	295376.638
876739.547	295378.533
876724.714	295368.371
876712.663	295358.094
876698.857	295373.644
876660.542	295507.438
877289.376	295507.145
877289.641	303018.285
877193.816	303159.292
876999.026	303147.117
876998.872	303146.843
876988.317	303165.765
876985.942	303164.569
877210.291	303182.439
877321.163	303005.523
877318.815	303005.373
877300.255	303008.754
877289.576	303017.385

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Az eredeti papíralapú dokumentumnal egyező

Ezen lap nem része az eredeti határnak, kizárólag a jogszabály megfeleltetéséhez szükséges záradékos megjelöléseket szolgálja.

A határ elektronikus másolat készítésének időpontja:
Az időbélyegzőn szereplő időpont.

A határ elektronikus másolatot készítették:
Dombóczy Dorottya közigazgatási szakújszírónő

